

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Ved Victor Pürschel ; Udg. af Foreningen.

Akademisk Skytteforening 1861, 4. April, 1911

København : trykt hos J. H. Schultz, 1911

145 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Akademisk
Skytteforening.

1861-1911.

1911.

34, ^{III} - 126-8

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130024230873

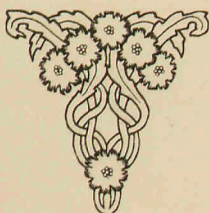
AKADEMISK SKYTTEFORENING

1861 · 4. APRIL · 1911

VED

VICTOR PÜRSCHEL

UDGIVET AF FORENINGEN

KØBENHAVN

TRYKT HOS J. H. SCHULTZ A/S

1911

MINE KAMMERATER

i Akademisk Skytteforening fra Fortiden, i Nutiden og Fremtiden være den lille Bog tilegnet. Læs den, som den er skrevet — i Kærlighed til A. S., og glem intet Øjeblik under Læsningen, at Tiden har været knap og Hjælpe-midlerne faa.

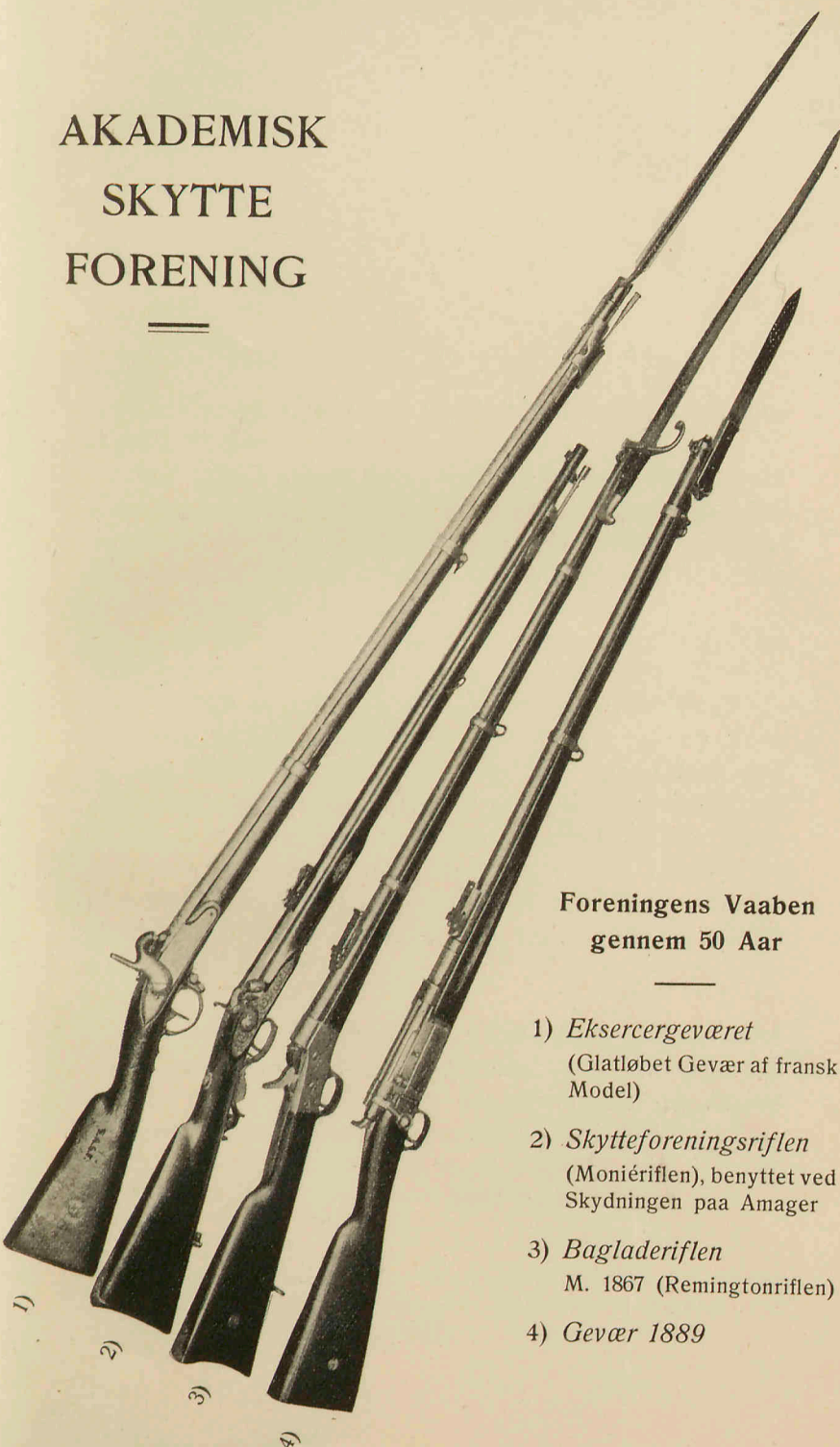
Til alle dem, der paa den elskværdigst mulige Maade har besvaret mine Forespørgsler og derved i saa høj Grad lettet Arbejdet, retter jeg min varmeste Tak.

Lyngby d. 18. Marts 1911.

VICTOR PÜRSCHEL.

AKADEMISK SKYTTE FORENING

Foreningens Vaaben gennem 50 Aar

- 1) *Eksercergeværet*
(Glatløbet Gevær af fransk Model)
- 2) *Skytteforeningsriflen*
(Moniériflen), benyttet ved Skydningen paa Amager
- 3) *Bagladeriflen*
M. 1867 (Remingtonriflen)
- 4) *Gevær 1889*

Den 4. April 1911 har Akademisk Skytteforening bestaaet i 50 Aar.

Naar man i denne Anledning vil kaste et Blik tilbage over det Arbejde, der i de forløbne Aar er gjort af danske Studenter for ad Frivillighedens Vej at forberede sig til Fædrelandets Forsvar, vil det være naturligt først at dvæle et Øjeblik ved de ældre Studentervæbninger.

Thi er det end ganske givet, at nogen ydre Forbindelse ikke lader sig paavise fra 1658—59 gennem 1700, 1716, 1801 og 1807 til 1861, og vilde det end lade ilde, om Medlemmerne af A. S. vilde forsøge at stille sig op ved Siden af „den lærde Svend“ fra de Dage, da „paa Dansk han skrev med røde Træk sit Navn“ ind i Danmarks Historie — saa er det dog lige saa sikkert, at det Blod, der randt i Aarerne paa Stifterne af A. S., var iblandet Draaber fra hine Forfædres, og at den Glød, som A. S. har søgt at holde i Live hos sine Medlemmer, er Glød af hine Tiders hellige Ild.

Den første Gang Studenterne i København kaldtes under Vaabentil Forsvar for Byen synes at være den 3. Februar 1658¹⁾, da Karl Gustav truede Byen. De, der meldte sig, synes at være blevne indordnede i et Korps, men Freden i Roskilde, der sluttedes den 26. s. M., gjorde dets Tjeneste overflødig — indtil videre — indtil August s. A.

¹⁾ Om Begivenhederne i disse Aar se: *Holger Rørdam*: De danske og norske Studenter's Deltagelse i Københavns Forsvar mod Karl Gustav (København 1855).

Da stod København for Indgangen til den Belejring, hvis sidste Stormstød brødes mod Byens Volde den 11. Februar 1659, og paany udgik der fra Kongen Opfordring til Studenterne om at væbne sig. I Midten af August dannedes der da et Regiment af Studenter, 4 Kompagnier, i alt omkring 250 Mand, under Oberst *Kjeld Lange* og efter hans Fald den 3. September under *Mogens Krag*.

Dette Korps, hvis Uniform var Studentens sorte Kappe, og hvis Vaaben var Musket og Kaarde, deltog med Hæder i Voldenes Udbedring og Byens første Forsvar, indtil Hollændernes Hjælpeflaades Ankomst i Oktober. Det kaldtes atter til Voldene i Januar 1659, da Vinteren strængedes, og Faren for Overrumpling voksede med Gravenes Islag. Det stod paa Volden ved Løngangen hin stolte Februarnat. Det gjorde sin Pligt, som alle, der stod ved dets Side, og derfor vil danske Studenter altid ære dets Minde.

Under Krigene med Sverrig i det 18. Aarhundredes Begyndelse kaldtes Studenterne to Gange under Vaaben.

Da Karl XII. den 4. August 1700 var landet ved Humlebæk, og man ventede Angreb paa København, paakaldte Kongen Studenternes Hjælp til Hovedstadens Forsvar. Den 7. August oplæser Rector magnificus en Opfordring, at Studenterne „skulle drage sig til Minde sine gamle Formænds Tapperhed, dem at efterfølge.“ Opfordringen virkede ikke straks. Den maatte gentages, men kaldte saa omtrent 1,000 Mand under Vaaben. Korpset inddeltes den 11. August i 5 Kompagnier: sjællandske, norske, jyske fynske og holstenske. Det holdt flittigt Øvelser, hvilke afsluttedes med en Præsentation for Kongen, der efter Fredslutningen i Travendal den 18. August var kommen til København. Og den 6. Oktober s. A. ophæves Korpset ved en Bekendtgørelse fra Konsistorium ¹⁾.

¹⁾ *Engelstoft*: Universitets- og Skole-Annaler 1807.

Endnu en Gang ventede man Karl XII. som ubuden Gæst i København, nemlig i Begyndelsen af Aaret 1716, da han paatænkte at trænge over Sundets Is frem mod Danmarks Hovedstad. Atter kaldtes Studenterne, denne Gang 600 i Tal, under Vaaben. Den 7. Februar skulde Svenskens dristige Togt være foretaget, den 5. begyndte Tøvejret, og der blev ejheller denne Gang Brug for Studenternes Tjeneste¹⁾).

Henved 100 Aar skulde gaa, før Danmarks Hovedstad atter truedes af Fjendehaand, men Studenternes Iver efter at komme til at medvirke ved Hovedstadens Forsvar var uforandret. I Anledning af det ventede engelske Angreb henvendte de sig til Universitetets Patron, Hertugen af Augustenborg, der den 21. Marts 1801 henstillede til Kronprinsen at lade udgaa en Opfordring til de studerende til at væbne sig²⁾). Kronprinsen tog Henstillingen til Følge, og den 25. s. M. udgik gennem Universitetet en Opfordring til de akademiske Borgere „til at modtage Vaaben og nødvendig Underretning for med samme Held som i fordums Dage at værne for Staden.“

Der dannedes i Løbet af tre Dage et Korps, 2 Batailloner à 4 Kompagnier, i alt omkring 1,100 Mand akademiske Borgere, under Navn af „Kronprinsens Livkorps“. Det anlagde en Slags Uniform: mørkeblaa Trøje med sort Fløjels Krave og Opslag, hvid Vest, graa Benklæder, korte Halvstøvler, rund Hat med sort Fjer og hvid Kokarde samt sorte Krydsbandolerer. Korpsets Størrelse og mange andre Træk vise, at Begejstringen inden for Akademikerne Kreds har været stor, men iøvrigt synes alle Befolkningsslag at have omfattet det med en ligefrem rørende Kærlighed. Ved Jordfæstelsen af de den 2. April faldne paraderede Korpset; iøvrigt bestod dets Tjeneste kun

¹⁾ Høyer: Gesch. Fr. des Vierten I.

²⁾ Engelstoft: Univ.- og Skole-Annaler 1808 I.

i Øvelser, der dreves med stor Iver og afsluttedes den 4. Juli s. A. med en Præsentation for Kronprinsen¹). Den 17. s. M. afleveredes Vaabnene, og den 28. s. M. opløstes Korpset.

Den 11. August 1807 kaldtes Korpset atter til Live ved en Skrivelse fra Kronprinsen, og der meldte sig omtrent 800 Mand. Korpsets Uniform var da sort med røde Op-

¹ Den 19. April modtog Korpset paa Amalienborg to Faner, Gaver fra Kongen. De vare mørkeblaa og bar Indskriften: „Videnskabers Dyrkere for Kongen og Staden“. De findes endnu paa Tøjhuset.

slag og Rabatter og iøvrigt som i 1801. Denne Uniform bevarede uforandret i hele Korpsets Levetid med Undtagelse af, at den runde Hat ombyttedes med en Chacot. Korpsets Chef var ligesom i 1801 Overhofmarskalk *Hauch*.

Det anvendtes under Belejringen væsentligst til Vagttjeneste paa Voldene og led et Tab paa 15 døde og saarede. Det høstede ikke den Ære som det samtidigt oprettede Livjægerkorps, men den ulykkelige Kommandant takkede dog i Bladene for dets udmærkede Tjeneste, og det kunde i høj Grad glæde sig ved Kongens Bevaagenhed. Denne fandt bl. a. Udtryk i Fortalen til et Reglement af 14. Maj 1808 for Tjenesten i Korpset, — der nu kaldes „Kongens Livcorps“ — hvori dette endnu betegnes som frivilligt, uagtet det i § 1 hedder, at Korpset „bestaar af de i Kjøbenhavn sig opholdende akademiske Borgere, der ere immatriculerede ved Universitetet.“

En Plakat af 13. August 1812 slukkede den sidste Frivillighedens Gnist ved udtrykkelig at gøre det til Pligt for alle ved Universitetet immatrikulerede at indtræde i Korpset og deltage i dets Øvelser, der afholdtes hvert Aars Juli Maaned, i alt 8 Gange. Korpsets Opgave var efter denne Plakat at bidrage til Hovedstadens Forsvar ved militær Tjeneste.

At Disciplinen, eller rettere Mangelen paa Disciplin, i

Student i Livkorpsets
Uniform 1807.

Tidernes Løb antog frygtelige Former er sikkert¹⁾. Men Korpset har dog af og til været anvendt til Vagttjeneste, saaledes under „Jødefejden“ i September 1819, da det efter eget Ønske hveranden Aften stillede et Piket paa 100 Mand paa Amalienborg²⁾. Dette nærmede sig stærkt til Polititjeneste, hvilken Korpset i Modsætning til de andre borgerlige Korps ikke havde noget at gøre med. Fuldstændig Polititjeneste synes Korpset at have gjort i de bevægede Martsdage i 1848. Der stillede saaledes en Sikkerhedsvagt af Korpset for den holstenske Deputation³⁾. Egentlig Vagttjeneste kom Korpset til at gøre, da Hovedstadens Garnison sendtes til Jylland for at deltage i Felttoget. Vagttjenesten besørgedes da af de borgerlige Korps, „Livjægerne“, „Borgerne“ og „Studerne“, hvilke sidste navnlig havde Toldbodvagten⁴⁾.

At Stemningen blandt Studenterne iøvrigt ikke var Korpset gunstig ses deraf, at der paa et den 18. Marts 1848 i Universitetets Solennitetssal afholdt almindeligt Studentermøde vedtages en Resolution, hvori det udtales: at Studenterne ønsker ved dygtige Befalingsmænd — hvilken Betegnelse neppe sigter til Korpsets egne — at uddannes til Fædrelandets Forsvar. Resolutionen fortsætter: „Vor almindelige og nærmeste Plads er vistnok i en københavnsk Almenvæbning, og det er nu som tidligere vort Ønske ikke at udgøre et særligt Korps, men at indtræde i de øvrige Borgeres Rækker“⁵⁾, og den paapeger derefter, at

¹⁾ Baade ved Christian VIII.s og Frederik VII.s Tronbestigelse kaldtes Korpset under Vaaben for sammen med den øvrige Garnison at aflægge Troskabsed til Kongen, og der forefaldt ved disse Lejligheder, hvor Korpset — begge Gange i stærk Kulde — maatte vente flere Timer paa Frue Plads, Optrin, der vare absolut uforenelige med den svageste Skygge af Disciplin (se *H. C. A. Lund: Studenterforeningens Historie II*).

²⁾ *Dauidsen*: Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn.

³⁾ *Johs. Helms*: Soldaterliv i Krig og Fred og *H. C. A. Lunds* anførte Værk.

⁴⁾ *Dauidsen, Helms*.

⁵⁾ Studenterne havde den 7 December 1844 paa Forslag af C. Ploug vedtaget en Adresse til Stænderforsamlingen i Roskilde, hvori de udtalte Ønske om at komme til at aftjene deres Værnepligt ikke i Studenterkorpset, men sammen med de øvrige Medborgere. (*H. C. A. Luna* anførte Værk.)

Studerterne med forholdsvis Lethed vil kunne uddannes til brugbare Underbefalingsmænd.

Aaret 1848 var det sidste, i hvilket den særlige akademiske Værnepligt krævedes aftjent, og Grunden var: Indførelsen af den almindelig Værnepligt. Købstadboerne vare som bekendt indtil Anordningen af 23. September 1848 om ekstraordinær Udskrivning fritagne for Værnepligt med Undertagelse af Tjenesten i de borgerlige Korps, der dog tillige havde politimæssige Opgaver, hvilke Studenterkorpset, som ovenfor nævnt, ikke havde. Dettes Formaal var rent militært, og da nu Studenterne grebes af den almindelige Værnepligt, maatte det føles som en Urimelighed tillige at kræve Opfyldelsen af den særlige Pligt til Tjeneste i Korpset, og der blev derfor efter Udstedelsen af Loven af 12. Februar 1849 om almindelig Værnepligt ingen Tjeneste krævet af Korpset.

Den 16. Oktober 1849 blev det tilkendegivet Korpset, at de nye Studenter vel skulde indskrives, men ikke behøvede at gennemgaa Eksercerskolen eller at anskaffe Uniform, hvilket sidste for saa vidt kom meget belejligt, som Korpsets Chef havde indberettet, at Størstedelen af Medlemmerne ingen Uniform havde.

Korpset levede nu videre paa Papiret, idet forskellige Forsøg paa ad Lovgivningens Vej at faa det ophævet, mislykkedes, fordi de større Lovforslag angaaende Københavns Borgervæbning, hvoraf de vare Led, ikke kunde gennemføres.

Imidlertid var der visse praktiske Fordele knyttet til at være indtegnet i Korpsets Ruller, navnlig i Retning af Fritagelse for Tjeneste som Militærarbejder og i Forstærkningen, idet Korpset i disse Henseender var ligestillet med de borgerlige Korps. Dette Forholds Urimelighed blev ved Krigen i 1864 og den deraf følgende Indkaldelse af Forstærkningsmandskab iøjnefaldende, og man greb da til den praktiske Løsning af Spørgsmaalet at sige, at Korpset i Virkeligheden var ophævet ved Lov af 12. Febr. 1849, hvilket udtryktes i en kgl. Resol. af 4. Juni 1864.¹⁾

¹⁾ Af Noten til denne er en Del af det foregaaende uddraget.

Livkorpset var stiftet som frivilligt i et Øjeblik, hvor hele Nationen med Begejstring rejste sig mod en truende Voldshandling. Det genoplivedes ved hin Begejstrings kortvarige Opblussen i 1807. Saa forsøgte man at spænde det i Pligtens og Datidens Militæraands stramme Korset. Vejret gik fra det, og 1864 døde det Straadøden.

Da var Akademisk Skytteforening en spæd Pusling paa tre Aar. Skulde man have taget Varsler af Livkorpsets Historie, turde man vel ikke have spaaet A. S. noget langt eller virksomt Liv. Nu er det en Kendsgerning, at den har levet i 50 Aar. Og om dens Væren og Virken er det, de følgende Sider kortelig skal berette.

Aaret 1861 var for saa vidt et Mærkeaar i den lange Kamp mellem dansk og tysk om Herredømmet i Hertugdømmerne, som man i dette Aar synes at have faaet en alvorlig Følelse af, at Spørgsmaalet ikke vilde kunne løses uden Kamp. Hæren omdannedes med denne for Øje. Flaadens Udrustning forberedtes. Slesvigske Studenter stillede sig til Raadighed for Krigsministeriet i Tilfælde af Angreb paa Slesvig, og der herskede i det hele en stærk krigerisk Stemning herhjemme. Det synes som om man i Følelsen af vort Diplomatis Afmagt overfor det tyske Forbunds stadig voksende Fordringer har følt en Trang til paa alle Maader at forberede sig til Kampen. Man griber da næppe fejl, naar man tager Skytteforeningsbevægelsen som en af Udløberne af denne Trang.

Det direkte Formaal for Skytteforeningsbevægelsen var at afhjælpe de Mangler ved den militære Uddannelse, som maatte følge af den netop foretagne Indskrænkning af den 16 Maaneders Tjenestetid, hvilken Indskrænkning var foretaget for at skaffe Midler til Uddannelse af mere Mandskab.

I Februar Maaned 1861 dannedes i København en Centralkomite, bestaaende af 15 bekendte Mænd, i hvilken Kaptajn H. P. W. Mønster¹⁾ var Sjælen. Komiteen ud-

¹⁾ Død i December 1866 som Batterichef i København.

sendte den 10. Marts Opraab til den danske Ungdom om at danne Skytteforeninger. Tanken havde allerede i nogen Tid været drøftet; Jordbunden var forberedt. Der oprettedes hurtig en Del Skytteforeninger Landet over.¹⁾

Ogsaa i Studenterkredse var Stemningen krigersk og den gav sig bl. a. Udslag i Ønsket om en Genoplivelse af det skindøde Kongens Livkorps, der aabenbart havde begyndt at faa Erindringens Rosaskær, og som mentes at ville blive endelig aflivet ved den under Forhandling værende nye Værnepligtslov²⁾. Korpsets Ophævelse ventedes at ville medføre, at Studenterne vilde blive stukne ind i de andre borgerlige Korps, og hverken i disse eller blandt Studenterne synes man — hvis man i saa Henseende kan stole paa en Notits i Studenterforeningens Dagbog — at have været begejstret for Tanken om en Sammensmeltning. Studenterforeningens Seniorat tog Opgaven op og henvendte sig til Udskrivningschefen, *Lange*. Tanken med Henvendelsen synes at have været den at opnaa, at Studenterne kunde komme til at aftjene hele deres Værnepligt i Studenterkorpset, men ganske klar har man næppe været paa andet, end at man vilde undgaa Sammensmeltningen.³⁾ Efter at Lange imidlertid paa et Møde med Senioratet havde forklaret, at Korpset, hvis det skulde genoplives, vilde komme til at bestaa af Folk i samme Alder som Medlemmerne af de borgerlige Korps, altsaa af Kandidater og gamle Studenter, opgav Senioratet at tænke videre derpaa. Og det gjorde man saa meget roligere, som

1) Skytteforeningsbevægelsen var fra dens Hjemsted England og Svejts naaet til de skandinaviske Lande. Aaret forud var saaledes de første svenske Skytteforeninger dannede.

2) Som det vil ses af det ovenanførte, medførte Loven af 2. Marts 1861 i Virkeligheden ingen Forandring i Studenterkorpsets Stilling.

3) Dømt herefter synes den Stemning, der gav sig Udslag i den ovenfor nævnte Resolution af 18. Marts 1848 at være slaaet over i sin Modsætning.

Bevægelsen for at danne en „Riffelforening“ af Studenter netop da var ved at tage Fart.¹⁾

Denne sidste Tanke var taget op af en Del menige Studenterforeningsmedlemmer i Forening med nogle af Seniorerne. Der forhandlede med Kapt. *Mønster* og afholdtes en Del Møder, det sidste den 25. Februar 1861, paa hvilket en Indbydelse til et almindeligt Studentermøde om Sagen affattedes af Cand. jur. *C. Th. E. Hansen*²⁾, Fuldmægtig *Plesner*³⁾ og Fuldmægtig *Ricard*.⁴⁾ I Mødet deltog desuden Studenterne *Friedrichsen*, *J. Schau*, *Cramer*, *Hansen* og *Monrad*, hvilken sidste ønskede Eksercits optaget blandt Øvelserne, hvorfor man lod en Bemærkning om, at Foreningen intet militært Formaål forfulgte, udgaa af Opraabet.

Dette almindelige Studentermøde, paa hvilket A. S. stiftedes, afholdtes den 4. April 1861 i Studenterforeningen.

Akademisk Skytteforening er saaledes en af de ældste Skytteforeninger her i Landet. Den har i Modsætning til de fleste samtidigt oprettede bestaaet uafbrudt. Allerede dette, men ikke alene dette turde give den Krav paa en fremskudt Plads blandt Landets Skytteforeninger. Saa vidt vides kan nemlig kun meget faa Lande opvise noget til Akademisk Skytteforening svarende⁵⁾, og det tør vel regnes

1) Den, der har ført Studenterforeningens Dagbog, hvorfra dette er hentet, synes ikke at have været rigtig klar over, at der i Virkeligheden var en ret betydelig Forskel paa de to Bevægelser, idet den sidste, der heldigvis blev den sejrende, jo har et langt smukkere ideelt Præg. Den vil jo kun — uden alle Betingelser — give noget ud over Værnepligten, medens den første i hvert Fald tillige forfulgte Særformaal.

2) Senere Departementschef i Finansministeriet †.

3) Senere Registrator i Gehejmearkivet †.

4) Senere Departementschef i Justitsministeriet †.

5) I Christiania har der en Tid eksisteret en akademisk Vaabenøvelsesforening, der hvert Foraar eksercerede nogle Uger et Par Morgentimer daglig. Senere, omtrent samtidig med Oprettelsen af A. S. stiftedes „Christiania frivillige Skarpskytter-Korps“, af hvis Medlemmer omtrent Halvdelen vare Akademikere. Korpset gik ind efter nogle Aars Forløb. Noget udelukkende

den danske Student til Ære, at Foreningen, skønt den ved første Øjekast kun synes at fordre og intet at give, dog har fundet saa stor Tilslutning, at den har kunnet kæmpe sig gennem 50 Aar, der visselig ikke alle have talt lutter Solskinsdage.

Det grundlæggende Møde lededes af cand. jur. *H. N. Hansen*¹⁾. Fuldmægtig *Ricard* udviklede Foreningens Formaal: „at øve sine Medlemmer i Rifelskydning uden militært Snit, staaende i Forbindelse med de øvrige Selskaber i Landet.“

Foreningen dannedes og til Formand valgtes cand. jur. *C. E. Th. Hansen*, der dog allerede den 15. Marts 1862 traadte tilbage og blev menigt Medlem af Bestyrelsen.

C. E. Th. Hansen

Man havde 132 Medlemmer, man havde Sjælen i den hele Bevægelse Kaptajn *Mönster* i Bestyrelsen, 15 Medlemmer ejede Rifler, man bestilte straks 25. Man manglede egentlig kun et — Skydebaner. Mangelen af denne Livsbetingelse har været dræbende for mere end een Skytteforening her i Landet. Den kostede ikke A. S. Livet, men dog en Femtedel af dens Medlemmer.

akademisk Skyttelag har der ikke været der. (Uddrag af Brev af 21. November 1910 fra Højesteretsassessor Motzfeldt, Christiania, til Højesteretssagfører Michael Lunn, der elskværdigt paatog sig at skaffe Forfatteren Oplysning herom). — Ved Universiteterne i Oxford og Cambridge ligesom ved en Del engelske Kostskoler skal der findes Skyttekorps i hvilke Deltagelsen dels er tvungen dels frivillig. Noget lignende skal være Tilfældet ved en Del amerikanske Universiteter, navnlig skal den spansk-amerikanske Krig have ført til Oprettelse af nogle frivillige Studenterkorps. Det maa dog herved erindres, at der hverken i England eller Amerika paahviler den studerende Ungdom Værnepligt som her i Landet.

1) Senere Borgmester i København †.

Ved Foreningens Stiftelse havde man haabet at kunne begynde Øvelserne i Juni 1861. Først i Slutningen af Maj 1862 var Omdannelsen af Skydebanerne ved Enighedsværn (bag den nuværende kgl. Skydebane) saa vidt fuldbragt, at Skydningen kunde begynde. Det er klart, at den Virkelyst, hvormed Foreningen var oprettet, ikke vandt ved saaledes at maatte henkoges et helt Aar, ene holdt varm ved nogle Foredrag af Kaptajn Mönster om Riflens Brug, hvilke efter Sagens Natur neppe kan have været synderlig oplivende saalidt som de forberedende Øvelser, hvormed man i April 1862 begyndte. Den 1. Juli 1862 talte Foreningen 108 Medlemmer.

Nu var omsider Banen fri, 12 Øvelsesrifler modtagne, og Øvelserne begyndte. Medlemmerne synes at have deltaget i dem med megen Iver, uagtet de dreves under ret tvungne Former. Foreningen var i sine første Aar delt i Delinger, der skød bestemte Eftermiddage i Ugen et bestemt — meget lavt — Antal Skud pr. Mand. Det kan derfor ikke forbavse, at Færdigheden kun var ringe, hvilket viste sig ved en af Centralkomitéen foranstaltet fælles Præmieskydning paa Enighedsværn den 24. Oktober 1862, ved hvilken der kun tilfaldt Foreningen to beskedne Præmier. I øvrigt holdt Foreningen baade dette og de følgende Aar mindst een Præmieskydning, og ved disse kan der ikke have været Mangel paa Præmier, idet man dels fik rigelige Statstilskud: i 1862 50 Rdl., i 1863 2 Rifler, i 1864 6 Rifler, og dels var økonomisk velstillet, saaledes at Foreningen f. Eks. i 1863 gav 80 Rdl. til Præmier. I dette Aar fordeltes Medlemmerne efter Dygtighed til de forskellige Delinger, der skød paa forskellige Afsfande fra 100—400 Alen. Foreningens ovennævnte Velhavenhed gav sig bl. a. ogsaa Udslag deri, at man ikke krævede Medlemsbidrag om Vinteren, hvor man ganske vist heller ingen Skydning holdt.

Dømt herefter skulde Foreningens Fremtid synes lys og sikker. Dette var imidlertid ingenlunde Tilfældet. Den lange Dvaletilstand om Vinteren medførte, trods Kontingent-

friheden, mange Udmeldelser, og Tilgangen om Foraaret var med den almindelige Dalen i Interessen for Skytteforeningerne kun ringe. I Foraaret 1863 deltog 26 Medlemmer i de forberedende Øvelser, formodentlig et Maal for Tilgangen. Et — naturligvis ikke helt paalideligt Maal — for Interessen hos de gamle Medlemmer haves deri, at de reviderede Love paa en Generalforsamling i Februar 1863 vedtoges med 9 Stemmer, sandsynligvis alle de Tilstedeværende. Bestyrelsens Medlemstal indskrænkedes, Delingernes Tal ligeledes, men iøvrigt synes man at have moret sig fortræffeligt paa Generalforsamlingerne. Man drikker Bestyrelsens Skaal, spiller Plat og Krone, vælter Bænke og bombarderer hinanden med Gymnastiksko, mange Aar før en normal Brug af denne Fodbeklædning i Foreningen omtales¹⁾.

Fra November 1863 og til Juni 1864 præges Livet i Foreningen af de urolige Forhold, der fulgte med Mobiliseringen og Krigen. En Del, dog ikke særlig mange, nye Medlemmer indtraadte, medens paa den anden Side mange afgik til Hæren, dels som indkaldte, dels som frivillige. Dette medførte bl. a. en stadig Udfylden af ledigblevne Pladser i Betyrelsen og blandt Delingsformændene.

Man synes at have tænkt sig Muligheden af, at Krigen vilde medføre en Genopliven af det gamle Studenterkorps og drøftede paa en Generalforsamling den 16. Januar 1864, hvorledes Foreningen i saa Fald skulde stille sig til Korpsen. Som tidligere omtalt, skete der imidlertid intet i denne Retning. Derimod henvendte Bestyrelsen sig til Krigsministeriet med Forslag om, at „Skytteforeningerne skulde gaa frivilligt med i Krigen“. Det har sandsynligvis været Bestyrelsens Tanke, at denne Deltagelse skulde ske i særlige Korps, men denne Tanke afvistes af Krigsministeriet, der iøvrigt udtalte sin Glæde over Henvendelsen og tilbød at modtage de Medlemmer, der meldte sig med egne Vaaben,

¹⁾ I Studenteforeningens daværende „nye Bygning“ paa Gammelholm var indrettet en Gymnastiksal, hvori Generalforsamlingerne formodentlig have været holdte.

saaledes at de erholdt Uniform og dobbelt Lønning, og straks, uden Skole, kom til Hæren.¹⁾

Paa en Generalforsamling den 5. Marts 1864 forelagde Foreningens daværende Kasserer *A. Hein*²⁾ paa Bestyrelsens Vegne Sagen, og opfordrede Medlemmerne til endnu samme Aften at tegne sig paa en Liste som Frivillige og under-skrive en Opfordring til de øvrige Skytteforeninger om at slutte sig til A. S.

Efter en lang Drøftelse af Sagen vedtoges det, at Bestyrelsen skulde bede Centralkomiteén tage Sagen op. Der er vel ingen Tvivl om, at denne Fremgangsmaade i Formen var den rette, men hurtig eller virkningsfuld var den ikke. Og paa en Generalforsamling den 13. Maj s. A. meddelte Foreningens daværende Formand, *Otto Zinck*³⁾, at Central-komiteén havde nægtet at foretage et saadant Skridt. Dermed var Spørgsmaalet om en Fællesoptræden af Skytteforeningerne faldet bort, men dette forhindrede, som ovenfor berørt, naturligvis ikke, at en stor Del af Medlemmerne meldte sig som Frivillige. A. S. tilstod sine ved Hæren værende Medlemmer Frihed for Medlemsbidrag.

¹⁾ Det er ikke ved Eftersyn i Krigsministeriets Arkiv lykkedes at finde nogen Skrivelse til Akademisk Skytteforening eller til noget af Bestyrelsesmedlemmerne fra hin Tid. Ej heller er det lykkedes at finde noget om, at nogen Frivillig har modtaget dobbelt Lønning. Det er vel ogsaa tvivlsomt, om noget saadant kunde gennemføres uden Lovhjemmel. Og navnlig er der næppe Grund til at antage, at Medlemmerne af A. S. skulde have dobbelt Lønning, naar f. Eks. fuldt militært uddannede svenske og norske Frivillige, af hvilke ogsaa nogle mødte med egne Vaaben, kun fik Lønning som Menige. Sandsynligvis er da Forhandlingerne førte mundtligt med Krigsministeren personlig. Thi at Forhandling har fundet Sted, er der efter Generalforsamlingsprotokollen ingen Grund til at betvivle, saa lidt som Rigtigheden af den mundtlige Overlevering, at adskillige Medlemmer deltog som Frivillige, men de har da sandsynligvis gaaet som almindelige Menige, for saa vidt de ikke have været Reserveofficersaspiranter.

²⁾ Senere Kreditforeningsdirektør.

³⁾ Den senere saa bekendte Skuespiller.

Som rimeligt er, var Foreningens Virksomhed i denne Sommer kun ringe. Skydningen har dog været fortsat hele Sommeren og afsluttedes med hele to Præmieskydninger, den sidste om to Rifler, man havde faaet fra Indenrigsministeriet udover det beregnede Antal (4), rimeligvis et Vidnesbyrd om, at Virksomheden i nogle af Landets øvrige Skytteforeninger har været helt standset.

Den 1. April 1865 holdes Generalforsamling, hvor reviderede Love vedtages. Bestyrelsen fremhæver som Hovedpunktet: Indførelse af Revision af Foreningens Regnskaber, og naturligvis har der efter Krigsaarets evindelige Skiften Bestyrelse været en Augiasstald for Bestyrelse og Revision at gaa i Gang med. For Eftertiden er det dog nok saa interessant, at Foreningens Formaal endnu i disse Love angives saaledes: „..... ved Afholdelsen af Skydeøvelser at give sine Medlemmer Lejlighed til at vinde Færdighed i Brugen af Riflen.“ Der gjordes ikke mindste Forsøg paa at pille herved, og Korpsbevægelsen, der Aaret efter satte saa smuk en Frugt, viste altsaa paa dette Tidspunkt end ikke den spædeste Spire.

Aaret 1865, der iøvrigt var et Opgangsaar for Skytteforeningsbevægelsen Landet over, karakteriseret ved Oprettelse af talrige nye Skytteforeninger og Afholdelse af mange Kapskydninger, var ikke noget godt Aar for A. S.

Ganske vist vovede man sig første Gang til en Kapskydning, idet man den 25. Juni mødtes med Roskilde Skytteforening og led et hæderligt Nederlag (15 Skytter à 10 Skud fra hver Side. Roskilde 239 Points A. S. 221). Og ganske vist klarede Foreningens Medlemmer sig smukt ved en af Centralkomiteén foranstaltet almindelig Skyttefest paa Enighedsværn den 15. Oktober 1865, men dette beviste kun, at Foreningen nu havde uddannet nogle gode Skytter, men ingeniunde, at den iøvrigt var livskraftig.

Tvertimod klager da ogsaa Kassereren paa en Generalforsamling den 15. Juni over, „den herskende Udgangsfeber, der er ved at blive Epidemi“. Og hvad Tilgangen angaar

oplystes det paa det senere omtalte alm. Studentermøde den 5. Maj 1866, at 4 Russer havde indmeldt sig (formentlig i Efteraaret 1865). Det var med andre Ord saare langt fra, at A. S. blandt Studenterne havde formaaet at vække den samme Aand, som de øvrige Skytteforeninger Landet over havde forstaaet at vække i deres Kreds. Paa den ordentlige Generalforsamling d. 16. November s. A., hvis Lovlighed vedtoges med 4 Stemmer mod 2, spørger Formanden mismodig: „Hvad skal der gøres for at skabe Interesse for Foreningen og i Foreningen“. Han spurgte ikke uden Aarsag, mærkeligt nok uden Svar; thi allerede da havde den første Overfladekrusning bebudet den friske Kuling, der for svulmende Sejl skulde føre A. S. gennem de følgende Aar.

Det var sket paa et stort, for Skyttesagen i sin Helhed saare betydningsfuldt Møde, der samtidigt med den oven for berørte almindelige Skyttefest i Oktober var afholdt i København, og hvor der efter Indbydelse fra Centralkomiteén var mødt Sendemænd fra de enkelte Foreninger. Paa Mødet, fra hvilket Skytteforeningernes Indordning i Amtsskytteforeninger skriver sig, havde man bl. a. drøftet Muligheden af at udvide Skytteforeningernes Virksomhed ved i Lighed med de svenske Skarpskytteforeninger at optage Eksercits blandt Øvelserne.

For Skytteforeningerne i Almindelighed har Tanken neppe haft større Betydning, uagtet den i de nærmest følgende Aar vandt en Del Tilslutning; for A. S. har den været som et Ydunsæble.

Tiden var moden for Tanken. Oven paa den første Nedtrykthed efter Nederlaget i 1864 var fulgt en Opblussen af Haabet. Man kunde ikke faa sig selv til at tro, at den trufne Afgørelse, hvis Uretfærdighed, man følte sviende, skulde være endelig. Krigen mellem Prøjsen og Østrig var overhængende. Kampen mellem Sejrherren her og Frankrig lod sig forudberegne. Man ansaa det for givet, at Danmark vilde komme til at deltage i Kampen, og „be-
tragtede saaledes den sluttede Fred som ikke stort mere

end en Vaabenstilstand“¹⁾. Saaledes omtrent var vel Stemningen. Man ventede Afgørelsen naar som helst. Man vilde kaste sit Lod i Vægtskaalen. Man følte en ubestemt Trang til ikke at sidde uvirksom — til at forberede sig. De stilfærdige Skydeøvelser vakte ikke Opmærksomheden. Saa dukkede Korpstanken op. Der var Midlet, der pegede lige mod Maalet. Tanken slog ned og fængede.

I Protokollen findes de første Spor af Bevægelsen i April 1866, da Bestyrelsen under Ledelse af den nyvalgte Formand *M. Kjeldsen*²⁾ forhandlede med en Del indbudte Akademikere³⁾ om at sammenkalde et almindeligt Studentermøde „for videre Udbredelse af Skyttesagen“.

Det almindelige Studentermøde fandt Sted i Studenteforeningens Festsal den 5. Maj s. A.⁴⁾ og lededes af cand. jur. V. Ingerslev⁵⁾.

Paa Indbydernes Vegne forelagde *Madvig* et Forslag til Beslutning, hvori det indskærpedes samtlige akademiske Borgere som en Forpligtelse at indmelde sig i A. S. og deltage i Øvelserne eller, for saa vidt Alder o. l. var til Hinder derfor, at yde Pengehjælp.

Allerede den næste Taler, en Student *Smith*, siger rent ud. Skydeøvelser er ikke tilstrækkelige, vi forlanger

1) Citat af et Brev — elskværdigt Svar paa en Forespørgsel — til Forfatteren fra Professor Georg Brandes, der i Foraaret 67 indtraadte i Korpset efter tidligere at have været Medlem af Foreningen.

2) Senere Herredsfoged i Hanherrederne.

3) Protokollen nævner: Redaktør Ploug, Advocat H. N. Hansen, cand. jur. Chr. E. Hansen, Kolloborator Johs. Helms, cand. jur., Fuldmægtig N. Madvig, cand. phil. O. Arlaud, Registrator N. Plesner og Landstingssekretær F. Schønheyder van Deurs.

4) Ikke April som — formodentlig ved en Trykfejl — i „Historiebogen“ angivet. — Indbyderne vare foruden de ovennævnte og Foreningens Bestyrelse, Hein, Kjeldsen og Thiele: Vilh. Rode, den bekendte Studenteforeningspolitiker, Fr. Jansen og L. Neumann [nuværende Stadslæge paa Frederiksberg], (Protok. f. alm. Studentermøder — I Studf. Arkiv.)

5) Senere Justitiarius i Kriminal- og Politiretten.

Øvelser i Vaabenbrug. Og han opfordrer til Indtrædelse i det Korps, hvortil Indbydelse allerede er udsendt¹⁾.

Denne Tanke udformes eller omformes af Dr. *Rosenberg* til et udtrykkeligt Forslag om Dannelse af et almindeligt Skarpskyttekorps med Adgang for alle.

V. Vallo

Disse Forslag vandt dog ingen Tilslutning. Derimod vedtoges med overvejende Flertal foruden Indbydernes Forslag et af cand. jur. *V. Vallo* stillet, bl. a. af Carl Ploug anbefalet Forslag, der lød saaledes: „Forsamlingen opfordrer den akademiske Skytteforenings Bestyrelse til at tage under Overvejelse, om ikke en mere militær Organisation vilde styrke Foreningen og fremme dens Formaal“.

Bestyrelsen for A. S. havde paa Mødet udtalt sig ret køligt over for Korpstanken, men endte dog med at erklære, at Bestyrelsen ikke havde noget mod et Korps, hvis det var gennemførligt. Allerede den 9. s. M. holdtes Generalforsamling i A. S., hvor Bestyrelsen bøjende sig for Stemningen fremsatte Forslag om, at der skulde gives de Medlemmer, der ønskede det, Lejlighed til at øve sig i Geværgreb, Eksercits o. l. Dette var ikke Korpset. Derfor tog *Vilh. Vallo* Ordet og fremsatte følgende Forslag: „Generalforsamlingen bemyndiger Bestyrelsen til i Forening med 2 af Forsamlingen valgte Medlemmer at træffe de nødvendige Foranstaltninger til at omorganisere Foreningen i militær Retning. Det er en Selvfølge, at Adgangen vedblivende staar aaben for de Medlemmer, der ikke ville deltage i de militære Øvelser“.

Under Begrundelsen nævnte han, at det var Tanken, at oprette Studenterkorpset under en ny Ordning. Han støttedes bl. a. af *Helms* og cand. *M. Lunn*, der henviste til,

¹⁾ Formodentlig det senere dannede Kbhvns. Skarpskyttekorps.

at der i Christiania fandtes et akademisk Øvelseskorps¹⁾. Han bekæmpedes af nogle ældre Medlemmer, der dels vare Modstandere af al Eksercits, dels af den udpræget militære Ordning, som Vallø kæmpede for. Han sejrede med 36 Stemmer mod 2, og valgtes derefter sammen med *Johs. Hage*²⁾ til at tiltræde Bestyrelsen i Henhold til Forslaget.

Johs. Hage

Disse to gode Venner, der begge havde været Reserveløjtnanter under Krigen, deler med hinanden Æren for at have givet Tanken om Akademisk Skyttekorps fast Form og ført den frem til Sejr. De dannede i Forening med Premierløjtnant *Freiesleben*³⁾ Korpsets første Bestyrelse og deler saaledes med ham Æren for at have organiseret Korpset.

Freiesleben

Umiddelbart efter, at Korpsets Oprettelse saaledes var vedtaget, indmeldte der sig 86 Medlemmer, d. v. s. at Foreningens Medlemstal med et Slag blev fordoblet. Og denne Gang fik Iveren ikke Lov at kølnes. Man manglede ganske vist baade Uniformer, Øvelsesplads og Vaaben, men 14 Dage efter, den

1) Efter hvad der ved Talerens, nuværende Højesteretssagfører Mich. Lunns Velvillie er oplyst af Højesteretsassessor Motzfeldt i Christiania, har noget ublandet akademisk Skyttekorps aldrig bestaaet der. Se iøvrigt Note 5 til Side 14.

2) Nu Godsejer, Nivaagaard.

3) Død som Oberstløjtnant i 1885.

23. Maj begyndte Medlemmerne civilklædte paa Øvelserne i Studenterforeningens Have¹⁾ med Vaaben, der gennem Foreningen vare laante af Centralkomiteén. Bajonetten bares i Mangel af Lædertøjs Havelse i en Seglgarnssnor omkring Livet.

Uvilkaarligt maa der have spillet et Smil paa Læberne, naar Deltagerne, af hvilke mange vare Kandidater og gamle Studenter, hilste hinanden i den Udrustning. Naar Smilet ikke — blandt danske Studenter — udartede til et afsvi-dende, dræbende Grin, maa Grunden have været den, at der bag Smilet laa en dyb alvorlig Begejstrings Varme og en Overbevisning, der tiltvang sig Agtelse.

Begyndelsen var god. Fortsættelsen blev den lig. Da Øvelserne, der vare indstillede i Ferien genoptoges, den 18. September talte Korpset 122 Mand.²⁾ Det voksede i faa Aar til omkring 400 Mand, medens de blot skydende Medlem-mers Tal holdt sig omkring de 80, hvoraf til sidst kun en Snes Stykker virkelig mødte ved Skydeøvelserne. Smukkere Bevis kunde man ikke ønske sig for, at den Frygt for „det mili-tære Snit“, som saa tydelig havde vist sig i Foreningens første Aar, var en Spøgelsesfrygt. Korpset blev ingen Gen-ganger af det hensovede Livkorps. Akademisk Skyttekorps var — og er et Bevis paa, at Studenterne, disse Frihedens glade Apostle, udmærket godt frivillig kan give sig ind under militær Mandstugt, naar de blot tjener en Ide, og deres Førere forstaar, at de samtidig med at holde Ideens Fane højt, maa give Ungdom, hvad Ungdoms er. Dette lykkedes fra første Færd.

Naar Tonen straks i første Anslag blev ramt saa sikkert, skyldtes det foruden Førernes Klarhed over Maal og Mid-ler (allerede paa det almindelige Studentermøde 5. Maj 66 havde Vallø fremhævet Korpsaandens Betydning) naturlig-

¹⁾ Derefter synes Øvelserne en kort Tid at have været drevne i Kasernegaarden i Fredericiagade.

²⁾ Skole I talte 126.

— II, aabnet i Marts 1867, 103.

— III, aabnet i Septbr. 1867, 76.

vis for en stor Del, at der blandet mellem de unge fandtes en Del lidt ældre, der trodsende Travlhed og Familiehensyn fandt Tid til at deltage i Øvelsen, saaledes f. Eks. Madvig og Kjeldsen, der gjorde Tjeneste som Menige uden at ønske Forfremmelse.

Man paatog sig den Gang ved Indmeldelse i Korpset en toaarig Tjenestepligt, hvorunder man gennemløb Rekrutskolen og 3. Kompagni. Efter at have godtgjort en vis Skydefærdighed overførtes man til den ældre Afdeling, 1. og 2. Kompagni.

Øvelserne i Eksercits dreves da som nu i Eksercerhuset i Gøthersgade, der fra 14. September 1866 stod til Raadighed for Korpset Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen. Øvelserne i Skydning dreves paa Skydebanerne, ligeledes om Morgen¹⁾ og endelig ses det, at man hurtigt har taget fat paa Udrykninger, idet Korpset den 11. November 1866 foretog sin første større Marschtur, til Dyrehaven. Som Tropslærere benyttedes Underofficerer af Hæren, der naturligvis fik Vederlag herfor, men iøvrigt havde Korpset meget tidligt²⁾ den nuværende Graddeling, Menige (Rekrutter, Skytter, Overskytter), Underofficerer (Sektionsførere, Halvdelingsførere) og Officerer (Delingsførere og Halvkompagniførere). En Inddeling, der saavel som Bestemmelsen om Valg af Kammeraterne

Madvig (Fm. i Statsanst. f. Livsf. †) tegnet af nuværende Højesterets-sagfører Mich. Lunn.

¹⁾ Den frivillige Skydning i Foreningen fandt Sted om Eftermiddagen eller om Søndagen lige som nu.

²⁾ I hvert Fald i Maj 1867.

som Betingelse for Forfremmelse til Underofficer kan være og vel ogsaa, bevidst eller ubevidst, er hentet fra det gamle Livkorps.

Man havde, da Øvelserne genoptoges i September, endnu ingen Uniform og søgte forgæves at faa Penge til Lædertøj af Foreningens Riffelfond, men efterhaanden klædtes Korpset i sin graa Uniform med grønne Opslag, hvortil bares Studenterhue og sorte Benklæder; og det hele antog fastere Former. I Foraaret 1867 fik man først 70 og senere 30 Eksercergeværer direkte fra Krigsministeriet, og da Centralkomiteen i Juni s. A. fordrede sine 70 Geværer tilbage, erholdt Korpset yderligere Tilsagn om indtil 300 Geværer.¹⁾

M. Kjeldsen (tegnet af Mich. Lunn)

Et morsomt Bevis paa, i hvilken Grad man i Korpset fulgte med, haves i en Skrivelse af 4. Oktober 1867, hvori Krigsministeriet afslaar et Andragende fra Korpset om Laan af „Remingtonrifler“, M. 1867.²⁾

Korpsets Chef og militære Leder var, som tidligere bemærket, Premierløjtnant *Freiesleben*³⁾, indtil han den 20. April 1869 udnævntes til Kaptejn og forflyttedes til Nyborg. Ved et Punsche-

sold i Studenterforeningen sagde man ham en velfortjent Tak for hans Virksomhed i Korpset.

¹⁾ Af en i 1879 ført Korrespondance fremgaar, at Korpset ialt erholdt udlaant 310 Eksercergeværer.

²⁾ Et lignende Andragende afslaaes den 13. September 1872 og opfyldes 1886.

³⁾ Naar denne var forhindret, erstattedes han af en Kammerat, Premierløjtnant Schultz, der underligt nok havde været Insurgentofficer i 1848 og som i 1864 havde gjort Tjeneste ved Aarøes Korps.

Som Kompagnichefer og Skoleforstandere forrettede Korpsets egne Officerer, f. Eks. Halvkompagniførerne *Hage, Vallø* og *Jerndorff*, Tjeneste, og Mangelen af en Chef virkede derfor ikke umiddelbart ind paa Øvelserne. Imidlertid indledede man straks Forhandlinger med forskellige Officerer og opnaaede, efter nogle Afslag, at Kaptajn *Paril Burmeister* den 27. August 1869 overtog Posten som Chef. Denne indførte, at Skolerne og Øvelserne i det hele lededes af Officerer af Hæren; blandt de første kan nævnes Premierløjtnanterne *Sahlertz, F. V. Kraft, H. A. Bache* og *Zøylner*. Dermed fulgte en større Stramhed og strengere militær Tone ved Øvelserne, hvilket dog ikke paa nogen Maade blev til Skade for det gode kammeratlige Forhold, medens det naturligvis blev til Gavn for Øvelserne.

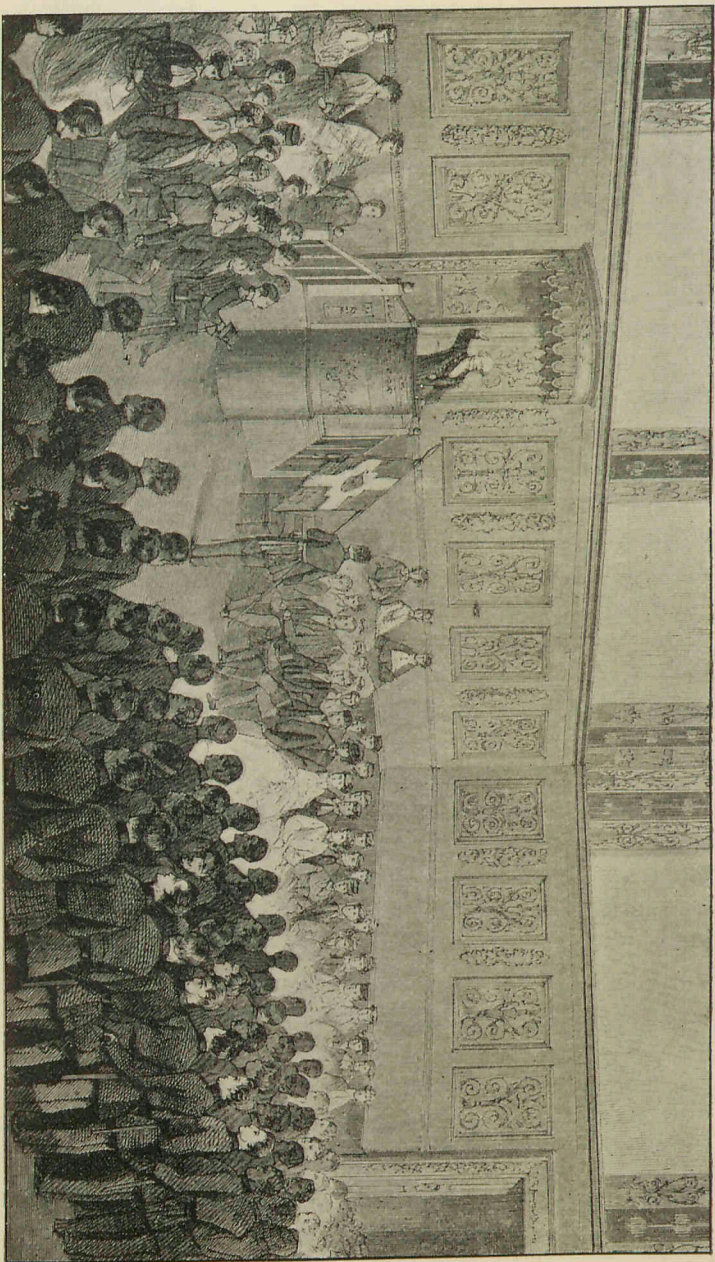
Det fortjener at nævnes, at allerede paa et af Freiesleben underskrevet Udkast til en Øvelsesplan findes en to Dages Tur (stor Tur) i Maj opført saavel som en Øvelserne afsluttende Marschtur i December.

Stor Tur omtales i Protokollen første Gang 1868.¹⁾ 1869 gik den til Fredensborg, og ved denne Lejlighed omtales første Gang, at der haves Musik med paa Øvelserne.

Paa et andet Omraade fandt en vigtig Begivenhed i Korpsets Liv Sted d. 10. Oktober 1867, da Universitetets Rektor, Konferensraad *Madvig*, i Universitetets Festsal overrakte Korpset en af københavnske Damer²⁾ syet Fane. Den modtoges paa Korpsets Vegne af Chefen, Premierløjtnant *Freiesleben*, der udbragte et Leve for Konge og Fædreland, hvorefter *Vilh. Vallø* takkede Giverinderne. Under Festen afsang Studentsangforeningen den af *Ploug*

¹⁾ Efter hvad Herredsfoged J. Thiele i Svendborg har meddelt fandt den første store Tur Sted allerede i Maj 1867. Sandsynligvis er det da den 23. Maj, da Hage og Vallø udnævntes til Delingsførere.

²⁾ Efter mundtlig Tradition: Fru Slotsgartner Bruun, f. Vinkel Bernstorff, Maleren Skovgaards Hustru, Fru Knud Vallø, Frk. Marie Winther, Datter af Overretsprokurator Winther og Chefens, Premierløjtnant Freieslebens Hustru.

Konferensraad Madvig overleverer Skyttekorpset Fanen den 10. Oktober 1867
(Billedet er ved Velvilje fra Udgiveren af Illustreret Tidende reproducet efter et gammelt Billede i dette Blad)

til Anledningen forfattede „Fanesang“.¹⁾ Musikken var af *Heise*, men denne oprindelige Melodi er senere fortrængt af en af *Bartholdy* komponeret, hvis friske, raske Marschrythmer har baaret de stolte Ord ud paa Korpsets Marschure og i vide Kredse ud over Landet.

Festen havde en ikke ringe Betydning derigennem, at den saa at sige satte Universitetets officielle Stempel paa Korpset, og den gav da ogsaa Anledning til Angreb paa Korpset (Ugebladet „Den konservative“ for 25. Oktober 1867, imødegaaet i „Fædrelandet“ for 1. November 1867), men i det store og hele var Pressen og den offentlige Mening gunstig stemt mod Korpset.²⁾

Dette var derimod langt fra Tilfældet med Foreningens ældre, blot skydende Medlemmer. Forholdet mellem Korps og Forening hvilede paa den ovennævnte i og for sig selvmodsigende Generalforsamlingsbeslutning af 9. Maj 1866. Selvmodsigende, thi en Omorganisation af Foreningen i militær Retning kunde egentlig ikke finde Sted, saalænge blot skydende Medlemmer kunde optages. Der kunde kun være Tale om Oprettelse af en særlig Afdeling af Foreningen. Det var det, der var sket, og som nu skulde klædes i Lovform. Dette voldte imidlertid store Vanskeligheder, særlig for saa vidt angik det økonomiske Spørgsmaal.

Foreningen indkrævede Medlemsbidrag og Indskud 1 Rdl., oprindelig 2 Rdl., hvilke sidste samledes i en Riffelfond, hvis Størrelse da var ca. 500 Rdl. Korpset opkrævede kun et Indskud af 3 Mark og et saare beskedent Bidrag til Tropslærernes Lønning. Og nu var det ganske vist uimodsigeligt, at den livlige Tilgang, som Korpsets Oprettelse havde medført, havde bragt Kassen paa Fode og ligeledes var kommen Riffelfonden til Gode, men paa den anden Side maatte det dog indrømmes, at Formuen væsent-

1) Derefter tog Korpset Opstilling paa Frue Plads og Fanen førtes første Gang til højre Fløj af Delingsfører Jerndorff. Fanebærer var C. Friderichsen (Stabslæge, Dr. med.).

2) Historiebogen.

ligst var sammensparet af de ældre Medlemmer, og at det aarlige Tilskud paa 200 Rdl. af Kommunitetets Midler, som i 1866 første Gang fandtes opført paa Finanslovsforslaget, søgtes til Foreningen og ikke til Korpset. Disse Hensyn fremhævedes med stor Styrke af de ældre Medlemmer, og Korpsets langt talrigere Medlemmer bøjede sig for saa vidt for dem, som man foreløbig nøjedes med at give Foreningen en korpsevenlig Bestyrelse, der valgtes den 14. September 1866: *N. Madvig* Formand, Løjtnant *L. Lunn* og *M. Kjeldsen* (Genvalg), og gennemføre en foreløbig Ordning, der i Hovedtrækkene saa saaledes ud:

Korpsets Medlemmer skulle være Medlemmer af Foreningen, men ikke omvendt. Kontingent og Indskud betales til Foreningen. Korpset har sin særskilte Bestyrelse og Kasse, til hvilken overføres $\frac{1}{3}$ af Riffelfonden og af det aarlige Overskud, samt Halvdelen af de aarlige Understøttelser af offentlige Midler. Denne Ordning vedtages paa to Generalforsamlinger i Foreningen den 16. November 1866, i Korpset efter Efteraarsøvelsernes Afslutning den 14. December s. A.

Denne Ordning var et Forlig. Den tilfredsstillende følger ikke nogen af Parterne fuldt ud. Og det blev, alt som Tiden gik, mere og mere urimeligt at opretholde den baade upraktiske og bekostelige Ordning med to Bestyrelser og to Kasser blot af Hensyn til de gamle Foreningsmedlemmer, hvis Tal og navnlig Deltagelse i Foreningens Liv raskt aftog. I Aaret 1868 var deres Tal 72, men heraf havde kun 22 deltaget i Skydningen og afgivet ca. 1500 Skud, medens Korpsets 323 Medlemmer havde afgivet ca. 18000 Skud. Herved maa dog mærkes, at en betydelig Del af Korpsets Skud, ca. 10,000, vare afgivne under Korpsøvelserne, og at Foreningens bedste Skytter, som rimeligt var, fandtes blandt de 22, der jo alle vare mangeaarige og — som det netop gennem deres Vedhængen havde vist sig — meget ivrige Skytter.

Spørgsmaalet om en fuldstændig Sammensmelten af Forening og Korps toges derfor i Efteraaret 1868 op til Forhandling, idet man søgte at bevæge de ældre, blot sky-

dende Medlemmer til at bøje sig for Udviklingen. Medens nu en Del af disse, der i et nedsat Udvalg repræsenteredes af Landstingssrkretær *v. Deurs*, syntes tilbøjelige hertil, vare andre aldeles ubøjelige.

Under disse Forhold fandt Korpsmedlemmerne ikke længere tilstrækkelig Grund til at undlade at benytte deres Flertal. Madvig, der den 22. November 1867 havde nedlagt sit Formandshverv, udarbejdede et privat Forslag til Love for akademisk Skytteforening, hvilket godkendtes af begge Bestyrelser, hvis Formænd vare henhv. Cand. jur. *Scholten* for Foreningen og *Hage* for Korpset, og forelagdes og vedtoges paa to Generalforsamlinger, af hvilke Korpsets afholdtes sidst, den 12. April 1869.¹⁾

Herefter var det for Fremtiden en Betingelse for at kunne blive Medlem af Foreningen, at man paatog sig Tjeneste i Korpset.

En stor Del af de blot skydende Medlemmer følte sig meget krænkede herover og paastod, at de, idet de udmeldte sig, havde Ret til en forholdsmæssig Del af Foreningens Formue, hvilket Krav man som en sidste Hensyntagen vedtog at imødekomme, uden iøvrigt at anerkende dets Berettigelse. Det var dog kun faa af de udtredende, der benyttede sig heraf.

Dermed var Udviklingen paa dette Punkt foreløbig endt, og Foreningen havde faaet den Form, der gennem en lang Aarrække skulde vise sig at være stærk nok til at holde i Medbør som i Dødvande og Storm.

¹⁾ Naar det i „Historiebogen“ angives, at Foreningens Generalforsamling er afholdt den 16. April, maa dette bero paa en Misforstaaelse eller en Trykfejl, idet den ny Bestyrelse holder Møde allerede den 8. April, hvor en ny Protokol autoriseres, og hvor Korpsets Generalforsamling besluttet indvarslet med Dagsorden: Bestyrelsen foreslaar Vedtagelse af de paa Akademisk Skytteforenings Generalforsamling antagne nye Love.

Da den ældre Protokol mangler, kan Datum ikke nøjagtig oplyses, men meget tyder paa, at det har været den 5. eller 6. April.

Johs. Hage blev den første Formand for Foreningen i dens nye Skikkelse.¹⁾

Det Liv, som Korpsets Oprettelse i 1866 gav i Foreningen, sporedes ogsaa paa Skydningens Omraade, der dyrkedes med stor Iver hele Sommeren. Den 1. Juli mødtes 20 Skytter fra Roskilde Amt i København med lige saa mange fra A. S., hvorved denne oprettede det forrige Aars Nederlag, og om Efteraaret holdt man den sædvanlige Præmieskydning med en anselig Præmierække, hvoriblandt Gaver fra Boghandler *Reitzel* o. fl.²⁾

Det følgende Aar bliver Bagladeriflen M. 67 Hærens Vaaben, hvilket giver Anledning til det oven omtalte Andragende om Eksercergeværer af denne Model, men uden retter Korpsets Bestyrelse allerede i August s. A. en Henvendelse til Foreningen om at faa anskaffet 4 af de nye Rifler til Brug ved Skydeøvelserne. Heraf tog Foreningens Formand, *Madvig*, Anledning til at henvende sig til Centralkomiteén, der imidlertid stillede sig meget tvivlende, nærmest afvisende over for Tanken om Baglade-riflen som Skytteforeningsvaaben. Det varede da ogsaa en halv Snes Aar, inden den fortrængte Minié-riflen, om end Indenrigsministeriets Præmierifler allerede dette Aar var Bagladevaaben, og A. S. allerede det følgende Aar selv anskaffede 8 Remingtonrifler til Brug ved Skydeøvelserne.

I 1868 aabnedes de nye Skydebaner paa Amager for de københavnske Skytteforeninger³⁾, foreløbig dog kun i meget begrænset Maal; allerede det næste Aar bedredes Forholdene betydeligt. I Oktober s. A. holdtes en for de københavnske Skytteforeninger fælles Præmieskydning, ved hvilken A. S. klarede sig særdeles smukt, idet dens Medlemmer af 60 Præmier (hvoraf 14 Rifler) hjemførte de 30

1) De øvrige Medlemmer af Bestyrelsen vare foruden Chefen, Prmltn. Freiesleben: V. Vallø, stud. med. J. Melchior og stud. med. Chr. Fenger.

2) Denne skænkede, saalænge Forlaget bestod som selvstændig Forretning, hvert Aar nogle Bøger til Skydepræmier.

3) Enighedsværn var solgt.

(hvoraf 5 Rifler), skønt af 340 Deltagere kun 134 vare fra A. S. Naar A. S. her og ved flere Lejligheder staar saa smukt, skyldes det naturligvis for en stor Del de gamle Foreningsskytter, men selve Tallet paa Deltagerne (134) viser, med hvilken Iver Korpsets Medlemmer maa have skudt. Og Aaret efter, da den store Udmeldelse af de gamle Skytter havde fundet Sted, viste det sig, at Korpsets Medlemmer ikke havde skudt forgæves. Ganske vist blev der intet af en paatænkt Kapskydning mellem Studenter fra de fire nordiske Universiteter ved Studentermødet i Christiania i Sommeren 1869, idet Mødets Komité nægtede at sætte sig i Spidsen herfor. Men allerede i September s. A. blev der Lejlighed til at prøve Kræfter baade med danske, svenske og norske Skytter ved den almindelige danske Skyttefest i Horsens den 17. og 18. September 1869. A. S.s Skytter hjemførte herfra 6 Præmier for Skydning. En første Præmie for Kolonneløb maa vel nærmest skrives paa Korpsets Regning. Det samme gælder tildels om 6 Præmier for Legemsøvelser, idet det af en Indberetning til Centralkomitéen af November 1868 fremgaar, at Korpset i hele dets Levetid har drevet forberedende Øvelser og i hint Aar har anskaffet sig Springmaskiner og Madrasser samt Huggert og Floretter. Men det omtales ligeledes, at der under Ledelse af Hærens Gymnastiklærere og med Laan af dennes Redskaber i Ekserserhuset har været oprettet flere frivillige Gymnastikhold, dels gratis, dels betalende, og Aaret 1868 maa herefter sættes som det første, i hvilket en rationel og gennemført Gymnastik er drevet i A. S. Ved et lykkeligt Tilfælde er en Indberetning til Bestyrelsen af 28. Juni 1868 bleven bevaret; thi i denne fortæller Sekretær *Elberg*, at den frivillige Gymnastik er begyndt den 16. Marts s. A. Denne Dag er altsaa A. S.s Gymnastikafdelings Fødselsdag, og af Generalforsamlingsforhandlingerne fremgaar det, at *Johs. Hage* har Æren af at være dens Fader. Man tog kraftigt fat. Der var Gymnastik en Time hver Søndedags Eftermiddag og ikke mindre end 70 Deltagere i Gymnastikken, 34 i Vaabenøvelserne. Et Vidnesbyrd om

denne vaagne Interesse for Gymnastikken er det, at det paa Indtegningslisten for 1869 første Gang paalægges Rekrutterne at møde med Gymnastiksko.

Under Forhandlingerne om Oprettelsen af Korpset havde dets Modstandere gentagne Gange antydnet, at dets Oprettelse neppe vilde falde i god Jord hos Centralkomitéen, mulig endog medføre, at Forbindelsen mellem A. S. og de andre Skytteforeninger maatte afbrydes. I Virkeligheden var Centralkomitéen, som allerede tidligere berørt, alt andet end venlig stemt mod Korpsbevægelsen, men noget direkte Udslag gav denne Stemning sig ikke. Central-komitéen var jo tværtimod behjælpelig med at skaffe Korpset Eksercergeværer, og om nogen Afbrydelse af Forbindelsen med de andre Skytteforeninger kunde der saameget mindre være Tale, som en stor Del af Landets Skytteforeninger paa hin Tid drev Eksercits. Det var dog vist kun i København, at Tanken gav sig Udslag i Oprettelsen af egentlige Korps, men her fandtes til Gengæld hele to, og ved Forholdet til disse rejstes Spørgsmaalet om den begrebsmæssige Berettigelse af en særlig akademisk Skytteforening¹⁾.

Allerede saa tidligt i Foreningens Liv som den 3. Maj 1861 var den Tanke dukket op paa et Bestyrelsesmøde, at man burde optage Ikke-Akademikere, „for at gøre det hele mere folkeligt“. Tanken var bleven afvist som ubetimelig. Den havde, som oven for berørt, atter været fremme paa det almindelige Studentermøde den 5. Maj 1866. Nu rejstes Spørgsmaalet ude fra, en ret stærk offentlig Mening havde besvaret det med „Nej“, og det lod sig ikke afvise med en Bemærkning om Ubetimelighed.

Stiftelsen af Akademisk Skyttekorps var, som oven for fremstillet, Udslag af en almindelig Korpsbevægelse, og det

¹⁾ Ingen af de tidligere Studentervæbninger har vistnok i hele sin Levetid været rent akademisk. I 1658 fandtes i Følge *Rør-dam* 11 Ikke-Akademikere i Studenterkorpset, og i 1807 synes danske Jurister at have været optagne i „Kronprinsens Livcorps“.

Held, der fulgte dette første Forsøg paa at føre Tanken ud i Livet, kaldte naturligvis hurtigt andre frem. Allerede i Oktober 1866 oprettes „Københavns frivillige Skarpskyttekorps“¹⁾. der dog først blev endelig ordnet den 19. Marts 1867, og i Løbet af dette Aar oprettes „Københavns Skyttelag“. Hverken Københavns Skytteforening eller de to nydannede Korps kunde glæde sig ved nogen betydelig Tilslutning, og der opstod da ganske naturligt den Tanke, at søge at forene de spredte Kræfter i en Sammenslutning, noget lig, men dog noget inderligere end en Amtsskytteforening. Københavns Skytteforening rejste Spørgsmaalet i 1867. Samtlige Bestyrelser mødtes den 30. November. Forhandlingerne fortsattes i et Udvalg, i hvilket A. S. var repræsenteret ved sin Formand, *Scholten*, Korpset af *Vallo*.

Udvalget fremsatte et Forslag, der gik ud paa Fællesskab ikke blot ved Skydeøvelser og økonomisk, hvilket A. S. i og for sig intet havde imod, men ogsaa i Henseende til Korpsøvelser, navnlig Rekruttskole²⁾. Dette Forslag forelagdes paa tre Generalforsamlinger i de tre Korps, henholdsvis 16., 22. og 23. Marts 1868, men førte til Vedtagelse af saa forskellige Resolutioner, at Tanken om Sammenslutningen maatte henlægges uden at komme til Forhandling i nogen af „Foreningerne“³⁾. Dens Venner holdt

1) Som ovenfor berørt kunde nogle Udtalelser paa Studentermødet den 5. Juni 1866 tyde paa, at Indbydelser til Dannelse af et Skarpskyttekorps allerede da have været udsendte, men selv om dette maatte være rigtigt, synes det ikke uberettiget at antage, at det Held, der fulgte A. S., har haft sin store Betydning ved Overvindelsen af de Vanskeligheder, der allerede efter den medgaaede Tid at dømme synes at have været ved Oprettelsen af Skarpskyttekorpset.

2) De tre Korps afholdt i Fællesskab forskellige udgaaende Øvelser. Under en af disse, da den samlede Styrke, formeret som Bataillon under Freieslebens Kommando, holdt Hvil paa Eremitagesletten, blev hele Styrken fotograferet, men Billedet har af forskellige Grunde ikke kunnet reproducere her.

3) Af en i Dagbladene fra hine Dage ført ret heftig Kamp ses det, at Modsætningen navnlig bestod mellem A. S. og Københavns frivillige Skarpskyttekorps.

Liv i Udvalget i det Haab, at der heraf skulde udvikle sig en Slags fælles Overbestyrelse, men efter at en Sammenlutning af de tre ikke-akademiske Foreninger havde fundet Sted den 12. December s. A., uden at A. S. gjorde Mine til at slutte sig hertil, opløstes Udvalget.

Den Beslutning A. S. havde taget: at holde paa sin Særstilling, havde ikke vundet udelt Tilslutning indenfor Korpsets egne Rækker, og den misbilligedes ret almindeligt af udenforstaaende, der — fejlagtigt — betragtede den som Udslag af en Slags Aandshovmod. Der blev senere Lejlighed til at tage Spørgsmaalet op til fornyet Overvejelse, men Udfaldet blev det samme. Og der er næppe nogen Tvivl om, at A. S. her valgte rigtigt. Det der har gjort A. S. til en saa fast sammentømret Enhed, som det i Virkeligheden er, det er utvivlsomt den Korpsaand, det Kammeratskab, som hersker der, og hvis Opbygning i de forholdsvis faa Øvelsестimer selvfølgelig kun er mulig, fordi der haves et bredt, fælles Grundlag at bygge paa. En Iblanden af fremmede Elementer, der aldeles ikke behøvede at være ringere, vilde ganske sikkert have virket ødelæggende paa Kammeratskabet. Og et saaledes sammensat Korps vilde det sikkert ikke have været muligt at føre hverken gennem Dødvandet i Midten af Halvfjerdserne eller den politiske Malstrøm i Firserne. A. S.s Undergang vilde imidlertid betyde et alvorligt Tab for Skyttesagen i Danmark, og det tør derfor slaas fast, at A. S. ved sin Holdning til Sammenslutningstanken gavnede baade sig selv og Sagen i sin Helhed. Dette er vel nu almindelig anerkendt; den Gang var det langt fra Tilfældet.

Ogsaa fra en anden Side blæste Vinden ugunstig, og det var, saa underlig det end lyder for den, der kender det nuværende udmærkede Forhold, fra Hærens Officerskorps. Ikke saaledes at forstaa, at dette lagde A. S. Hindringer i Vejen. Tværtimod! Korpset havde jo faaet Geværer, Eksercerplads, Adgang til Skydebanerne, Tilladelse til Brug af Gymnastikredskaber o. s. v. Men at der var en stærk Modvilje er sikkert. Den viste sig ved Festen paa Universitetet, hvor f. Eks. baade Krigsministeren og den komman-

derende General undslog sig for at møde¹⁾. Den viste sig ligeledes, da Korpset 1869 skulde have ny Chef og fik Afslag paa forskellige Henvendelser. Stemningen var stille, men stærk, og egentlig ikke uforstaaelig. For det første bør det erindres, at Forholdet mellem de ved „Livkorpset“ tjenende Officerer af Hæren og dettes Medlemmer vist nok havde været mere end uheldigt. Livkorpsets Medlemmer havde sikkert gennemgaaende mere Sans for at pukke paa de faa Rettigheder, Korpset gav dem, end for at opfylde de endnu færre Pligter, det paalagde dem. Hvad Under, at Officererne, særlig de ældre, frygtede, at A. S.s Medlemmer skulde vise sig som urolige og fordringsfulde mere end som styrkende Elementer. Akademisk Skytteforening havde i 1864 gjort Forsøg paa at komme til at optræde som særlig Afdeling. Hvad Under, at Officererne frygtede, at man nu, da der fandtes et allerede i Fredstid organiseret Korps, kunde vente en Gentagelse af dette Forsøg, der sikkert med Korpsets daværende Standpunkt maatte betegnes som særdeles ubetimeligt, og som ganske vist intet Øjeblik havde staaet som Maalet for Korpsets Ledere. Endelig havde Korpsbevægelsen vist en Tendens til at brede sig. Og Tankerne om Folkevæbning vare levende. Hvad Under, at Hærens Officerer saa med nogen Mistillid paa den saa kraftige Spire og frygtede, at den skulde udvikle sig til et Folkevæbningsukruds.

Lederne af A. S. vare klare over Misstemningen og søgte paa forskellig Maade at komme den til Livs, bl. a. indbød *Madvig* i 1867 eller 68 til et Møde mellem forskellige ældre og yngre Officerer²⁾ og Lederne af A. S. Fra disses Side udvikledes her Tanken med Korpset og navnlig fremhævedes, at det aldeles ikke var Meningen at søge at opnaa Lettelser i Tjenesten eller at komme til at optræde som

1) „Historiebogen“. Navnene findes anførte, men atter overstregede, paa et Udkast til Ceremoniel ved nævnte Lejlighed (i A. S. Arkiv).

2) Til Stede vare bl. a. de nuværende Generaler Madsen og Schroll. (Mundtlig Beretning af *Madvig*.)

særligt Korps. Og der var vel nogle af de yngre Officerer, der lode sig overbevise, enkelte ydede jo endogsaa, som ovenfor bemærket, Korpset Støtte som Skoleforstandere, men i det store og hele skulde der mere end Ord til for at udrydde Mistilliden.

Men hvad Ord ikke da formaaede, det har et uegenlydigt Arbejde siden udrettet — stille og grundigt.

1870—75.

Efter Sammenslutningen af Forening og Korps i April 1869 var fulgt en ret stærk Nedgang i Medlemstallet (31. Marts: 412, 30. Juni: 347)¹⁾. Men Tilgangen var i Efteraaret saa stærk, at den næsten opvejede Nedgangen; inden Aarets Udgang var man atter over 400 Medlemmer. Og saaledes begyndte Foreningen paa Aaret 1870 med et Medlemstal, der først i de seneste Aar er blevet væsentligt overskredet, og med en Formue af 8—900 Rdl., som aldrig siden er naaet²⁾, altsaa under glimrende Forhold.

At der blandt de mange, der strømmede til, var en Del, hvis Interesse ikke fuldt ud stod Maal med Stifternes Forordringer, faar man et lille Indblik i gennem en Udtalelse af Vallø, Foreningens daværende Formand, paa en Generalforsamling den 18. Marts 1870, hvis Grundtone er: Antal stigende, Interesse faldende. Denne Bemærkning vil det være godt at holde for Øje ved den følgende Udvikling. Der peges her paa en Omstændighed, der skulde blive skæbnesvanger for A. S., men som foreløbig dækkedes af de store Begivenheder, der indtraf i 1870.

Det er ganske interessant at se, hvorledes de verdenshistoriske Begivenheder afspejle sig i denne lille danske Forenings Liv. Med Udbrudet af Krigen mellem Frankrig

1) Efter en bevaret Til- og Afgangsliste, der synes ført med største Nøjagtighed. Afgangen falder ikke udelukkende paa de skydende Medlemmer.

2) Herved maa dog erindres at A. S. senere ved Gaver har erhvervet større Midler, men disse ere af Giverne skænkede til bestemt begrænsede Formaal.

og Tyskland var jo den Mulighed, man havde haft for Øje ved Korpsets Oprettelse, rykket lige paa Livet.

Foreningens Formand, *Vallø*, var bortrejst, Chefen var ligeledes fraværende. Resten af Bestyrelsen holdt den 16. Juli et Møde¹⁾, hvor *Joh.s Hage*, der var tilkaldt, indtraadte som midlertidig Formand. En Generalforsamling indkaldtes til den 18. s. M.

Der skal ved denne Lejlighed have været Stemning blandt de yngre for at søge at komme med i den ventede Krig som særligt Korps. Men de ældre, særlig Hage, skal have paa-vist denne Tankes Uoverensstemmelse med de Forudsætninger, hvorunder Korpset var dannet, og den Fremstilling, man stedse havde givet Hærens Officerer af Korpsets Formaal, ligesom han skal have udviklet, at det ikke vilde være heldigt, at et særligt Studenterkorps optraadte²⁾.

De ældres Anskuelser sejrede, og man vedtog paa Generalforsamlingen følgende Dagsorden:

„Bestyrelsen bemyndiges til, naar den skønner, at Øjeblikket maatte være belejligt, at indlede Underhandlinger med Krigsministeriet om at anvende de vaabenøvede Medlemmer, der maatte være villige til at underkaste sig de dermed forbundne Forpligtelser til Fædrelandets Forsvar.“

Generalforsamlingen var paa Grund af Ferien forholdsvis daarlig besøgt.

Allerede Dagen efter udsendtes et trykt Cirkulære til Medlemmerne, hvorved man opfordrede disse til at melde sig til Tjeneste ved en Skole, man agtede snarest muligt at oprette, og hvis Medlemmer skulde paatage sig Forpligtelse til at gaa med som Frivillige, hvis Ministeriet vilde modtage dem som „vaabenøvede Combattanter“. Atter her sporer man som i 1864 Iveren efter at komme med straks uden først at skulle gennemgaa en Skole ved Hæren.

1) I Tyskland udstedtes Mobiliseringsordren Natten mellem 15. og 16. Juli.

2) Saal. Historiebogen og den mundtlige Beretning, hvis Rigtighed der, uagtet Protokollen intet indeholder derom, ingen Grund er til at betvivle.

Efter Protokollen og forefundne Brudstykker af Styrkelister synes Forholdet med Hensyn til de oprettede Skoler at have været saaledes: Der oprettedes den 26. Juli en ekstraordinær Rekrutskole, hvori indtraadte omkring 20 Mand. Desuden oprettedes for de ældre vaabenøvede Medlemmer en Eksercerskole, hvis Øvelser man paa Forslag af Chefen den 27. Juli udsatte til den 22. August. Derefter oprettedes den 29. Juli en Kommandoskole, der afsluttedes den 20. August, hvorpaa Eksercerskolens Øvelser genoptoges fra 22. August til 2. Oktober. Premierløjtnant *Henry Tegner*¹⁾ var Forstander for begge Skolerne. I Kommandoskolen er naturligvis kun indtraadt de Medlemmer, der havde Modenhed og Anlæg til at være Befalingsmænd, efter Styrkelisten omkring 75 Mand. Skolerne holdt Øvelser baade Formiddag og Eftermiddag, lange Marschture foretoges med fuld Oppakning, idet Tornysteret²⁾ fyldtes med Strygejern eller Sten for at opnaa reglementeret Vægt, og Øvelserne dreves i det hele med stor Iver³⁾. Af et Udkast til en Aarsberetning for 1871, der ogsaa berører Forholdene i 1870, ses det, at i alt 136⁴⁾

1) Senere Bankdirektør i Handelsbanken i København.

2) Det har voldt megen Besvær at faa klaret, hvorfra Korpset havde disse Tornystre. Krigsministeriets Arkiv indeholdt intet herom og en lang Række Deltagere i Øvelserne gav blankt op paa dette Punkt. Efter at Trykningen var begyndt har Rektor Zerlang i Aalborg, der som Halvdelingsfører gjorde Tjeneste ved begge Skoler oplyst, at Tornystrene laantes af det gamle Livjægerkorps.

3) Den hurtige Skiften fra Eksercerskole til Kommandoskole synes at tyde paa, at den Forhandling med Krigsministeriet, som bebudes i Dagsordenen og Cirkulæret, virkelig har ført til en Aftale med Ministeren om, at Korpset skulde oprette en Kommandoskole, men i Krigsministeriets Arkiv er det ikke lykkedes at finde noget herom. Efter Historiebogen skulde Sammenhængen være den, at Ministeriet havde henvendt sig til Københavns Skytteforening med Anmodning om at oprette en Kommandoskole, og da denne Forening erklærede ikke at kunne paatage sig Opgaven, skulde Opfordringen gennem det nedennævnte Fællesudvalg være rettet til A. S.

4) „Historiebogen“ har kun c. 70. Antagelig er kun Kommandoskolens Tal medregnede.

af Korpsets Medlemmer har deltaget i de ældre Skolers Øvelser, hvortil kommer Rekrutskolens 20 Mand, altsaa ialt over 150 Mand, et under Hensyn til, at Øvelserne tog deres Begyndelse i Sommerferien særdeles respektabelt Antal.

Det kunde ved første Øjekast forundre, at A. S. oprettede disse Skoler, da Regeringen allerede den 25. Juli havde udstedt den ved Udbrud af Krig mellem andre Magter sædvanlige Bekendtgørelse, hvorved de Forpligtelser, der paahviler neutrale Magters Undersaatter, indskærpes, og hvori det i § 5 udtales, at det er „Hensigten at vedligeholde Neutraliteten“. Men det maa erindres, at denne Hensigt neppe paa dette Tidspunkt havde den faste Karakter, som Begivenhedernes Gang ret hurtigt gav dem Først den 6. August modtog de højere militære Autoriteter den endelige Meddelelse om Neutralitetserklæringens Ordlyd og nærmere Forstaaelse. Og først en 5—6 Dage senere opgav den franske Udsending, Hertugen af Cadore, der siden 1. s. M. havde opholdt sig i København med Alliancetilbud, Haabet om at opnaa Audiens og afrejste.¹⁾

Derimod havde man inden 16. Juli paa forskellig Vis truffet Krigsforberedelser (naturligvis væsentligt af defensiv Natur), og navnlig havde Regeringen den 28. Juli givet Ordre til Samling af en kombineret Brigade (jyske og fynske Afdelinger) ved Kolding.

Den 16 August — altsaa midt i de kritiske Dage ved Metz — begynder Bevægelsen i modsat Retning, tilbage mod Fredsforholdene. Nogle Dage senere ophævedes Brigaden ved Kolding, men først i Slutningen af September vare fuldstændig normale Forhold i Hæren genindtraadte²⁾.

Sammenligner man disse Datoer, vil man se, at A. S. holdt temmelig nøje Trit med Hæren i de Dage.

Om Efteraaret holdt som en naturlig Følge af Sommerens Kraftanspændelse kun den ny oprettede Rekrut-

¹⁾ N. P. Jensen: Krigen 1870—71.

²⁾ En Del af disse Data ere velvilligst meddelte af Generaløjtnant Gørtz.

skole, 62 Mand, Øvelser. Dog oprettedes i November under jævne, dagligdags Former en Kommandoskole.

I den ovenomtalte Aarsberetning for 1871 angives Antallet af aktive Medlemmer i dette Aar til 415 (15 bidragydende) og det nævnes, at der paa en Felttjenesteøvelse til Roskilde i Efteraaret har deltaget 190 Mand, sandsynligvis det største Antal, der nogensinde har deltaget i en saadan Øvelse i A. S. Men nu begynder Nedgangen i Interesse, som Vallø allerede med sin ovenanførte Udtalelse havde peget paa, for Alvor at gøre sig gældende, og nu følges den af Nedgang i Tal.

Aarsagerne ere ikke vanskelige at paavise. Det Haab, hvoraf Drivkraften i Korpset var runden, Haabet om en snarlig Genoptagelse af Kampen med Tyskland og om Generhvervelse af Sønderjylland, det var nu med Frankrigs Nederlag begravet. Det maa ikke forundre, at mange af de ældre, der under hele Arbejdet havde holdt sig dette ene Maal skarpt for Øje, hvis Uopnaaelighed nu pludselig belystes saa grelt, følte sig trætte og trak sig tilbage fra det daglige Arbejde i Foreningen.

Ejheller kan det forbavse, at ingen af de unge endnu var moden til at tage Ledelsen med Myndighed og pege paa, at A. S. dog trods alt havde et Maal.

Den Nedgang i Interessen, der paa dette Tidspunkt viste sig saa klart i A. S., havde allerede langt tidligere vist sig i Københavns Skytteforening, særlig i dennes Korpsafdeling, og K. S. havde derfor allerede i Begyndelsen af 1870 paany rejst Spørgsmaalet om en Sammenslutning med A. S. Sammenslutningen skulde være Led i et Arbejde for at rejse Skyttesagen i København, og Københavns Skytteforening havde derfor bevæget dansk Folkeforening, i hvis Bestyrelse sad en Række ansete Mænd, til at interessere sig herfor. Disse havde sammenkaldt et Kasino-møde og foranstaltet en Indsamling til Formaalets Fremme. Og desuden var der blevet nedsat et Fællesudvalg, bestaaende af Repræsentanter for begge Skytteforeninger. Paa dette Udvalgs Foranledning var der givet Medlemmer af Københavns Skytteforening Adgang til at deltage i den

ovennævnte Kommandoskoles Øvelser, hvorefter dog kun 8 Medlemmer¹⁾ benyttede sig.

Denne ringe Deltagelse skulde synes et kraftigt Tegn paa, at en Sammenslutning neppe var det rette Middel til Genrejsning af Skyttesagen i København; og A. S. stillede sig da ogsaa stadig afvisende over de af Fællesudvalget udarbejdede Lovforslag, der var ganske lignende de et Par Aar tidligere forkastede. Forhandlingerne endte med, at A. S. i Marts 1871 erklærede, at den betragtede Udvalget som opløst.

Denne Afslutning paa Forhandlingerne førte dog ikke til noget Brud mellem de to Foreninger, der tvertimod vedblivende afholdt Kapskydning og fælles Præmieskydninger i de følgende Aar.

Af Overbestyrelsens Aarsberetning 1874 ses det, at Københavns Skytteforening i 1873 har maattet ophæve sin Korpsafdeling. Omtrent paa samme Tid blev det alvorlig galt med A. S.

De store Øvelser i 1870 havde til Trods for, at Foreningen af Komitéen for Kasinomødet havde faaet 200 Rdl. til Hjælp hertil, kostet A. S. $\frac{3}{4}$ af dens Formue. Resten forsvandt snart og afløstes af et hurtigt voksende Underskud, samtidigt med, at saavel Antallet af Rekrutter som Medlemstal og Interessen for Øvelserne sank betydeligt.

Den nærmest følgende Tid viser et Billede af Bestyrelsens stadige Kamp for paa den ene Side at formindske Udgifterne, paa den anden Side at vække Interessen og forøge Indtægterne, og saaledes dæmme op for disse Aars rivende Nedgang, der iøvrigt synes at have ramt Skyttesagen i sin Helhed.

Man søger at formindske Udgifterne. Sekretæren *Elberg*, der hidtil havde været lønnet, giver Afkald paa sin Lønning i December 1872. Den frivillige Skydning indskrænkes i Februar 1873 til een Gang ugentlig, og man indskrænker i dette Aar ogsaa „Stor Tur“ til een Dag, paa

¹⁾ Sml. Historiebogen. Styrkelisterne give ingen Oplysninger om fremmede Deltagere.

hvilken man foretager en Marschtur fra København over Raadvad, Rundforbi, Sandbjerg til Holte, hvor man efter hele Dagen at have sparet paa Pengene Kl. 9 om Aftenen begyndte at spare paa Benene og „marscherede pr. Jernbane til København. Man søger at forøge Indtægterne. Der udstedes i Oktober 1873 Opfordring til ældre Medlemmer om at indtræde som bidragydende; der meldte sig 15. Man giver i Februar 1874 de bidragydende Medlemmer Adgang til Gymnastikøvelserne, men ophæver det allerede i September som unyttigt. Man vedtager i Marts 1872 at opkræve Medlemsbidrag i Maanederne November og December, tidligere kun i April—Oktober. Allerede Aaret efter skrider man til at opkræve Bidrag hele Aaret rundt.

Københavns Skytteforening kæmper ogsaa — ad andre Veje. I 1871 søger den Tilslutning hos A. S. til en Henvendelse om større Statstilskud paa Kontoen: Gymnastik. I Maj 1873 søger den Tilslutning til en Henvendelse om Lettelse i Tjenestepligten (o Værnepligten) for øvede Skytter og Gymnaster. Den sidste Opfordring afvises selvfølgelig rent ud af A. S.

I samme Maaned udsætter A. S. 3 Præmier, bl. a. en Riffel, for Flid ved Korpsøvelserne. Allerede Aaret efter opgives det, formodentlig som lige saa virkningsløst et Middel til Bekæmpelse af Forsømmelserne, som Bøderne havde vist sig at være.

Alt er forgæves. Tilbagegangen synes ustandselig.

I Foraaret 1872 havde man undladt at oprette den sædvanlige Tillægsrekrutskole; i 1873 forsøges det, men opgives, da kun 12 tegner sig.

Det kan ikke forbavse, at under disse Forhold, den Kreds af Foreningsmedlemmer, som stedse havde været stemt for en Sammenslutning med Ikke-Akademikere, var ved at faa Overhaand. Paa en Generalforsamling i Februar 1873 tager flere Talere — blandt disse baade Chefen og Løjtmant *Olrik* — uimodsagte Ordet for at give Ustuderede Adgang til Øvelserne, og Bestyrelsen lover at tage det under Overvejelse.

Som sædvanlig i de kritiske Øjeblikke tilkaldes de

ældre, *Hage, Madvig* og *Vallø*, og disse danne til alt Held det fornødne Bolværk mod Bevægelsen. Ikke fordi de saa mere forhaabningsfuldt paa Tingene, — tvertimod, men de saa klart, at et Skridt som det foreslaaede i bedste Fald vilde medføre en fuldstændig Forandring af Foreningens Karakter, sandsynligvis kun en Hensygnen. De anbefalede derfor hellere en ligefrem Opløsning end Optagelse af Ustuderede.

Til denne Opfattelse sluttede Bestyrelsen, hvis Formand¹⁾ da var Overretsprokurator *Lange*, sig og afgav paa en Generalforsamling i September 1873 en hermed stemmende Betænkning. Da der hverken fra Bestyrelsens eller fra anden Side stilledes noget Forslag, endte Drøftelsen uden Afstemning. Det synes som om Usikkerheden om, hvilken Kurs, der var den rette, har været saa stor, at ingen har turdet paatage sig Ansvar for at ændre den, man fulgte.

I Kraft af Inertiens Lov blev man altsaa ved.

Det er værd at lægge Mærke til som et Tegn paa, i hvilken Grad Korps og Forening allerede da vare uadskilligt sammenknyttede i Medlemmernes Bevidsthed, at der ikke en eneste Gang under hele Nedgangsperioden rejste sig Stemmer for at forsøge at bjerpe Foreningen og lade Korpsen drive af. Det som alle de øvrige Skytteforeninger, der drev Korpsøvelser, Landet over i Løbet af disse eller de nærmest følgende Aar maatte gøre.

I 1874 stødte nye Uheld til. Løjtnant *Olrik* maatte paa Grund af Bortrejse ophøre med at lede Øvelserne og udtræde af Bestyrelsen i Maj Maaned. I samme Maaned afgik Korpsens Chef, Kaptajn *Burmeister*, ved Døden, saaledes at Foreningen stod uden militær Ledelse. Bestyrelsen henvendte sig til forskellige Officerer om at overtage Chefsposten, men fik Afslag. Ingen havde Lyst til under disse Forhold at træde til.

¹⁾ *Vallø* afløstes den 13. December 1870 af M. Kjeldsen, cand. jur., senere Herredsfoged i Han Herrederne, denne atter den 6. Maj 1871 (ikke som i Historiebogen angivet den 15. December s. A.) af *Lange*, der paa hernævnte Generalforsamling den 9. September 1873 afløstes af *Zerlang* (Rektor i Aalborg).

Man gjorde saa et sidste Forsøg paa at lokke de unge Studenter til ved at nedsætte den tvungne Tjenestetid i Korpset fra 2 Aar til 1 Aar, hvilken Lovændring vedtoges paa en Generalforsamling den 7. September 1874. Det sørgelige Udbytte var en Rekrutliste paa 39 Mand, til hvis Uddannelse ingen Officer havdes. Kassereren, Halvkom-pagnifører *Christiansen*, satte dog efter megen Vaklen fra den øvrige Bestyrelses Side igennem, at Skolen oprettedes under hans Ledelse.

Bunden var naaet. Det begyndte atter at gaa opad.

Endnu vare Tegnene paa Bedring dog kun smaa og svage. Det første var, at Kassereren paa Generalforsamlingen i Februar 1875 kunde meddele, at Foreningens Aktiver oversteg Gælden, ligesom Medlemstallet viste en lille Stigning i Løbet af 1875, men Bestyrelsen, navnlig dens Formand, var træt, og efter at have sammenkaldt Stammens Ældste¹⁾ og hos disse hentet Bestyrkelse i Beslutningen om hellere at opløse Foreningen straks end at lade den dø Straadøden, sammenkaldte Bestyrelsen en Generalforsamling, i den Hensigt at foreslaa, at Øvelserne indstilledes for Efteraaret „som en Overgang til Opløsning i Begyndelsen af 1876“.

Den 17. September 1875 afholdtes Generalforsamlingen, paa hvilken det dog viste sig, at Bestyrelsens og de ældres mistrøstige Syn paa Fremtiden ikke deltes af de unge. Det var som om de unge, mørkvante Øjne skimtede en Haabets Lysstraale, der ikke fangedes af de ældres Øjne, blændede som de vare af den straalende Fortid.

Bestyrelsens Forslag lød saaledes: Bestyrelsen indstiller til Generalforsamlingens Vedtagelse, at der i dette Efteraar ingen Rekrutliste fremlægges“.

Det blev forkastet med „knusende Majoritet“. Bestyrelsen gik af og paa en Generalforsamling den 21. s. M. valgtes foruden de to Medlemmer, *Christiansen* og *Holck*,

¹⁾ Ved dette Møde savnedes *Vallø*, der kort forinden var afgaaet ved Døden, *C. Ploug* var forhindret; foruden *Hage* og *Madvig* var cand. polit. *Salmonsens* (senere Børssekretær) til Stede.

af den gamle Bestyrelse, der vare villige til at modtage Genvalg: cand. theol. *Kaae*, der blev Formand, og stud. theol. *Steenstrup*.

Med Hensyn til Arbejdet i Foreningen i denne Tid fremgaar det fornødne om Korpsets Øvelser af det foregaaende. Nedsættelsen af Tjenestepigten synes ikke at have medført nogen Forandring i Planen¹⁾ for Øvelserne.

Skydningen var som tidligere dels tvungen, Korpsskydning 60—80 Skud pr. tjenestegørende, dels frivillig. Og det fremgaar af Overbestyrelsens fra 1872 trykte Aarsberetninger, at A. S. stadig med Hensyn til de opnaaede Resultater paa Hovedafstandene har indtaget en smuk Plads i Forhold til de øvrige Skytteforeninger. Antallet af de afgivne Skud var 1873: 10,306, 1874: 9,300, 1875: 8,869.

Gymnastik har ligeledes været drevet dels i Korpset, dels i frivillige Hold, formodentlig stadig i Eksercerhuset i Gothersgade. Fra 1870 omtales en Gymnastikinspektør, der dog endnu ikke er Medlem af Bestyrelsen, hvori der i hele denne Periode var to Skydeinspektører, hvoraf den ene dog i den sidste Tid tillige er Sekretær. Øvelserne, der omfattede forberedende Øvelser, Springning, Voltigering og Trapezøvelser samt Vaabenøvelser, afholdtes 3 Gange ugentlig og synes forholdsvis velbesøgte (1874: 61, 1875: 51 Deltagere). Som et Bevis paa, at Gymnastikken har været omfattet med megen Interesse, kan nævnes, at allerede i 1870 det Spørgsmaal rejses, om det ikke var muligt med Tilskud af offentlige Midler at faa bygget en Gymnastiksal. Tanken var dog kommen alt for tidligt til Verden. Adskillige Aar senere gøres der et energisk, men forgæves Forsøg paa at føre en lignende Tanke ud i Livet.

¹⁾ Efter den ofte citerede Beretning om Aaret 1871, synes Planen i Hovedtrækkene at have været: 1. Aar Rekrutskole: September—December. Rekruttur — Eksercerskole i Februar—Marts. I April Korpsskydning. I Maj Kompagniovelse med den ældre Afdeling — Stor Tur. — 2. Aar: Korpsskydning i September, Kommandoskole i Oktober—December. Rekruttur. Kommandoskole 1. Marts—1. April, derefter Korpsskydning og Kompagniovelse. — Stor Tur.

1875—81.

Det havde ved hin Generalforsamling den 17. September 1875 vist sig, at der blandt de unge i Foreningen var en bestemt Vilje til at holde Foreningen oven Vande. — Man kan, hvad man vil.

B. Bærentzen
(efter et velvilligst udlånt Fotografi af Rigsdagens Samling).

Bestyrelsen tog fat med megen Kraft. Den valgtes 21. September og holdt samme Aften sit første Møde, i hvilket en af Skyttesagens varmeste og dygtigste Forkæmpere, Kapt. *Edv. Nielsen*, var til Stede og gav Anvisning paa Kapt. *B. Bærentzen*¹⁾ som Chefsemne. Dagen efter skete Henvendelse til denne, der sagde Ja. Samme Dag fremlagdes Rekrutliste, den 27. talte Kapt. *E. Nielsen* i Studenterforeningen om Skyttesagen. Og i Oktober begyndte man Øvelserne med en Rekrutskole paa

49 Mand under Ledelse af den nye Chef, hjulpen af Premierløjtmant *Hirsch* og Løjtnant *Olrik*, der atter var traadt til.

Det synes, som om det i Begyndelsen har knebet lidt at faa Bugt med gammel Slendrian i Henseende til Opfyldelsen af Mødepligten ved Korpsøvelserne, men det gik, og den 23. Maj 1876²⁾ fejrede man Korpsets 10-aarige Fødselsdag med godt Haab til Fremtiden. Den nærmeste Fremtid blev god nok, idet den Rekrutskole paa kun 48 Mand, der i Efteraaret 1876 oprettedes, rummede en Række

¹⁾ Mest bekendt som Folketingsmand for Færøerne.

²⁾ Ved denne Lejlighed opførtes — i lidt ændret Skikkelse en oprindelig til Rekrutgildet 1874 skreven Kantate, hvis Forfattere var den nuværende Sognepræst i Valby, H. Ussing og Fabrikant Bjørn Stephensen.

Mænd, der i de kommende Aar skulde gøre et stort Arbejde i Foreningen som Bestyrelsesmedlemmer og Befalingsmænd. Og for en lang Række Rekrutaargange kom 76ne til at staa som Traditionens udmærkede Bærere.

Det er betegnende for Livskraften i Foreningen i disse Aar, at naar der nu er nogen, der ikke er rigtig tilfreds med Iveren, er det ikke længere fra de gamle, der klages, det er de unge, der selv holder Idealet for Øje.

Et andet Tegn i samme Retning er det, at en af 76ne paa den ordentlige Generalforsamling i Marts 1878 stiller Forslag om, at Tjenesten som Tropslærer paa Rekrutskolen skal besørges ved Korpsets egne Underofficerer og ikke ved Hærens. Tanken afvistes da som uigennemførlig, og der gik ogsaa en 7—8 Aar endnu, inden den virkelig blev gennemført.

Æren for, at det i disse Aar, i hvilken Korpsbevægelsen i Skytteforeningerne Landet over ligger i sine sidste Krampetrækninger, lykkes ikke blot at holde Korpsset oven Vande, men ogsaa at give det en Fart fremover, der ikke siden er standset, tilkommer i første Række Kaptajn Bærentzen. Denne var selv Student og var under Trearskrigen som Frivillig kommen ind i Hæren og forbleven der som Officer. — Han var ikke nogen fremragende Militær som flere af Korpsets senere Chefer har været det, men han havde Mod til at træde til paa et Tidspunkt, da Forholdene vare fortvivlede, og ingen anden vilde. Han havde Kærlighed nok til sin Opgave til at møde ved de daglige Øvelser paa en Tid, da han ingen Medhjælpere kunde finde blandt yngre Officerer, og endelig knyttede han tilsidst i Foraaret 1879¹⁾ med et lykkeligt Greb to unge Officerer til Korpsset, Premierløjtnanterne *Gørtz* og *Dodt*, der kunde lede det efter hans Afgang og af hvilke den ene skulde faa saa stor en Betydning for det. Det var med Sorg, at Kaptajn Bærentzen i Oktober 1879 med sin Afgang fra Hærens Linje traadte af som Chef

¹⁾ Indtil da havde Premierløjtnant Winge i nogen Tid ledet Øvelserne.

for Korpset. Og Foreningen viste ham sin dybe Taknemmelighed ved paa en Generalforsamling den 9. Oktober 1879 enstemmigt at vælge ham til Æresmedlem, det eneste Foreningen nogensinde har haft.¹⁾

Efter Kaptajn Bærentzens Afgang var Korpset til 1. Marts 1881, da Kapt. *Severin* tiltraadte, uden Chef²⁾, men ved Prmlterne Gørtz og Dodts udmærkede Hjælp lykkedes det at komme uskadt over dette Tidsrum, i hvis Slutning iøvrigt ogsaa Prmltn. *Axel Larsen* (nu Oberst *Liljefalk*) af Generalstaben traadte til. Det er betegnende for den fine Forstaaelse Prmltn. Gørtz, der i sin Tid som Student havde været Medlem af Korpset, havde for dettes Tarv, at han allerede i Efteraaret 1879 fremsatte Forslag til ændret Øvelsesplan og fremhævede, at det for Korpset kom an paa at skubbe alt det mindre vigtige til Side for at kunne ofre al Kraft paa det væsentlige.

Foreningens indre Forhold i disse Aar giver ikke Anledning til mange Bemærkninger. *Kaae* gik af som Formand allerede 6. Marts 1877 og afløstes af *Christiansen*,

¹⁾ I Bestyrelsens Takkeskrivelse til Kapt. B. hedder det: „Vi har Deres Virksomhed at takke for, at vi i de forløbne Aar er skredne frem fra absolut Forfald til en i enhver Henseende livskraftig Tilstand.“

I en Sang, der blev sunget ved Afskedsfesten den 15. Oktober 1879 for Kapt. B. hedder det bl. a.:

Erindrer De det var ved Kongens Have,
hvor Garden klækker sine Unger op,
der gik de faa tiloversblevne brave,
der sygned hen vor før saa stolte Trop,
vi maatte dø (som Garden — ikke gi' os!)
forladte som vi var af Hærens Mænd,
da i vor største Nød, da frelste De os,
det skal ej glemmes Kaptajn Bærentzen.

²⁾ Atter ved denne Lejlighed fik Korpset Afslag paa forskellige Henvendelser, sikkert et Tegn paa, at den ovenomtalte Mistemning mod Korpset ikke havde tabt sig. At selv Kaptajn *Severin* ikke har været uden Betænkelighed ses deraf, at den første Henvendelse til ham skete allerede den 20. April 1880, altsaa omtrent et helt Aar før han erklærede sig villig til at overtage Pladsen.

der i disse som navnlig i Nedgangsaaene var den egentlig bærende Kraft blandt Foreningens egne Medlemmer. Særlig Fortjeneste havde han paa det økonomiske Omraade, hvor han som Kasserer d. 12. Marts 1878 kunde meddele, at Foreningens Gæld var betalt. Et herved fremkaldt let-sindigt Forslag om at nedsætte Kontingentet blev heldigvis forkastet; thi det varede kun faa Aar inden de økonomiske Vanskeligheder paany meldte sig.

Som et Stormvarsel for det politiske Uvejr, der i det følgende Afsnit af Foreningens Liv skulde faa saa stor Betydning, fortjener det at bemærkes, at et velkjendt Medlem af Foreningen paa Generalforsamlingen den 26. Marts 1879 gjorde sig til Talsmand for den Opfattelse, at Foreningen var en ren Sportsforening. Han mødtes med heftige Protester fra Chefens, Formandens og adskillige Medlemmers Side, men efter et ret skarpt Ordskitte endte det hele i Fred, uden at Protokollen oplyser noget nærmere herom.

Den smukke Fest, som Foreningen afholder hvert Aar i December Maaned, ved hvilken Rekrutterne nu optages som „Skytter“ med fulde Medlemsrettigheder, er lige saa gammel som Korpset¹⁾, men først i disse Aar synes den at blive lyst i Kuld og Køn. Det omtales paa Generalforsamlingen 1877, at et „Julegilde“ har været afholdt i December 1876, og i November 1877 omtales Gildet første Gang i Protokollen under sit nuværende Navn: Rekrutgildet.

Endnu fortjener det at bemærkes, at i Løbet af 1880 købte Foreningen af Krigsministeriet 200 Eksersergeværer for 270 Kr.; disse 200 Geværer var alt, hvad der var tilbage af de oprindelig laante 310 Geværer, de 110 borteblevne fritoges Foreningen for at tilsvare.

Foreningens Medlemstal gik i det her omhandlede Tidsrum tilbage fra omtrent 200 til omtrent 175, men dette var, som det vil ses, ikke noget Tegn paa manglende Livs-

¹⁾ Oplyst af Herredsfoged J. Thiele i Svendborg, der hørte til det første Hold Rekrutter.

kraft. Tvertimod er der næppe nogen Tvivl om, at en Del af de følgende Aars Fremgang maa tilskrives det ivrige Arbejde i dette Tidsrum. Man kunde maaske vende Valløs Ord om og sige: Antal faldende, Interesse stigende.

Skydningen var stadig dreven med Iver og som tidligere bemærket med Held. Skudantallet var steget fra 6,240 i 1876 til 8,161 i 1880. Siden 1877 benyttedes udelukkende Remingtonriflen. I 1880 modtog Foreningen tillige med et Par andre Skytteforeninger en hæderfuld Opfordring fra Overbestyrelsen til at anstille Forsøg med de nyopfundne Centralantændelsespatroner, der, da de kunde lades af Medlemmerne selv, vare adskilligt billigere end de tidligere benyttede Randantændelsespatroner. A. S. udtalte sig ubetinget til Fordel for de nye Patroner, der modtoges med nogen Mistillid af Overbestyrelsen, men som hurtigt gik deres Sejersgang over alle Landets Skydebaner.

Gymnastiken dreves efter Indberetningerne til Overbestyrelsen at dømme i stadig samme Omfang, men det synes, som Tilslutningen har været stadig voksende. Af enkelte Begivenheder skal nævnes, at man i 1877 udsatte to Præmier for Gymnastik, hvilket ikke ses at være gentaget i dette Tidsrum, og at der i Slutningen af Juli¹⁾ 1879 fandt en Gymnastikopvisning Sted for Gymnastikinspektøren, Kapt. *Amsinck*; ogsaa i Efteraaret 1880 synes en Opvisning at have fundet Sted. Af Beretningen paa Generalforsamlingen i Marts 1881 ses det, at Oktober 1879 skal indeholde et Vendepunkt for Foreningens Gymnastik; det synes nærmest at være i Retning af forøgede Lærerkrafter og Redskaber²⁾, derimod synes den forventede forøgede Tilslutning ikke straks at have fundet Sted. Endnu skal det lige bemærkes, at der allerede da betaltes et Medlemsbidrag af 35 Ø. maanedligt for Gymnastik.

1) „Historiebogen“ har, formentlig ved en Trykfejl: April.

2) Allerede i Oktober 1878 var et Aftenhold dannet og havde vundet Tilslutning.

1881—1891.

For alle de ældre, der have levet med i disse Aar, og som nu ville søge at genkalde dem i Erindringen, vil sikkert i samme Nu hele det brogede Billede af hine Tiders forbitrede storpolitiske Kamp staa lyslevende. De unge kender maaske nok Hovedtrækkene i Kampen. Men hvad de neppe kender, er den Fanatisme, hvormed Kampen førtes. De har ikke nogen Forestilling om, i hvilken Grad Politik den Gang gennemsyrede alle Spørgsmaal, hvorledes den satte Skel og slog dybe Revner, baade der, hvor det var naturligt og forklarligt, og der, hvor den voldsomme Virkning for en senere Tids roligere Betragtning maa staa som ret ufattelig, naar man ikke netop regner med Strømmens Højspænding.

For ret at vise Farerne ved Sejladsen. kan det da maaske være rigtigt et Øjeblik at lade Søgelyset slippe det Sejlløb, som A. S. fulgte, og strejfe til Siderne, ind over Grundene, hvor Forlisene skete.

Noget af det første, Øjet falder paa, er Studenteforeningen. I omkring 60 Aar havde denne A. S.'s Moderforening været Midtpunktet for Københavns Studentertilv udenfor Universitetet. Den sprængtes, skønt Politik jo egentlig ikke paa nogen Maade vedrørte dens Formaal. Men politiske Modstandere kunde nu en Gang daarligt være i Stue sammen i hine Aar. Og Studentersamfundet stiftedes. Sandelig ikke noget godt Varsel for A. S., der arbejdede for en Sag, der ved Tidernes Ugunst var bleven i høj Grad politisk skillende.

Ogsaa en anden, A. S. nærstaaende Forening, Københavns Skytteforening, grebes af den politiske Hvirvelvind. Det skete i Begyndelsen af 1885. Man havde da omkring paa Landet begyndt at opfordre til Dannelse af „Riffelringe“, Foreninger, hvis Formaal skulde være at forsyne Medlemmerne med Rifler og øve Brugen deraf for paa denne Maade at skabe en Slags Folkevæbning, der kunde

danne et Værn om Forfatningen, som af Regeringens Modstandere paastodes at være brudt blandt andet ved Udstedelsen af de foreløbige Finanslove. Der bredte sig nu pludselig i København det Rygte, at de Radikale vilde søge at erobre Københavns Skytteforening for at omdanne den til en Riffelring. Og for at modvirke dette, indmeldte Regeringens Venner sig i tusindevis i Københavns Skytteforening. Det, der kom ud af denne saakaldte „Storm paa Københavns Skytteforening“, var iøvrigt kun en stormende Generalforsamling og en stor Rigdom for denne Forening¹⁾.

Riffelbevægelsen gav Regeringen Anledning til Udstedelsen af en „foreløbig Lov af 5. Maj 1885 angaaende Forholdsregler for at hindre Misbrug af den uindskrænkede Adgang til at anskaffe Vaaben og øve sig i disses Brug“. Denne senere ophævede Lov — den saakaldte Riffellov — forbød Indførsel, Uddeling og Indøvelse i Brug af Vaaben uden Politimyndighedernes Tilladelse. Den virkede i høj Grad hæmmende paa Skyttesagen, idet nogle af Amtsskytteforeningernes Bestyrelser — bl. a. i Sorø, Svendborg og Hjørring Amter — ansaa et Andragende til Amtet om Tilladelse til at afholde Øvelse for en Ydmygelse, de ikke vilde underkaste sig, hvorfor Skydeøvelser ikke afholdtes i dette Aar. Men Loven naaede ganske vist sit Formaal: at standse Riffelbevægelsen.

Holder man sig dette for Øje, at det var en vanskelig Tid for alle, ganske særlig en vanskelig Tid for Skytteforeningerne, og sammenholder man dermed Sprængningen af Studenterforeningen, vil man med Interesse spørge: Hvorledes gik det da en Skytteforening af Studenter?

Lad det da være sagt straks, at dette Tiaar er en Opgangstid for A. S. Dens Medlemstal er i Afsnittets første Aar gennemsnitlig c. 160, henimod Slutningen er det steget til det dobbelte. Paa samme Tid er den aarlige Tilgang

¹⁾ Foreningens „Skydepavillon“ paa Amager er det synlige Minde herom.

fordoblet, Skudantallet mangedoblet,¹⁾ Og lad nu ogsaa være, at disse Aars stærke Tilvækst i Antallet af Studenter byder en naturlig Mulighed for forøget Tilgang, saa maa det dog paa den anden Side ikke glemmes, at Opgangen finder Sted efter og samtidig med en gennem en Aarrække fortsat, stærkt afnationaliserende Paavirkning af hele Ungdommen og navnlig den studerende Del deraf. Den Tanke, der bærer A. S., har altsaa til Trods herfor ikke mistet sit Tag i Studenterne.

Og lad saa ogsaa være, at Opgangen fremtræder ikke blot paa A. S., men paa alle danske Skytteforeningers Medlemslister, saa er det dog ikke ganske givet, at der til denne Lighed i Virkning svarer Lighed i Aarsag. Thi vel havde de bevægede politiske Forhold i den Forstand samme Virkning paa A. S's. som paa de andre Skytteforeningers Opland, at Forholdene tvang al Valenhed bort, Valget maatte træffes for eller imod, men der er dog en Forskel. Medens det nemlig er givet, at en Del af de Folk, der i hine Tider strømmede til de andre Skytteforeninger, dreves af partipolitiske Hensyn²⁾, saa er dette ganske udelukket for A. S.' Vedkommende. Her betyder Tilgangen en uforbeholden Tilslutning til Foreningens Formaal.

For A. S. virkede de ovenfor berørte forskellige Forhold klarende, idet der just ved disse kastedes et skarpt Lys over det, som maaske ikke tidligere havde staaet saa klart, at Foreningen ogsaa — eller maaske netop — i Fredstider havde — og har — en betydningsfuld Opgave. Og de virkede hærdende, thi ved Rystelserne ude fra viste sig og voksede blandt Medlemmerne i Foreningen en stærk og enig Vilje til at holde sammen om det fælles Formaal, uanset den Forskellighed i politiske Anskuelser, der i hin Tid i rigt Maal fandtes blandt Medlemmerne.

1) Som et Tegn paa Virksomhedens Tiltagen kan ogsaa nævnes, at man i Foraaret 1882 udvider Bestyrelsen fra 4 til 6 Medlemmer.

2) Se bl. a. det ovenfor om Københavns Skytteforening bemærkede.

Sammenhængskraften i A. S. var større end de enkelte Medlemmers Vedhængen ved deres politiske Parti. De stærkeste Kræfter drog mod Midtpunktet, og derfor gik A. S. som et fast, afrundet Hele ud af disse iøvrigt saa splittende og svækkende Kamptider. Den der anser Vilje til Selvhævdelse for en nødvendig Forudsætning for et nationalt Liv, vil glæde sig over, at det lykkedes at bevare A. S., Studenterverdenens Forkæmper for denne Tanke, og han tør vel regne A. S. disse Aars Maalbevidsthed og gode kammeratlige Sammenhold til Ære.

Hvad de enkelte Begivenheder angaar, begynder Afsnittet med en klingrende Fanfare: Den 4. almindelige Skytte- og Gymnastikfest i Nyborg den 10.—11. Juli 1881. Denne Fest, der fødtes under store Veer, og som havde en stor Fremgang for Skyttesagen i sin Helhed til Følge, fik for A. S. en ganske særlig Betydning. Dels kom A. S. ved denne Lejlighed i et nærmere og fortroligere Forhold til de andre Skytteforeninger, end Tilfældet havde været i lang Tid; et Forhold, der desværre som saa meget andet, blev hæmmet i sin Udvikling under de følgende Aars politiske Storme. Dels hævdede A. S. ved denne Lejlighed en overordentlig smuk Plads blandt de deltagende Foreninger. Til Trods for at Festen faldt midt i Sommerferien, sendte Foreningen 46 Mand derover, uniformerede og under Kommando. Styrken viste Eksercits for General *Stricker*, hvis Dom var meget anerkendende. Fra Skydningen¹⁾ hjembragtes 10 Præmier, et forholdsvis meget smukt Udbytte, men Foreningen blev dog paa dette Punkt slaaet af Københavns Skytteforening. Derimod indtog A. S. paa Gymnastikkens Omraade ubestridt Førstepladsen, idet 19 Deltagere tog 13 Præmier og desuden den første Foreningspræmie.

¹⁾ Samtlige 46 Mand, ogsaa Gymnasterne, blandt hvilke naturligvis var en Del, der var alt andet end drevne Skytter, vare efter de gældende Bestemmelser nødte til at deltage i Skydningen.

De ved denne Fest vundne Laurbær var sikkert at betragte som Lønningen for de foregaaende Trængselsaars stille og ihærdige Arbejde. Desværre synes man i nogen Maade at have slaaet sig til Ro hermed og ikke i tilstrækkelig Grad at have haft Øjet aabent for Nødvendigheden af stadig at forny Kampholdet. Muligt er det jo ogsaa, at de spændte Forhold, hvorunder man levede, har taget Opmærksomheden saa stærkt fangen, at det er gaaet lidt ud over Arbejdet paa andre Omraader.

Netop i de nærmest følgende Aar begyndte disse Forhold paa en særdeles paatrængende Maade at gøre sig gældende i Foreningen. Paa den aarlige Generalforsamling i Foraaret 1883 forelaa et af et Lovudvalg udarbejdet Forslag til nye Love, væsentligst sigtende til at lovfæste gamle Sædvaner. Der var dog ogsaa foreslaaet en Forandring i § 1, Bestemmelsen om Foreningens Formaal, og dette førte til en Kamp, hvis Langvarighed og Haardnakkethed sikkert maa forklares ud fra politiske Modsætninger mellem Deltagerne.

Den 21. September s. A. strides man længe og hæftigt paa en Generalforsamling, der af en Del Medlemmer var forlangt indkaldt, for at man der kunde kræve Delingsfører og Skydeinspektør *A. G. Lehmann* til Regnskab for nogle — som det synes — lidt ubetænksomme Udtalelser, han havde fremsat ved et Sold i Studenterksamfundet. Navnlig var man oprørt over, at Lehmann skulde have sagt, „at Skyttesagen kunde bruges til at slaa en Riffelring om Forfatningen“. Forskellige Dagsordener forkastedes. Formanden nedlagde sit Hverv, men modtog Genvalg ved Akklamation paa Betingelse af, at Lehmann beklagede de paaankede Udtalelser, hvilket denne, der iøvrigt ikke erkendte, at Udtalelserne vare rigtigt gengivne, derefter gjorde.

Paa dette ubejlejlige Tidspunkt fandt — i Januar 1884 — et Formandsskifte Sted, idet Overretssagfører *Christiansen* udtraadte af Bestyrelsen. Det var utvivlsomt et stort Tab for A. S.; thi Christiansen havde netop i de trangeste Tider gjort et mægtigt Arbejde for Foreningen, men hans Efterfølger, Fuldmægtig, cand. jur. *P. Buch*, viste sig heldigvis fuldtud

at kunne svare til de store Krav til Dannelse og Takt, som de følgende Aar stillede til Formanden for A. S.

Allerede det næste Aar — Riffellovsaaret, 1885 — bragte den ovenfor berørte „Storm paa Københavns Skytteforening“; og bevæget af disse Begivenheder stillede Bestyrelsen paa den aarlige Generalforsamling den 2. Marts 1885 Forslag om, at nyindmeldte Medlemmer ikke skulde have Stemme ret, før de havde gennemgaaet Rekrutskolen. Forslaget anbefalede af A. G. *Lehmann*, fordi det „sigtete til at bevare Foreningen som upolitisk“, og vedtoges uden Modsigelse¹⁾.

Som et ganske vist i sin Udgang kun lidet opmuntrende Mellemspil falder Foreningens Deltagelse i Festlighederne i Stockholm i Dagene fra 1.—8. September i Anledning af de svenske Skarpskyttelags 25-Aars Jubilæum. En Del af Foreningens gamle Kapskytter vare faldne fra, andre bleve forhindrede, og det var derfor ikke noget udsøgt Hold — 12 Mand stærkt —, der mødte for Foreningen. Lykken²⁾ vendte sit Ansigt bort, og Holdet vendte hjem uden en eneste Præmie, efter at have sikret A. S. en Plads ved Repræsentantskydningen, Nr. 17 af samtlige, Nr. 4 af 10 deltagende danske Foreninger, der kun daarligt svarede til Foreningens virkelige Stilling³⁾.

1) Saa vel begrundet Forslaget ogsaa var, kom det — morsomt nok — aldrig til at spille nogen anden Rolle end den, at man allerede Aaret efter maatte vedtage dets Ophævelse, fordi Bestemmelsen da vilde have virket urimelig; et talende Eksempel paa Faren ved en casuistisk Lovgiven.

2) Lykken spillede ved denne Lejlighed en stor Rolle, idet Hovedskydningen, 5 Skud uden Prøveskud, udførtes i ugunstigt Vejr paa helt fri Mark og med en ikke helt paalidelig Ammunition.

3) Blandt Foreningens Skytter ved denne Lejlighed var *Niels R. Finsen*; den senere saa berømte Læge, der i en Aarrække hørte til Foreningens bedste Skytter, og der knytter sig for hans Vedkommende til denne Tur følgende lille for hans Kærlighed til A. S. betegnende Træk. Paa Brunkebjerg lovede de akademiske Skytter hinanden, at ved næste skandinaviske Skyttefest skulde de tage Oprejsning for Nederlaget (et Løfte, der iøvrigt paa smukkeste Maade blev indfriet). Da nu en af Løftegiverne Foreningens nuværende Formand, mange Aar senere lykønskede Finsen til Nobelpræmien, svarede Finsen, at nu havde han indløst sit Løfte paa Brunkebjerg.

I samme Maaned indtraf herhjemme et Dødsfald, der blev Indledningen til en Række skæbnesvangre Begivenheder indenfor de danske Skytteforeninger. Det var Formanden for Overbestyrelsen, General *Stricker*, der kaldtes bort. Paa Repræsentantmødet i November s. A. valgtes derefter en Overbestyrelse, der for en væsentlig Del bestod af nye Mænd, og i Spidsen sattes Admiral *Schønheyder*, der aldrig tidligere havde været med i Arbejdet for Skyttesagen, men var kendt som Venstremand.

Paa tilsvarende Maade finder der i disse Aar ude i Landet en Række Personskifter Sted indenfor Amtsskytteforeningernes Bestyrelser¹⁾, og da disse alle gaa i udpræget folkelig Retning, er det neppe uberettiget heri at se et Tegn — blandt mange andre — paa, at Politik var trængt ind i Skytteforeningerne.

Akademisk Skytteforenings Bestyrelse fulgte med Betænkkelighed denne Udvikling, men foreløbig berørte den ikke ligefrem A. S. og man kunde derfor i forholdsvis Ro berede sig paa at fejre Jubilæumsaaret 1886. Til den Ende nedsatte Bestyrelsen et historisk Udvalg, bestaaende af *O. Lehmann*²⁾ og *J. Klingemann*³⁾ med det Hverv at udarbejde en historisk Redegørelse⁴⁾ for den forløbne Tid. Det er betegnende for den Rolle, Korpset nu spiller indenfor Foreningen, at man fuldstændigt glemmer Tiden 1861—66 og gaar ud fra, at man skal til at fejre 20 Aars Jubilæum. Fejltagelsen blev naturligvis hurtigt opdaget, men ikke desto mindre besluttedes det at henlægge Festlighederne til Maj Maaned, omkring 20 Aars Dagen for Korpsets første Øvelse.

1) Se Fortegnelserne i Overbestyrelsens Aarsberetninger.

2) Nu Overretssagfører i København.

3) Nu Cand. theol. Seminarieførstander, Skaarup.

4) Denne udkom trykt som Manuskript for Foreningens Medlemmer og kaldtes populært „Historiebogen“. Forskellige Unøjagtigheder i den er paa sine Steder paavist, men det maa herved ikke glemmes, at Foreningens Arkiv da — som nu — var yderst fattigt og vel endnu mindre ordnet, end det nu er. Dette, i Forbindelse med Tidens Knaphed, undskylder mange af de indløbne Smaafejl.

Festlighederne begyndte Lørdag den 22. Maj med en Opvisning af Korpset under Kommando af Formanden, Halvkompagnifører *P. Buch*. Kongen, der tilligemed en Del af Kongefamilien gjorde Korpset den store Ære at komme til Stede ved denne Lejlighed, viste ogsaa paa anden Maade Foreningen sin Bevaagenhed.

Man havde paatænkt en Kapskydning, men maatte af Bekostningshensyn opgive den. Derimod holdt man — den 22. om Aftenen — en Gymnastikfest i Larsens Lokaler og den følgende Dag en Festmiddag med Dans¹⁾.

Til Festen var af et af Bestyrelsens Medlemmer, *J. Fich*, skrevet en udmærket Kantate²⁾, hvortil Komponisten *Johan Bartholdy*, Foreningens mangeaarige, trofaste Ven, havde sat Musik. Festlighederne forløb i alle Henseender særdeles smukt og efterlod som et varigt Minde en vældig Ebbe i Kassen, hvori den om Foraaret vedtagne Kontingentforhøjelse fra 65 til 75 Øre maanedlig, foreløbig var som en Draabe i Havet.

Festen var forbi. Og nu kom Stormen.

I Løbet af Sommeren indtraf der et Par politiske Begebenheder, der berørte Skytteforeningen paa en saadan Maade, at det var givet, at den Fremgangsmaade, hvorved

1) Selv ved denne Lejlighed stak Politiken sin Hestefod frem, idet en ung Dame af politiske Grunde vægrede sig ved at danse med en Skytte, der var Søn af en bekendt Venstrepolitiker, hvilket havde til Følge, at den paagældende Skytte med nogle Kammerater truede med at forlade Festen. Misstemningen hævedes, efter at den unge Dame af sin Fader var beordret til at inklinere for den vragede.

2) Kantaten, i hvilken Fanesangen endnu indgik paa sin gamle Melodi, samarbejdedes senere med den gamle Rekrutkantate til den nuværende, i hvilken Fanesangen paa sin nuværende Melodi første Gang optoges 1888. Blandt Solisterne ved Jubilæumsfesten er der særlig Grund til at nævne Halvkompagnifører *P. Jerndorff* og Halvdelingsfører *Bjørn Stephensen* (nuværende Fabrikerer). Recitativet var lagt i Hænderne paa Halvdelingsfører *Emil Poulsen*, der er mere kendt af Offentligheden som kgl. Skuespiller. (Emil Poulsen gjorde som Halvdelingsfører Tjeneste ved Kommandoskolen i Sommeren 1870 [meddelt af en Deltager i Skolen]).

det hidtil var lykkedes Overbestyrelsen at holde Politik ude fra Repræsentanternes Forhandlinger, nemlig at afskære Drøftelse af ethvert Emne, der kunde tænkes at berøre de politiske Spørgsmaal, ikke vilde slaa til. Og begyndte først Drøftelsen, saa var Spillet gaaende.

De to Begivenheder var følgende:

Ved en politisk Fest i Kolding den 1. August 1886 for Venstres Fører, *C. Berg*, mødte nogle stedlige Skytteforeninger med deres Faner. To af Overbestyrelsens Medlemmer, Læge *Chr. Fenger* og Kapt. *Wagner*, Fmd. for Københavns Skytteforening, begge Medlemmer af A. S., forlangte, at Overbestyrelsen skulde misbillige det skete og nedlagde, da de bleve overstemte, deres Hverv. Alleerede tidligere paa Sommeren havde Admiral *Schønheyder* ved en Skyttefest i Jylland holdt en politisk Tale, ligesom han havde erklæret sig villig til at modtage Valg som Folketingsmand.

Disse Begivenheder kunde, som ovenfor nævnt, ventes at blive drøftede paa Repræsentantmødet i November 1886, og med Henblik derpaa holdtes den 19. Oktober i A. S. et Bestyrelsesmøde, hvor Formanden erholdt Paalæg om „at stille som Betingelse for A. S.s Forbliven under Overbestyrelsen, at dennes nuværende Formand træder af, og at Overbestyrelsen afgiver bestemt Erklæring om, at den for Fremtiden vil tilbagevise ethvert Forsøg paa Indblanding af Politik i Skytteforeningerne“. Dette Standpunkt fandt Tilslutning hos flere Amtsskytteforeninger eller dermed ligestillede Foreninger.

Paa Forslag af Bygmester *Bentsen*, en af Skyttesagens udmærkede Mænd, afholdtes der den 5. November et Forligsmøde paa Overretssagfører *Høgsbro*¹⁾ Kontor. For A. S. mødte Formanden *P. Buch*, fra anden Side de to kendte Venstrepolitikere *Grev Holstein Ledreborg* (Repr. for Roskilde A. Skf.) og *Frede Bojsen* (Repr. for Møens Skf.). Fra disses Side fremsattes Forslag til Udtalelser fra

¹⁾ Høgsbro (den senere Minister) var Medlem af A. S. og tiligemed P. Buch Revisor for Overbestyrelsen.

Overbestyrelsen og Repræsentanterne, nøje svarende til de nedenfor ved Omtalen af Repræsentantmødet nævnte. Derimod synes der ikke at være fremsat noget Tilbud om, at Admiral Schønheyder skulde vige Pladsen, hvilket dog tidligere havde været paa Tale.

P. Buch forelagde disse Forslag i et Bestyrelsesmøde den 7. November, hvor Formanden for Københavns Skytteforening, Kapt. *Wagner*¹⁾ var til Stede (Mødet holdtes paa Skydebanerne paa Amager). Man enedes om ikke at slaa sig til Ro med de foreslaaede Udtalelser, da disse formentlig ikke gav fornøden Sikkerhed for, at Politik virkelig vilde blive holdt ude.

Paa Repræsentantmødet den 10. s. M. mødte, foruden de tilbageværende 6 Medlemmer, af Overbestyrelsen, samtlige 24 Repræsentanter.

Paa Overbestyrelsens Vegne oplæste Formanden følgende Erklæring:

„Overbestyrelsen ønsker herved at udtale, at den agter i det kommende Aar at fortsætte Ledelsen i det samme Spor som hidtil, samt at den i Overensstemmelse med den paa Generalforsamlingen i Fjor vedtagne Dagsorden agter at holde sig udenfor den herskende politiske Strid og haaber, at denne heller ikke maa forhindre det ønskelige Sammenhold i Foreningerne.“

Roskilde (Holstein-Ledreborg) stillede følgende Forslag til Udtalelse fra Repræsentantskabet:

„Idet Repræsentantskabet slutter sig til den fra Overbestyrelsen fremkomne Udtalelse og dermed erklærer det for sin Anskuelse, at Skytteforeningernes Virksomhed bør ledes saaledes, at loyalt Samarbejde ikke forhindres ved forskellige politiske Meninger, gaar Generalforsamlingen over til næste Sag paa Dagsordenen.“

Akademisk (*Buch*) stillede derimod paa Akademisk,

¹⁾ Denne, der som tidligere nævnt tillige var Medlem af A. S. og som saadan mødte paa den senere omtalte Generalforsamling, synes at have spillet en betydelig Rolle ved Forhandlingerne.

Frederiksborg Amts, Københavns, Amagerlands og Maribo Amts Vegne følgende Forslag til Dagsorden, der var vedtaget paa et af disse Foreninger umiddelbart forinden afholdt Møde:

„Idet Generalforsamlingen i Anledning af Overbestyrelsens Holdning i det forløbne Aar udtaler som sin Anskuelse, at det er en nødvendig Betingelse for, at en videre rolig Udvikling af Skyttesagen i Danmark kan finde Sted under Overbestyrelsens Ledelse, at denne vil gribe ind for at forhindre Politikens Indblanding i Skyttesagen, gaar denne over til Dagsordenen.“

Overbestyrelsen erklærede at kunne modtage den første men ikke den sidste Dagsorden, der efter en længere Forhandling forkastedes med 24 Stemmer mod 5, „hvorpaa de 5 Forslagsstillere“ — efter Overbestyrelsens trykte Beretning — „paa demonstrativ Maade forlod Mødet“.

Roskildes Forslag blev derefter vedtaget enstemmigt med 24 Stemmer.

De nævnte 5 Foreninger og Aalborg Amts Skytteforening udtraadte derefter af Forbindelse med Overbestyrelsen.

Beslutningen herom blev for A. S. Vedkommende tagen paa en overordentlig Generalforsamling den 18. November, sikkert den talrigst besøgte, der nogensinde er afholdt i A. S. Der var mødt omtrent 200 Medlemmer. Trods den Overflod paa Jurister, der altid har kendetegnet A. S., dirigeredes den af Forstkandidat, Delingsfører *Lunddahl*.

Da man var saa nær Rekrutskolens Afslutning, vedtog man først at ophæve det Tillæg til § 63, man Aaret forud havde vedtaget. Rekrutterne havde altsaa Stemmeret.

Derefter redegjorde Formanden for det passede og meddelte, at Bestyrelsen stillede som Betingelse for sin Forbliven, at A. S. udtraadte af Forbindelse med Overbestyrelsen. — Saa begyndte Slaget under en uhyre Spænding.

Udtrædelsen anbefalede bl. a. af Ingeniør *Alexander Foss*¹⁾ og Dr. A. G. *Lehmann*, begge Modstandere af Regeringens Politik.

Derimod angrebes Bestyrelsens Handlemaade af Overretssagfører *Høgsbro*, der navnlig gjorde gældende, at Overbestyrelsen ikke uden at blive givet i politiske Angiveres Hænder kunde indlade sig paa, at gribe ind overfor de enkelte Skytteforeninger. Han lagde Ansvar for Afbrydelsen af Forhandlingerne paa A. S. Da han under sin videre Udvikling fremkom med en meget ubehændig og for de tilstedeværende Officerer krænkende Udtalelse, hvis Mening var, at ingen tjenestegørende Officer turde gaa imod Krigsministeriet, vakte han en Storm af Forbitrelse. Han vekslede nogle hastige, fra begge Sider, i høj Grad ubeherskede Ytringer med Korpsets Chef, Kapt. *Severin*. Dirigenten fratog ham Ordet. Og Kaos herskede.

Omsider kom man atter til Forhandling, væsentligst ved Hjælp af *Foss*, der Gang paa Gang greb ind i Forhandlingerne paa en fortrinlig klar og beroligende Maade, og som bl. a. udtalte: „Vi maa ikke skilles i Aften før vi ere blevne enige“. — Det var dristige Ord. De fortjente at blive til Sandhed — og de blev det.

Efter 4 Timers Forhandling stillede *A. G. Lehmann* følgende Forslag til en Dagsorden:

„Generalforsamlingen tiltræder Akademisk Skytteforenings Bestyrelses Beslutning om at afbryde Forbindelsen med Overbestyrelsen for de danske Skytteforeninger, i Erkendelse af, at dette vil være nødvendigt for, at Akademisk Skytteforening kan samle Studenter af enhver politisk Anskuelse i sine Rækker, og idet den bestemt udtaler, at Udtrædelsen alene er begrundet ved dette praktiske Hensyn og ikke tilsigter at paatrykke Akademisk Skytteforening et bestemt politisk Præg.“

Bestyrelsen erklærede sig tilfreds med denne Dagsorden, der derefter vedtoges enstemmigt. Et særdeles smukt Bevis paa Sammenholdets Styrke ¹⁾

¹⁾ Medens Overretssagfører *Høgsbro* udtraadte af Foreningen som Følge af det passerede, forblev f. Eks. begge C. Bergs Sønner, deriblandt den senere Minister, i Foreningen. En Del Medlemmer indgav til Bestyrelsen en Adresse, indeholdende

Akademisk Skytteforening var saaledes udtraadt af Forbindelsen med Overbestyrelsen, men neppe et halvt Aar efter rettede denne Opfordring til de udtraadte om at genindtræde. Admiral *Schønheyder* havde da nedlagt sit Hverv som Medlem af Overbestyrelsen, i Erkendelse af, „at hans Person stod som Hindring for Genindtrædelse af ordnede Tilstande i de danske Skytteforeninger“ og Bygmester *Bentsen* var blevet Formand¹⁾.

Der herskede dog inden for A. S.' Bestyrelse Enighed om, at man nu ikke paany vilde kaste A. S. ind i de urolige Forhold ved at foreslaa Genindtrædelse, før særlige Grunde dertil forelaa²⁾.

I Løbet af Sommeren indtraadte i Overbestyrelsen to Officerer, der siden skulde gøre et saa betydeligt Arbejde for de danske Skytteforeninger, Kaptajnerne *Ramsing* og *Meyer*. Overbestyrelsen havde derefter en vedtægtsmæssig Sammensætning. Den havde i Maj Maaned udtrykkelig taget Afstand fra „Riffelforeninger“ og „Folkevæbningssamlag“ og endelig havde den i November opnaaet Indenrigsministeriets Stadfæstelse paa nye Vedtægter. Det maatte derfor erkendes, at Forholdene virkelig vare forandrede, og da der i December 1887 paany skete Hen-

en Kritik af Dirigenten, og da Bestyrelsen, navnlig Chefen, „i denne Adresse saa en Spids“, for at benytte Formandens Vending, der er bleven klassisk, stillede den sine Mandater til Raadighed paa en overordentlig Generalforsamling, der var indkaldt til Afholdelse to Timer før den ordentlige den 16. Februar 1887. Hele Bestyrelsen genvalgtes enstemmigt og gik umiddelbart derefter — i Henhold til Lovene — af paa den ordentlige Generalforsamling for ogsaa der at genvælges med Undtagelse af J. Fich, der ikke havde Tid til at fortsætte. Dennes navnlig i digterisk Henseende saa fortjenstfuld Virksomhed som Bestyrelsesmedlem fik derved en Afslutning saa bevæget, som den kun kan ventes, hvor Parlamentarismen blomstrer saa frodigt som ved denne Lejlighed i A. S.

1) Han henvendte sig ved denne Lejlighed til A. S.' nuværende Formand om at indtræde i Overbestyrelsen, som Næstformand, men fik et Afslag.

2) Bestyrelsesmøde den 19. Maj 1887.

vendelse til de udtraadte Foreninger om Genindtræden var Stemningen i Bestyrelsen for A. S. stærkt delt¹⁾. Det vedtoges dog i Januar 1888 med 4 Stemmer mod 3 at svare afvisende.

Forhandlingerne fortsattes underhaanden, og da Overbestyrelsen syntes støt at ville holde den anlagte Kurs, fjernt fra Politik, vedtoges det paa et Bestyrelsesmøde den 29. August 1888 med 5 Stemmer mod 2 (Chefen og *Klingemann*) at foreslaa en Generalforsamling at genindtræde. Som Følge heraf nedlagde Kaptajn *Severin* den 2. September sit Hverv som Chef.

Den 11. s. M. afholdtes Generalforsamlingen, hvor Bestyrelsen led et Nederlag og gik af med Undtagelse af *Klingemann*. Blandt Modstanderne af Bestyrelsens Forslag kæmpede navnlig Kaptajn *Wagner* med stor Iver. Den 18. s. M. afholdtes atter Generalforsamling, hvor Bestyrelsen, som Foreningen i Virkeligheden daarligt kunde undvære, blev genvalgt, med en Dagsorden, hvori det hed, „at man ikke betragter den skete Afgørelse som endelig, men opfordrer Bestyrelsen til foreløbig at udsætte Sagen.“ Forudsætningen for Kaptajn Severins Afgang var saaledes egentlig falden bort, og det var allerede af denne Grund, saavel som af Hensyn til de ved Korpset tjenestegørende Premierløjtnanters Stilling rigtigt, at Bestyrelsen rettede en Henvendelse til Kaptajn Severin om paany at tiltræde som Chef. Men det var utvivlsomt lige saa rigtigt, at denne svarede Nej; thi de Vanskeligheder der i disse bevægede Tider gentagne Gange havde vist sig ved Samarbejdet mellem Kaptajn Severin og Bestyrelsens Flertal, vare naturligvis ikke forringede ved det passerede. Man glemte dog ikke derfor, at Kaptajn Severin rent korpsslig set havde været en fortrinlig Chef, der havde udført et stort og betydningsfuldt Arbejde for A. S., hvorfor Formanden paa Generalforsamlingen rettede Foreningens varmeste og oprigtigste Tak til Kaptajn Severin. Denne, der

1) Frederiksborg Amts Skytteforening genindtraadte efter denne Henvendelse.

havde nægtet at modtage Udnævnelse til Æresmedlem, modtog med Glæde en Udskrift af Generalforsamlingsprotokollen, og Forholdet løstes saaledes paa en for begge Parter værdig Maade, uden at nogen varig Bitterhed efterlodes¹⁾

De ved Korpset tjenestegørende Officerer, Premierløjtnanterne *Dorph* og *Høegh-Warming* ledede derefter i Forening Korpsets Øvelser, indtil den første i Efteraaret 1889 trak sig tilbage til Fordel for den sidste, der derefter den 19. Januar 1890 tiltraadte som Chef. Den 23. Marts 1890 udnævntes han til Kaptajn, men allerede i Juni 1891 forlod han Landet og ophørte dermed at være Chef for Korpset.

Endnu en Gang i det heromhandlede Tidsrum rejstes Spørgsmaalet om Genindtræden under Overbestyrelsen, nemlig i Oktober 1890, men da det underhaanden oplystes, at der formentlig var ret stor Uoverensstemmelse mellem Krigsministeriets og Indenrigsministeriets Opfattelse af Overbestyrelsen, hvilken Uoverensstemmelse kunde befrygtes at blive følelig for A. S. i Tilfælde af Indtræden under Overbestyrelsen, opgav man atter Tanken, der først blev gennemført 1893.

Der kan være og har været meget delte Meninger om, paa hvilken Side Retten er i denne Sag. Sandheden er vel den, at der var nogen Skyld paa begge Sider, og efter at Bruddet nu til alles Tilfredshed er helet i 1893, har en Vejning paa Guldvægt neppe nogen større Interesse. Kun saa meget maa siges, at saaledes som Forholdene havde udviklet sig, var der i 1886 i Virkeligheden intet Valg for A. S. Foreningen kunde kun holdes sammen ved at kaste los fra Overbestyrelsen, og selve Overbestyrelsens Historie synes at vise, at man i A. S. ikke med Urette frygtede, at en Fastholden ved Overbestyrelsen kunde have medført, at A. S. var bleven berøvet sine Øvelsesledere, en Livsbetingelse for Korpset. Man frygtede ogsaa at blive berøvet Vaaben. Man maatte altsaa ud. Et andet Spørgsmaal

¹⁾ Som Oberst og Kommandant i København var Severin senere flere Gange Foreningens Gæst ved Rekrutgilder.

er, om ikke Bestyrelsen saa rigtigt, da den i 1888 ønskede at genindtræde. Det er vel sandsynligt, men paa den anden Side synes der ikke at være sket nogen større Skade ved, at A. S. ventede disse Aar, hvilket ogsaa tør betragtes som erkendt af Overbestyrelsen, der i en Skrivelse til Indenrigsministeriet af 4. Maj 1889 bl. a. udtaler, „at der kan være Foreninger, der have særlige Formaal, og som derfor maaske ere bedst tjente med at indtage en Særstilling.“

Korpset gennemgaar i dette Tidsrum en rolig, fremadskridende Udvikling med stadig voksende Rekrutskoler. Antallet var flere Gange over 100, og man naar i 1888 den største Rekrutskole, Korpset nogensinde har haft, 113 Md. Ved en Korpsbefaling af 4. Februar 1882 blev den da gældende Tjenesteomgang i Korpset fastslaaet, saaledes at fornøden Ensartethed i Uddannelsen trods skiftende Skoleforstandere kunde opnaas. Korpsets egne Medlemmer dygtiggjordes efter Haanden saaledes, at man, vistnok fra 1886, gav Afkald paa Medvirken af Underofficerer fra Hæren ved Uddannelse af Rekrutterne i Eksersits¹⁾.

— I det ydre gennemgik Korpset en betydelig Forandring, idet Skyttefesten i Nyborg gav Anledning til, at et længe næret Ønske om at ombytte den mildest talt prunkløse graa Uniform med en noget smukkere blev opfyldt. Forandringen vedtoges paa en særlig dertil indkaldt Generalforsamling den 20. September 1881, og Uniformen fik da i Hovedtrækkene den Skikkelse, den nu har, nemlig mørkegrøn, toradet²⁾ Vaabenfrakke med rød Krave og Opslag³⁾.

1) Lige indtil 1896 blev dog Rekrutternes Uddannelse i forberedende Skydning paa Eksercerpladsen ledet af Underofficerer af Hæren.

2) Knapperne ere broncerede og bære i ophøjet Arbejde Billedet af en Ugle.

3) Til Uniformen har altid været brugt sort Studenterhue og alle-rede længe før 1881 sorte Benklæder. Uniformen er senere undergaaet enkelte mindre Forandringer, hvoraf den vigtigste er, at den i 1889 blev forsynet med Skulderstropper med Emblem, en Ugle indrammet af Egeløv.

Ved Kaptajn *Severins* Indflydelse lykkedes det i Marts 1886 at opnaa Laan af 200 Remingtonrifler af Hærens Beholdning til Brug ved Korpsets Øvelser. Det Ønske fra Korpsets Side, som Krigsministeriet herved imødekom, var som tidligere omtalt lige saa gammelt som Vaabnet. For ikke at møde ved Præsentationen i Anledning af Jubilæet med et Vaaben, i hvis Brug Sikkerhed neppe vilde kunne

Forskellige Smaahistorier om Uniformen kunne maaske finde Plads her.

Den første grønne Uniform, der blev syet til Korpset, eksisterede endnu i 1907, idet dens Ejer, Adjunkt Lomholt i Viborg, da hædrede Korpset ved at give Møde i denne Uniform ved en Fest, der til Ære for Korpset under dettes anden Jyllandstur afholdtes i Viborg.

Et Uniformsreglement fik Korpset først langt senere, og der synes derfor ikke at have eksisteret anden Norm for Befalingsmændenes Distinktioner end Overleveringen. Den deraf flydende forholdsvise Frihed kom ved Regeringsjubilæet i 1888 særdeles tilpas for den daværende Formand, P. Buch, der tilsagdes til Kur og Aftenfest paa Amalienborg, og da han fandt sin Halvkompanifører-Uniform lovlig prunkløs meget beslutsomt komponerede en mere anselig, der dog endnu var saare langt fra at være prunkende. Det væsenligste nye synes at have været smalle Sølvstriber ned ad Benklæderne. At Kompositionen har været vellykket tør maaske slttes deraf, at den nu er reglementeret.

Som Eksempel paa Uniformens Vandringer kan nævnes, at Korpset i 1881 fra 5. Kriminalkammer modtog en Uniform, der var funden hos en Arrestant, der havde udgivet sig for Kapellan V. fra Horsens.

Et andet Eksempel findes i det af Store nordiske Telegraf-selskab i sin Tid udgivne Jubilæumsskrift 1869—94: „I December 1870 var der med stor Hemmelighedsfuldhed om Natten blevet nedlagt et Kabel mellem Woosung og Shanghai, og der blev naturligtvis vaaget omhyggeligt for dels at skjule denne Kabelnedlægning for de kinesiske Myndigheder og dels at beskytte Kabelet mod Overlast. I sidstnævnte Anledning skiftedes nogle af Telegrafisterne, iførte akademisk Skytteuniform, til at ro op og ned ad Floden mellem Woosung og Shanghai for at bortjage de Junker og Sampaner, der ankrede i Nærheden af Kablet. De bleve af Skibenes Besætninger antagne for Flodpoliti og løste deres Opgave meget tilfredsstillende.“

naaes, besluttede man først at tage det i Brug i Efteraaret 1886¹⁾).

I 1889 gav Krigsministeren mundtligt Korpsets Chef Til-sagn om, at Foreningens Medlemmer vilde bliveigestil-lede med Medlemmerne af Københavns Skytteforening og Livjægerkorpset i Henseende til Adgang til ved at udvise en vis Skydefærdighed at opnaa Lempelser i Tjenesten i Københavns Væbning. Denne den eneste Adgang til at opnaa en ganske vist yderst beskeden Lempelse i Militær-tjenesten, som A. S. har aabnet for sine Medlemmer, vides ikke at være benyttet af noget Medlem, og nogen Betyd-ning for Tilgangen eller Arbejdet har den selvfølgelig aldrig kunnet faa.

Korpsets 25 Aars Jubilæum i 1891 fejredes i al Stilhed i Jægerspris, idet man havde henlagt Stor-Tur til 25-Aars-dagen for Korpsets første Øvelse den 23. Maj.

Om *Skydningen* i disse Aar er en Del allerede be-rettet. Hvad angaar Antallet af afgivne Skud, naar man i det første Aar 1881: 18,800, d. v. s. omtrent 8,000 mere end i noget af de nærmest foregaaende Aar. To Ting virkede sammen hertil, for det første Opøvnningen til Ny-borgfesten og for det andet Indførelsen af den billige Centralantændelsespatron. Efter et Par Aars forholdsvis Tilbagegang gaar det atter fremad, i 1884 til c. 23,000; det

1) Blandt Officerer, som i dette Tidsrum støttede Korpset, bør foruden de allerede tidligere nævnte anføres: Premierløjtnan-terne *F. H. W. Harbou*, nu Oberst, Chef for 2. Regiment, og *E. Holten-Nielsen*, nu Oberstløjtnant og Kontorchef i Krigs-ministeriet.

Som Smaating, der dog maaske kan have Interesse for en og anden, kan nævnes, at det af en paa en Generalforsamling i 1882 stedefunden Drøftelse fremgaar, at Korpsets Medlemmer ikke da som nu havde en kammeratlig Pligt til at hilse paa hinanden, naar de mødtes i Uniform (kun Overmænd honorere-des), og at Hærens Officerer kun honoreredes af Skytterne, naar disse bare Gevær.

Spiren til Korpsets beskudne Musikkorps lagdes i disse Aar, idet man i 1889 anskaffede et Horn, der allerede Aaret efter blev til to.

Herfurth	Ulrich	Johansen	E. Buch	Branth	Dorph	Neergaard	Jensen	A. G. Lehmann	Neuhaus
Jensen-Tvedegaard	Goll	O. Lehmann	H. H. Schou	Damm	Finsen	Tullinius	Lomholt	Haegh-Warming	C. Lerche
		K. Buch	C. Andersen	Jensen	Harboe	Blum	Koch		

følgende Aar bringer Øvelserne til Stockholmsturen Tallet op til omtrent 27,000, og i Jubilæumsaaret naaes Tallet 40,000. Denne vældige Opgang skyldes dels et Par Kap-skydninger¹⁾, dels vel nok den Omstændighed, at hver Mand, efter at Korpset havde faaet udleveret Remington-rifler til sine Øvelser, havde sit eget Vaaben at skyde med. Højden naaes i 1888 med 44,000 Skud, allerede Aaret efter gaar det ned til omtrent 38,000 og i 1890 uden paaviselig Grund til omtrent 25,000²⁾. Hvad de opnaaede Resultater angaar, er der baade efter Overbestyrelsens Aarsberetninger (indtil Udtrædelsen) og efter Kapskydningerne ingen Tvivl om, at A. S. har hævdet en særdeles smuk Plads mellem de danske Skytteforeninger, det uheldige Tilfælde i Stockholm fraregnet.

Hvad Deltagernes Antal angaar, da stiger dette i smaa og store Spring fra 101 i 1881 til 230 i 1889 (i 1890: 197). Der var i denne store Tilgang selvfølgelig en Mængde, der aldrig havde haft med Skydevaaben at gøre, og det ses da ogsaa, at A. S. i højere Grad, end det vistnok har været Tilfældet i de fleste andre Skytteforeninger har stræbt at indføre en virkelig Undervisning af de unge. Forskellige Veje forsøges, man bevæger Korpsets Underofficerer til at møde som Lærere og lader dem i dette Øjemed gennemgaa et Slags Skydekursus³⁾, og man antager i 1885 Underofficerer af Hæren til at møde paa Skydebanerne og

1) En med Maribo Amt, hvor A. S. sejrede, og en med Københavns Skytteforenings yngre Skytter, der tilføjede A. S. et ret alvorligt Nederlag. (Samme Forenings ældre Skytter bukkede iøvrigt samme Dag under for de yngre.)

2) Baade i 1888 og i 1889 prøvede A. S. Kræfter med Slagelse, der den første Gang vandt en kneben Sejr med 558 Points mod 556. Aaret efter, da man mødtes i København, vandt A. S. en smuk Sejr.

3) Foreningens nuværende Formand og daværende Skydeinspektør ledede dette Kursus paa Grundlag af en af Delingsfører, Løjtnant A. Foss og Halvdelingsfører, Løjtnant (nuværende Oberstløjtnant) Giersing forfattet trykt Vejledning i Skydning. Der øvedes i Hovedtrækkene det samme som paa de nuværende Skydekursus, men naturligvis under langt beskednere Former.

undervise Rekrutterne. De forskellige Forsøg synes dog ikke rigtig kronede med Held og opgives snart.

Korpsskydningen, der endnu i 1881 drives i hele April Maaned, indskrænkes de følgende Aar til en enkelt eller faa Dage og omtales en Tid slet ikke, men i 1890 afholdes paa Premierløjtnant *Dorphs* Foranledning en Korpsskydning paa een Dag i Maj Maaned, saaledes som det siden har været Skik.

Som paa alle andre Forenings Omraader hersker der ogsaa paa *Gymnastikens* stærkt Liv i disse Aar. Da Foreningens første egentlige Gymnastikinspektør, Cand. polyt. *J. Caroc*, paa Generalforsamlingen i 1882 første Gang aflægger Beretning, kan han ikke blot berette om det smukke Udfald af Festen i Nyborg¹⁾, men i det hele om livlig Deltagelse i Gymnastikken, hvilken blandt andet gav sig Udslag i Oprettelsen af to Hold, hvoraf et for Begyndere.

Efter et Par Aars Stilstand bringer den i 1884 her i Landet vaagnende Interesse for svensk Gymnastik nyt Liv. Den 19. April d. A. aflagde et Gymnastikhold paa 15 Mand fra A. S. Besøg i Lund og foretog en Opvisning sammen med de svenske Studenter²⁾. Aaret efter gengældte Lundenserne dette Besøg, og der fandt den 30. Marts en fælles Opvisning Sted her i København. Medens disse Besøg ikke blev uden Indflydelse paa Gymnastikken i A. S., synes Svenskerne derimod gennemgaende at have stillet sig ret uforstaaende over for dansk Gymnastik, hvilken de betragtede som Akrobatik.

Det første Udbytte A. S. havde af Besøget i Lund var, at man lærte, at Vaabenøvelser bør drives ligelig med begge Hænder, hvilket altid siden er overholdt i A. S. Dernæst sendte man i 1885 et Medlem, stud. theol. *K. A. Knudsen*³⁾

1) Ved denne Lejlighed ledsagedes Foreningen første Gang af sin senere mangeaarige fortrinlige Gymnastiklærer, nuværende Kaptajn *Mølgaard*, der da navnlig var Lærer i Vaabenøvelser.

2) I dette Aars Efteraar fandt en Gymnastikopvisning Sted i Studenterforeningen, vist nok den første i den anselige Række af Efteraarspræsentationer, der senere er afholdt.

3) Nu Statens Gymnastikinspektør.

til Lund for at gennemgaa et Gymnastikkursus under daværende Major *Norrländer's* Ledelse. Ved sin Hjemkomst blev Student Knudsen Lærer for et Hold, der drev svensk Gymnastik. Holdet bestod ved Siden af de tidligere i 3 Aar, men sygnede hen, og efter at Læreren var gaaet af, lykkedes det ikke paany at samle et Hold, tilstrækkeligt stort til at bære de forholdsvis store Omkostninger, navnlig de dyre Lærerlønninger.

I Jubilæumsaaret er selv Gymnastikinspektøren (da *Klingemann*) tilfreds, men man havde da ogsaa ialt 5 Hold og medvirkede ved Jubilæumsfesten med en Opvisning.

I det følgende Aar 1887 prøver man første Gang Kræfter med en københavnsk Gymnastikforening, nemlig den 27. Marts med Handelsstandens Gymnastikforening. A. S. erklæredes for Sejrrherre. Det samme var Tilfældet saavel ved en Konkurrence med Aarhus, der fandt Sted den 18. Marts 1888 i Aarhus¹⁾ som ved en den 31. Marts 1889 stedfunden fornyet Konkurrence med Handelsstandens Gymnastikforening. Sidstnævnte Aar fandt ogsaa den berømmelige Parisertur, Sted, hvor et dansk Gymnastikhold paa 20 Mand, hvoraf 7 fra A. S., under Ledelse af *Mølgaard*, (da Oversergent), i Dagene fra den 9—11 Juni viste dansk Gymnastik i Paris paa Verdensudstillingen og hjemførte forskellige Erindringsgaver²⁾, der under Hensyn til, at Deltagerne vare samlede fra forskellige københavnske Foreninger, afleveredes til Københavns Magistrat for mulig senere at anbringes i det Gymnastikhus, som man da haabede snart skulde rejse sig, et Haab, der kom en Snes Aar for tidligt til Verden, men nu synes at have Udsigt til at blive til Virkelighed.

1) Holdet blev indesneet i Aarhus og Rejsen hjemad tog paa Grund af Vejrforholdene lang Tid, (9 Dage), men Holdet modtoges med stor Gæstfrihed og morede sig overalt fortræffeligt.

2) Foruden forskellige Medailler, af hvilke toges Aftryk til de deltagende Foreninger, bestod Gaverne i en meget smuk Sølvkrans, flettet af Ege- og Laurbærløv, bestemt til at hænges paa en Fanestang og en kostbar og særdeles smuk Broncestatuette forestillende en fransk Soldat fra Slutningen af det 18. Aarhundrede.

Det hjemvendte Hold præsenteredes den 14. Juli paa Eremitagesletten for Københavnerne, hvorefter der holdtes Fest paa Bellevue.

Den sidste Begivenhed i det heromhandlede Tidsrum, er Gymnastikfesten i Stockholm den 17.—19. Maj 1891. Danmark var her, ligesom i Paris mødt med et Hold paa 20 Mand under Ledelse af Mølgaard. 5 af Deltagerne vare fra A. S., der fra Festkomitéen fik tilstillet en Sølvmedaille til Minde om Festen.

Det fortjener endnu at nævnes, at A. S. i Slutningen af 1887, efter at Sagen i nogen Tid, havde været drøftet inden for Foreningen rejste Spørgsmaalet om et Gymnastikhus for Studenter. Universitetet tog sig med Interesse af Sagen, der samledes en Mængde Underskrifter (c. 950) paa en Adresse, Planer udarbejdedes, Byggeplads valgtes (i botanisk Have) overfor Kommunchospitalet. Men Sagen naaede ikke i disse Aar frem til Rigsdagen.

Foreningens økonomiske Forhold vare i disse Opgangens Aar forholdsvis ret gode. Man lever dog stadig fra Haanden i Munden, enhver større Begivenhed sætter uvægerligt sit Spor som Underskud i Regnskabet. Jubilæums-aaret ender saaledes med et Underskud paa c. 900 Kr. 3: omtrent en Fjerdedel af hele Omsætningen. Dette er en naturlig Følge af, at Medlemsbidraget er sat udelukkende under Hensyn til, hvad en ung Student kan betale og aldeles ikke til, hvad han burde betale for Deltagelse i Skydning, Gymnastik o. s. v. Naar det overhovedet er muligt for Foreningen at bestaa, skyldes det, dels at en Del ældre Medlemmer yde uden at nyde; dels og i første Række de Tilskud, Foreningen faar af det offentlige. At særlig det ovennævnte store Underskud ikke kom til at knuge Foreningen til Jorden skyldtes, foruden Kontingentforhøjelsen, dels at A. S. i de første Aar efter Udtrædelsen af Overbestyrelsen synes at have faaet lidt større Tilskud direkte fra Indenrigsministeriet af de til Fremme af Skyttebevægelsen anvendte Midler, end den vilde have kunnet vente at faa gennem Overbestyrelsen, dels at man fra 1889 af Københavns Kommunalbestyrelse fik bevilget et aarligt

Tilskud paa 400 Kr. af Fonden: „Frivillige Bidrag til Københavns Borgervæbnings Fremme“¹⁾. Og endelig var Deltagelsen i Skydningen i 1890 saa ringe, at man ligefrem fik et Overskud paa 567 Kr.²⁾

1891—1902.

Foreningens Liv i disse Aar leves paa det jævne. Milepæl efter Milepæl lades tilbage, men Vejen gaar ikke op over svimlende Tinder, ikke ned gennem knugende Kløfter. Ingen fjern Torden at lytte efter. Ingen politiske Hvirvelvinde at kæmpe imod. Der er Fred — ikke til Hvile, men til Arbejde.

A. S. deltager i disse Aar i 3 store Skyttefester, i Christiania, i Odense og i København, foruden i talrige Kapskydninger og Gymnastikstævner. Korpset, denne Foreningens Hjørnesten, naar under fremragende militære Ledere efterhaanden en saadan Dygtighed, at det kan indlade sig paa at holde Øvelse med Afdelinger af Hæren. Og — et af de sikreste Livstegn — Underskudet bliver en staaende Ting i Aarsberetningen. Der spørges kun: Er det som sædvanligt vokset eller er det undtagelsesvis gaaet ned?

Dette Afsnit af Foreningens Liv begyndte under de lykkeligste Varsler med, at daværende Kaptajn og Stabschef hos Generalinspektøren for Fodfolket, *J. V. C. Gørtz*, den 3. September 1891 overtog Posten som Chef for Korpset. Gammelkendt, som han var med Livet i A. S. fra sin egen Tjeneste i Korpset i 1870 og fra sin senere Tjeneste som Skoleforstander ved dette, modtoges han med største Glæde og med Forventninger, der, hvor højt spændte de end vare, ikke skulde blive skuffede.

1) Bevilges for 5 Aar ad Gangen og er hidtil stadig bleven fornyet.

2) Man havde i 1884 et Overskud paa omtrent 50 Kr., hvilket Kassereren paa Generalforsamlingen betegnede som „uhørt“, hvortil naturligvis svaredes: Hør!

Samme Aar afgik en af Korpsets tjenstegørende Underofficerer, Sektionsfører *Valeur* fra Odense, ved Døden. Det er efter Naturens Orden forholdsvis sjældent, at Døden gør sin Høst blandt disse unge, kraftige Mænd, hvorfor et saadant Dødsfald altid gør et vist Indtryk. Da den afdøde havde været en meget afholdt og ivrig Skytte, besluttede hans Forældre og Forlovede at sætte ham et varigt Minde i den Kreds, hvor han saa gerne færdedes, og paa denne Maade fik A. S. sit kostbare, smukt broderede Banner¹⁾, paa hvis Stang Foreningen anbragte en Sølvplade til Minde om den afdøde. Banneret indviedes ved en lille Højtidelighed, der fandt Sted i Gothersgades Eksercerhus den 26. Maj 1892. Umiddelbart derefter førtes det som Foreningens Kendingstegn i det store Folketog i Anledning af Majestæternes Guldbryllup.

I August Maaned 1892 kom endelig den af Foreningens Skytter længselsfuldt ventede Lejlighed til at tage Oprejsning for Stockholmsturen, idet der i Christiania afholdtes en stor skandinavisk Skyttefest. Man arbejdede hele Foraaret og Sommeren med største Iver paa at ruste sig til Dysten, og man fik allerede inden Afrejsen et Bevis paa, at der ikke var arbejdet forgæves. Af det til Deltagelse i Festen bevilgede Statstilskud havde Overbestyrelsen besluttet at fordele 7500 Kr. i Lodder paa 50 Kr. som Rejseunderstøttelse. Fordelingen skete efter opnaaede Skydereresultater ved en i dette Øjemed over hele Landet stedfunden Skydning. Fra A. S. deltog 15, hvoraf 13 opnaaede Understøttelse, et enestaaende smukt Udbytte.

Man rejste altsaa med godt Mod 25 Mand høj til Christiania, hvor Festen varede fra 7—14 August, en Række meget anstrengende, men ogsaa særdeles fornøjelige Dage. Og man rejste hjem med Overbevisningen om at have klareret sig paa en til Foreningens smukke Standpunkt blandt de danske Skytteforeninger svarende Maade.²⁾

¹⁾ Se Omslaget.

²⁾ Af 10 danske Deltagere i Mesterskabsskydningen, der iøvrigt blev en glimrende Sejr for Nordmændene, var 2 (J. C. Johan-

I den følgende Maaned forefaldt der en Begivenhed, der uden at være af særlig Betydning, dog fortjener at nævnes som et Bevis paa, hvor lidt der endnu behøvedes for at faa de politiske Lidenskaber til at flamme op.

Efter Gymnastikpræsentationen i September 1892 afholdtes efter gammel Skik et Sold paa Salen. Det ledes af en Senior i Studenterforeningen og stod aabent for begge Foreningers Medlemmer. Da Skytteforeningens Fanesang blev afsunget, rejste Skytterne sig, som det altid sker, og de fleste tilstedeværende fulgte Eksemplet. Et Par Strykker var dog taktløse nok til at blive siddende. Dette besvaredes af nogle Kamphaner med Istemmelse af „Kong Christian“ — en ganske vist ikke synderlig taktfuld Brug af Nationalsangen — og da de paagældende desuagtet blev siddende, opstod der Skænderi og Haandgemæng, hvorunder de siddende ret ublidt blev sat udenfor. Der blev nedsat en Undersøgelseskomité i Studenterforeningen, og Forholdet mellem de to Foreninger var i nogen Tid ret køligt. Udbyttet af Undersøgelseskomiteens Arbejde var en Indstilling, der i Senioratsmødet den 28. Februar 1893 toges til Følge, og hvorefter et Medlem af Studenterforeningen, der ogsaa var Skytte, idømtes en Bøde paa 10 Kr. Det gamle, gode Forhold mellem Foreningerne blev naturligvis hurtigt genoprettet.

Det var som sagt de politiske Lidenskabers Opblussen, der havde fremkaldt dette lille beklagelige Oprin; men iøvrigt var Stormen ved at lægge sig. I hvert Fald følte man inden for begge Lejrene i Skytteforeningerne, at Tiden nu var kommen til at udjævne Kløften.

Ved Christianiafesten havde begge Lejre givet Møde, og der havde til at forberede Deltagelsen været nedsat et Fællesudvalg, bestaaende af Overbestyrelsens Formand og Forretningsudvalg, samt af Kaptajn Wagner og P. Buch,

sen og N. G. Nielsen) fra A. S. Af de 25 udvalgte danske, der i Kapskydningen mellem Landene bragte Danmark Sejren, var 3 (N. R. Finsen, L. A. Damm og J. C. Johansen) fra A. S. Foreningen mødte med 7,₀₉ pCt. af danske Deltagere, 1,₆₂ pCt. af samtlige og tog 8,₅₃ pCt. af de af danske vundne, 2,₃₄ pCt. af samtlige Præmier.

og dette Samarbejde banede paa en overordentlig heldig Maade Vejen for Tidsrummets Hovedbegivenhed: Sammenslutningen af samtlige danske Skytteforeninger under Overbestyrelsen.

Det blev for de københavnske Skytteforeningers Vedkommende de samme Mænd — Kaptajn *Wagner* og *P. Buch* — der havde ført Forhandlingerne før Bruddet, der kom til at lede Forhandlingerne om Sammenslutningen. I Slutningen af Juni og Begyndelsen af Juli 1893 holdtes et Par Møder mellem Udsendinge fra Overbestyrelsen og de under denne staaende Foreninger paa den ene Side og de udtraadte Foreninger paa den anden Side. Som Følge af disse Forhandlinger indtraadte i Sommerens Løb samtlige udtraadte Foreninger undtagen Svendborg Amt¹⁾, der først i December indmeldte sig og derved fuldbyrdede Samlingen. For A. S.s Vedkommende blev Beslutningen taget paa en særlig dertil indkaldt Generalforsamling den 16. September 1893²⁾ i Studenterforeningen. Bestyrelsens Forslag om Indtrædelse under Overbestyrelsen vedtoges efter en meget kort Drøftelse enstemmigt.

Stille og uden Kamp bøjede saaledes det skilte sig atter sammen til en naturlig Enhed, som det synes, til lige stor Tilfredsstillelse for alle Parter. Naar dette blev muligt, skyldtes det naturligvis for en Del den mere forsonlige Stemning, der bredte sig over store Dele af Landet, og som blandt andet gav sig Udslag i det politiske Forlig i 1894, men det skyldtes sikkert i første Række, at man i begge Lejre indsaa, at skulde Skyttebevægelsen føres videre frem, saa maatte de spredte Kræfter forenes³⁾.

¹⁾ I dette Amt var dannet en selvstændig Amtsskytteforening ved Siden af den under Overbestyrelsen forblevne.

²⁾ Generalforsamlingen indkaldtes først i September, fordi det i Sommerferien vilde have været vanskeligt at samle et til Sagens Betydning svarende Antal Medlemmer.

³⁾ Blandt andet havde Indenrigsministeriet rent ud stillet Sammenslutningen som Betingelse for en Forhøjelse af Statstilskudet. Dette fordeltes iøvrigt i de nærmest foregaaende Aar efter Indstilling fra Overbestyrelsen, hvilket naturligvis ikke var til Gavn for de udtraadte Foreninger.

Aaret efter fejrede man Sammenslutningen ved den 5. almindelige danske Skytte- og Gymnastikfest, der i Dagene den 20. til 22. Juli afholdtes i Odense, og som blandt Skytter bærer Navnet „den store Forsoningsfest“.

Som sædvanligt faldt Festen i Sommerferien umiddelbart efter Universitetets Eksaminer, og som sædvanligt medførte det store Vanskeligheder for A. S. Særlig kneb det med Opøvnningen af Gymnastikholdet. Dette, der var 20 Mand stærkt, var første Gang fuldtalligt ved selve Opvisningen¹⁾, men det lykkedes desuagtet at erobre Førstepræmien²⁾ i Rækken for dansk Gymnastik.

I Skydningen deltog 35 af Foreningens Medlemmer, der hjemførte i alt 14 Præmier, lidt flere end der forholdsmæssigt tilkom dem, men til Gengæld ret smaa Præmier. Heller ikke ved Repræsentantskydningen høstede Foreningen særlige Laurbær, idet den blev Nr. 10 af 26 deltagende Foreninger. I alt mødte omtrent 50 Mand af Foreningen i Odense, Størstedelen i Uniform og under Kommando af Halvkompagnifører *Schou*. De modtoges med stor Gæstfrihed i de forskellige Hjem, hvor de indkvarteredes, og Læseforeningens Lokaler, der elskværdigt vare stillede til Raadighed, genlød mere end en Gang af de glade Skytters Lystighed ikke mindst den sidste Aften, da en Del af Gymnastikpræmiens Kontanter³⁾ paa Stedet omsattes i Champagne.

Det følgende Aar bragte talrige Personskifter blandt Foreningens ledende Mænd. *P. Buch*, der i længere Tid end nogen anden før eller siden, og sikkert under saa vanskelige Forhold som nogen anden, havde staaet ved Roret og med lykkelig Haand holdt Fartøjet klar af Skæ-

1) Ogsaa paa anden Maade var der Vanskeligheder, saaledes var Holdets Fører, *Mølgaard*, fraværende under Halvdelen af Opøvnningen, i hvilken Tid Gymnastikinspektøren, *Valentiner Branth*, erstattede ham.

2) En Guldmedaille i blaat Baand til at hænge paa Banneret, 250 Kr., Førermedaille og Spænde til Læreren, 1 Sølvmedaille og 2 Broncemedailler.

3) En Del anvendtes senere til en Hædersgave til *Mølgaard*.

rene, blev udnævnt til Overretsassessor i Viborg og maatte som Følge deraf gaa af som Formand den 23. Januar 1895¹⁾. Han efterfulgtes af Cand. polyt., Direktør *H. H. Schou*²⁾. Og i 1896 i November udnævntes Kaptajn *Gørtz* til Oberstløjtnant og ansattes i Odense, hvorfor han maatte forlade Posten som Chef for Korpset, hvilket skete paa Rekrutturen den 13. December 1896. Med sin overlegne Dygtighed forbandt Oberstløjtnant *Gørtz* den varmeste Kærlighed til Foreningen. Vel næppe nogen anden kunde som han se, hvad der kunde og burde naas ved Arbejdet i Korpset, og som Chef trak han med faste, klare Træk de Linjer op for Korpsets Udvikling, han allerede som Premierløjtnant havde antydnet, og som endnu i det væsentlige staar. Betydningen heraf behøver ikke at fremhæves, men desuden støttede han med sit blotte Navn Korpsets Anseelse, og endelig gjorde han ved sin Afgang Korpset den sidste, men ikke den mindste Tjeneste ved at udpege Kaptajn *B. P. Berthelsen* til sin Efterfølger.³⁾

Dagen efter Chefskiftet samledes hele Bestyrelsen og et meget stort Antal yngre Medlemmer i Uniform i Vartov Kirke for at vise Foreningens eneste Æresmedlem, Oberstløjtnant *B. Bærentzen*, der d. 6. s. M. var afgaaet ved Døden, den sidste Ære.

1) *Peter Buch* var meget populær blandt Foreningens Medlemmer, hvilket blandt andet gav sig Udslag i, at hans Tilsynekomst paa Marschture ufravigelig hilstes med Afsyngelsen af en i. u. d. lempet Udgave af den kendte smukke Vise: „Mikkel Muk (*Peter Buch*) var født paa Torvet mellem Fisk og andet Grønt.“

2) Af de øvrige afgaaende Bestyrelsesmedlemmer er der Grund til at fremhæve den egentlige Forfatter af „Historiebogen“, Skydeinspektøren *O. Lehmann*, der den 31. Maj 1895 nedlagde sit Hverv. Han havde gennem en lang Aarrække omfattet Foreningen med en uegennyttig Kærlighed og ofret den et stort Arbejde.

3) I en Tale, Foreningens Formand *Schou* holdt for *Gørtz*, fremhævede han under Forsamlingens Jubel, at man i A. S. og i i Hæren havde set ganske ens paa G.s militære Evne: „I A. S. gjorde vi ham hurtigst muligt til Sektionsfører, i Hæren gjorde de ham hurtigst muligt til Oberstløjtnant.“

De sidste Aar af dette Afsnit ere interessante derved, at i dem begynder det stedse nærmere Samarbejde mellem Korpset og Hæren og hele den Udvikling, hvis foreløbige Højdepunkt er Afslutningen af den nedenfor omtalte Overenskomst af 1910 mellem Krigsministeriet og Korpset.

Første Gang, Korpset havde Øvelse sammen med en Afdeling af Hæren, var vistnok i Efteraaret 1897, da Eksercerskolen afholdt Natmanøvre mod et Kompagni fra Sølvgadens Kaserne. Det følte som en stor Ære for Korpset, og man rykkede ud i største Spænding. Det blev senere en næsten fast aarlig Begivenhed. I Aaret 1900 tog man et nyt Trin paa Stigen, idet Korpset paa Stor Tur til Hellebæk holdt Øvelse mod Sekondløjtnantskolen for Fodfolket¹⁾, et Forsøg, der ligeledes er gentaget adskillige Gange senere.

Allerede Aaret forud havde A. S. fra Krigsministeriet modtaget en Skrivelse, der er Grund til at dvæle lidt nærmere ved, thi i denne udtaler Krigsministeriet første Gang sin udtrykkelige Anerkendelse af Foreningens Virksomhed. Anledningen var den, at Foreningen skulde ansøge Københavns Magistrat om en Fornyelse for 5 Aar af det ovennævnte aarlige Bidrag paa 400 Kr., som man paa ingen Maade kunde undvære, men ikke var ganske sikker paa at faa saa glat som tidligere. Man henvendte sig da til Krigsministeriet om en Udtalelse om Foreningen. I Svaret, der er dateret den 27. April 1899 hedder det blandt andet:

- at det (Krigsministeriet) meget paaskønner det af Foreningen udførte frivillige Arbejde;
- „at det formener, at den tilvejebragte Forsvarskraft med Nytte vil kunne anvendes paa forskellig Maade i Forsvarets Tjeneste, særlig ved Forsvaret af København, samt
- at det med Tak vil modtage Tilbudet om frivillig Med-

¹⁾ Skolens Forstander var daværende Kaptajn (nuværende Oberst) R. Fog, der tidligere havde været knyttet til Korpset som Premierløjtnant.

virkning til Forsvar af Byen under kritiske Forhold fra Studenter i København, hvis Uddannelse i „Akademisk Skyttekorps“ gør dem egnede til med Nytte at kunne anvendes i Forsvarets Tjeneste, og som enten paa Grund af endnu ikke opnaaet Værnepligtsalder eller af andre Grunde ikke henhøre til Hærens Personale.“

Skrivelsen, der er underskreven af Krigsminister *Tuxen*, har Interesse udover det Forhold, hvori den skulde benyttes, for det første derved, at det ligger i den, at Korpsets Uddannelse nu har en saadan Værdi, at dets Medlemmer ere egnede til med Nytte at kunne anvendes i Forsvarets Tjeneste. For det andet vil den indviende se, at Skrivelsen — paa hvilken daværende Chef for Krigsministeriets 1ste Departement, Oberstløjtnant *J. V. C. Gørtz*, sikkert har haft sin væsentlige Indflydelse — som et Puppehylster omslutter meget af det, der senere er kommen til Udvikling. Noget af det, man ikke kan skimte under Puppehylsteret, er, hvorledes Krigsministeriet havde tænkt sig at anvende Foreningens Medlemmer. Men sikkert er det, at der i disse Aar arbejdedes i Korpset med den Mulighed for Øje, at dette kunde — under kritiske Forhold — komme til Anvendelse som saadant, og at man endogsaa af og til under Felttjenesteøvelserne løste Opgaver lignende dem, der tænktes under saadanne Forhold at kunne blive overdragne Korpset.

I nøje Samklang med den her nævnte Skrivelse staar en lille Begivenhed, der indtraf den 31. Maj 1901.

Paa denne Dag udnævntes Direktør, cand. polyt. *H. H. Schou*, Formand i Akademisk Skytteforening og Halvkompanifører til Ridder af Dannebrog, og denne Udmærkelse fik sin særlige Betydning for A. S., ikke blot derved, at den tildeltes som Anerkendelse af Schous Arbejde i Foreningen, men ogsaa derigennem, at Dekorationen overrakte Schou af Korpsets Chef for Fronten af Korpset¹⁾, og at Krigs-

¹⁾ Korpset var med meget kort Varsel sammenkaldt pr. Brevkort, der mødte c. 100 Mand.

ministeriet i Følgeskrivelsen udtalte: „at det vilde være Ministeriet kært, om Foreningen i den Udmærkelse, der er bleven dens Formand til Del, tillige vilde se en Paaskønnelse af Foreningens Virksomhed“¹⁾)

Dette Aars Hovedbegivenhed blev naturligvis Foreningens Deltagelse i den 3. skandinaviske og 6. almindelige danske Skytte- og Gymnastikfest, 24.—30. Juni 1901. Glanspunktet heraf blev atter Korpsets Opvisning, 120 Mand stærkt under Kommando af Halvkompanifører *G. Valentin Bianth*. Der var oprettet en særlig Skole og under Chefens daglige Ledelse gjort et stort Arbejde for at gøre Korpsets Optræden saa ærefuld som muligt, og dette lykkedes. Korpset marscherede lige efter Festkomitéen i Spidsen for det mægtige Tog af Skytter, der fra Christiansborg Slot drog ad Strøget til Amager²⁾), hvor Opvisningen fandt Sted umiddelbart efter Aabningshøjtideligheden.

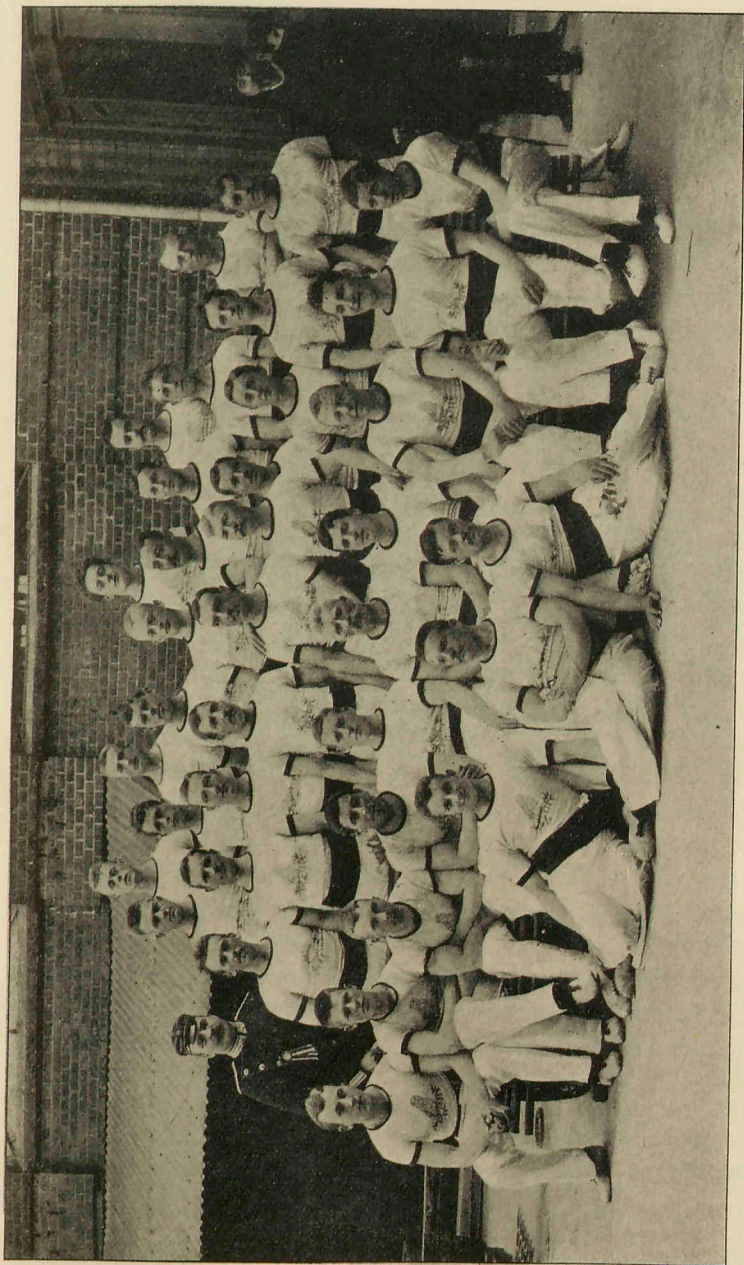
Hele Bestyrelsen for A. S. og et stort Antal ældre Medlemmer havde paa forskellig Maade deltaget i det store Arbejde med Forberedelsen og Ordningen af Festen, særlig havde Foreningens daværende Skydeinspektør, nuværende Formand, Overretssagfører *L. A. Damm* i Egenskab af Medlem af Overbestyrelsens Forretningsudvalg gjort et meget betydeligt Arbejde, i hvilken Anledning han Aaret efter hædredes med Ridderkorset.³⁾)

Paa Gymnastikkens Omraade vandt Foreningen ved denne Lejlighed en kneben, men ærefuld Sejr, idet 1. Præmie i Rækken for „gammel dansk Gymnastik“ tilkendtes Foreningens 34 Mand store Hold, opøvet og ført af Stabssergent *Mølgaard*.

1) Skrivelsen er paraferet af en af A. S. gamle Venner, Kaptajn A. Duus.

2) Alene denne Marsch var noget af et Kunststykke; der gik nemlig lige foran Korpset et Musikkorps og lige bagefter et et andet, de spillede undertiden samtidigt og ikke altid i samme Takt.

3) Meddelelsen herom blev den 8. Maj 1902 efter endt Korps-skydning, givet for Korpsets Front af Overbestyrelsens Næstformand, Oberst *Meyer*.

182 Branth 336 Jørgensen 11 Valentiner 195 Meyer 149 Stephensen 59 Kraft 36 Hagemann 435 A. Thiele 376 Faarhoff 200 Winther 440 J. Thiele
 83 Tiemroth 230 Ramsing 111 Biering 310 Simonsen 38 Hansen Mølgaard 397 Schneider 8 Hennings 228 Møller 69 Mølgaard
 328 Børge-Møller 282 Frandsen 324 Møller
 321 Konradsen 200 Lorenzen 12 Jensen 395 Rabitz
 383 Lassen 110 Arenholt 398 N. Thiele 382 Moe 349 Andersen 314 Deichmann 86 Jensen 211 Balslev

Paa Skydningens Omraade lykkedes det kun at holde Pladsen fra Odense som Nr. 10 af 25 deltagende danske Foreninger. Ikke mindre end 91 Medlemmer deltog, hvoraf dog naturligvis de fleste vare for unge og nervøse til at kunne gøre sig gældende. Foreningen tog ialt 20 Præmier, hvoraf en 1. Præmie i Rækken for danske Skytter under 22 Aar, der hjemførtes af 86, *Jensen*¹⁾

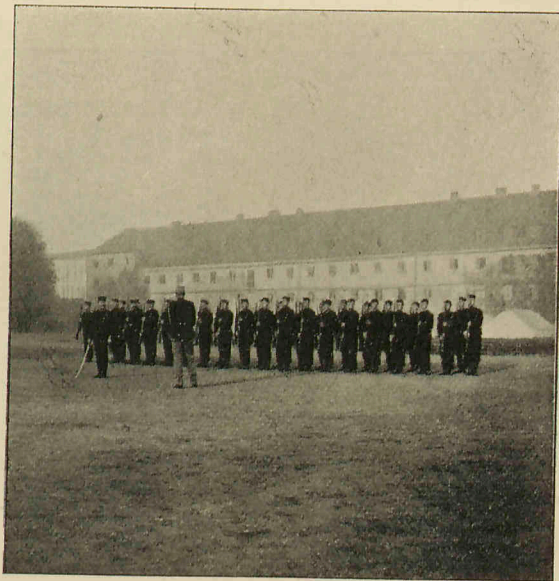
Den sidste større Begivenhed, den der danner en naturlig Afslutning paa dette Tidsrum, er Oberstløjtnant *P. B. Berthelsens* Tilbagetræden som Chef paa „Stor Tur“ den 11. Maj 1902. Det var i visse Maader en overordentlig vanskelig Opgave at tage Arven op efter en saa udmærket Forgænger som *Gørtz*, og naar det dog lykkedes Berthelsen at indskrive sit Navn i A. S.' Historie paa lige Linje med sin Forgængers, saa skyldes dette i første Række hans Evne til at sætte sig i Forhold til hver enkelt af Medlemmerne, og derigennem anspore dem til hver at yde det bedste. Paa samme Maade som sin Forgænger støttede han med sit udmærkede Navn, Korpsets Anseelse. Og ikke blot for Korpset interesserede han sig, men ogsaa Foreningens øvrige Virksomhed, navnlig Skydningen med de unge Medlemmer havde hans varme Interesse, og tog meget af hans særdeles knappe Tid. Hans Interesse kølnedes ikke efter hans Afgang, og det er betegnende for den udmærkede Forstaaelse af Foreningens hele Liv, han havde erhvervet, at han senere som menigt Medlem af Foreningen kom til at spille en førende Rolle ved Afgørelsen af Spørgsmaal af meget stor Rækkevidde. Hans Efterfølger blev daværende Kaptajn og Stabschef hos Generalinspektøren for Fodfolket *A. Hedemann*, der som Student havde været Medlem af Korpset.

Om *Korpsets* Udvikling i disse Aar er det fornødne allerede bemærket ovenfor, her skal kun i Tidsfølge nævnes de

¹⁾ Festens Mesterskytte, Læge L. I. Madsen var Medlem af A. S. og vor gamle Skyttekonge, men deltog i Festen i Egenkab af Medlem af Københavns Skytteforening. To 2. Præmier toges af 260, *Johansen*, ligeledes Læge.

Premierløjtnanter, der som Skoleforstandere ledede Øvelserne, *E. Holten Nielsen, P. A. Heiberg-Jürgensen, E. Lehmann, J. P. V. F. Jacobi, A. Glahn A. E. Duus, E. O. N. Castonier, M. Thalbitzer, H. D. Castonier* (den nuværende Ghef), *E. With* og *Troels Smith*, en Række udmærkede Navne, hvis

Bærere¹⁾ næsten alle meget hurtigt fandt sig til Rette i Korpset, og som mindes med Glæde og Taknemmelighed af Korpsets Medlemmer. En i Korpsets Historie, heldigvis ganske enestaaende Be-

Chefen (Hedemann) paa Morgenvisit paa Rosenborg Eksercerplads.

givenhed, forefaldt i

1891, idet en Halvdelingsfører degraderedes til Sektionsfører.

Aaret 1893 bragte Korpset en særdeles kærkommen Gave, idet daværende Folketingsmand *Bramsen* skænkede det en Beholdning af Brødposer, populært „Muleposer“. Tidligere havde hver paa sin Maade medført Furagen paa Felttjenesterne, nu blev Ensartethed ogsaa paa dette Punkt gennemført, og det Nummer udgik af Generalforsamlingslirekassen. Et Nummer derimod, der er omtrent saa gammelt som Korpset sely, og endnu er forbavsende livskraftigt, er Klagen over Korpsskrædderen. Der er aabenbart en tra-

¹⁾ Om deres nuværende Stilling, se Oversigten bag i Bogen.

gisk Konflikt mellem en ung Students Begreb om, hvorledes hans eget kære Jeps mandige Skønhed bør fremhæves ved Uniformen, og en Skrædders Begreb om, hvad der kan ydes for 36 Kr.

I 1893 fik man udleveret Randantændelsesbundstykker til Geværerne, hvorved det blev muligt at benytte Korpsets

Fra Skydeskolen („Paa Krigsstien“).

egne Geværer ved Korpsskydningen. Ved denne brugtes nemlig Randantændelsesammunition, og man havde derfor tidligere for denne ene Dag laant andre Geværer paa Tøjhuset, hvilket naturligvis ikke havde været til Gavn for Træningsprocenten.

Det følgende Aar fik man islaaet Meterinddeling paa Visererne, hvilket navnlig havde Betydning ved den frivillige Skydning, hvis Afstande vare udmaalte i Meter.

I Efteraaret 1895 oprettedes første Gang et Skydekursus ved Hærens Skydeskole. Dette Kursus, der det følgende Aar henlagdes til Maj—Juni, blev et fast, aarligt tilbagevendende Led i Korpsets Øvelser og blev paa forskellig Maade af stor Betydning. Hvert Aar fik 10—12 af Korp-

sets Medlemmer her en meget grundig Undervisning i Skydning, ogsaa omfattende Skydning med Hærens nye Vaaben, Gevær 1889, og det blev herved muligt, for det første ganske at frigøre Korpssets Rekrutskole for Medhjælp af Hærens Underofficerer (allerede i 1896) og dernæst under den frivillige Skydning at meddele de unge Skytter en fyl-

„Skydefa’r“ med nogle af sine Drenge.

digere og kyndigere Undervisning, end der tidligere var givet, hvilket i høj Grad paaskønnedes af Skydeinspektionen.

Den første Forstander for Skydekursus’et, Premierløjtnant E. V. Jørgensen,¹⁾ der forstod at sætte sig i et ganske særlig hjerteligt Forhold til sine Elever, kaldtes populært: „Skydefa’r“²⁾.

I 1897 medførte en foruroligende Voksen af Højden paa Uniformskraverne, navnlig hos Underofficererne, Nød-

¹⁾ Nu Kaptajn i Nyborg.

²⁾ Senere forestodes det af Premierløjtnanterne A. A. Tuxen, G. P. Brammer, E. With og C. Jacobsen.

vendigheden af et Uniformsreglement, der stadfæstedes af Chefen under 2. December.

I 1898 forsøgte man første Gang at give Korpsskydningen en mere feltmæssig Karakter ved at lade den foregaa paa ukendte Afstande, hvorved den fra at være en Prøve for de enkelte Skytter gik over til at blive en Prøve, navnlig for Førerne.

Hvad angaar *Skydningen*, er det fornødne om Foreningens Deltagelse i de store Skyttefester bemærket foran. Foruden disse store Stævner deltog A. S. med vekslende Held, men stadig med Ære, i en Række Kapskydninger.

Man faar ved Betragtning af Tallene herfra og de fra de store Skyttefester stammende, det Indtryk, at Skydefærdigheden stod forholdvis højere i Begyndelsen af dette Tidsrum end mod Slutningen. Og dette Indtryks Rigtighed bekræftes, naar man, vel erindrende den nøje Forbindelse mellem Iver og Dygtighed, betragter Antallet af Deltagere i Skydningen, hvilket i 1892 er 207 og synker til 170 i 1896 og 1900 for derefter pludselig i 1901 at stige til 219, og Skudantallet, der i 1892 naaer omtrent det højeste, der overhovedet nogensinde er naaet i A. S., nemlig ialt med Korpsskydning 45,939 mod Tidsrummets laveste Tal, 25,158 i 1897¹⁾. I dette Aar erkender man, at der maa gøres noget for at ophjælpe Skydningen, hvilket dels giver sig Udslag i Vedtagelse af Lovforslag paa Generalforsamlingen 1898, hvorved de Betingelser, der i Henseende til Skydning stilles for Forfremmelse i Korpset, betydeligt skærpes, dels i Skydelærernes ovenfor berørte Virksomhed. Det gaar derfor atter fremad mod Slutningen af Tidsrummet.

Gymnastikken gennemgik i disse Aar en rig Udvikling og stod sikkert paa Højde med det bedste, der paa den Tid ydedes i de forskellige Foreninger i Hovedstaden, der udelukkende dyrkede Gymnastikken. Det fastsloges ved en Række Konkurrencer, at Forskellen mellem de tre

1) Aarenes Gennemsnit er ca. 38,000 Skud.

førende Foreninger, Københavns Gymnastikforening, Handelsstandens Gymnastikforening og A. S., var meget ringe, hvad Kampholdene angik.

Tre Gange i disse Aar drager Gymnastikere fra A. S. udenlands. I Juni 1895 stiller A. S. 3 Mand til et Fælleshold paa 12 Mand fra de københavnske Foreninger, der deltager i en Idrætsfest i Christiania. I Juni 1896 sender A. S. alene et 15 Mands Hold til en skandinavisk Idrætsfest i Malmø, hvilket Hold synes at have faaet en mere velvillig Bedømmelse end Tilfældet tidligere havde været i Sverrig. Og endelig stillede A. S. 7 Mand til det 20 Mands Hold, der i Sommeren 1899 viste dansk Gymnastik ved Idrætsfesten i Norrköping.

Uvilkaarligt falder Blikket først paa Kampene og Festerne, men glemmes maa det ikke, at dette vel er Tinderne, men ogsaa kun Tinderne; de hvile paa den brede Grundmur, det daglige Arbejde, det, der først og fremmest maa regnes med, naar der spørges om, hvilken Indsats A. S. har gjort i Gymnastiklivet herhjemme.

At dette Arbejde er gjort med den samme Samvittighedsfuldhed, som Arbejdet paa Opøvnningen af Kampholdene, derfor borger allerede den Mands Navn, der i disse Aar var A. S. første Gymnastiklærer, nuværende Kaptajn af Infanteriets Reserve *Mølgaard*. Med sin store, almenkendte Dygtighed forbandt Mølgaard en Evne til at sætte sig i et udmærket Forhold til sine Elever, der greb enhver Lejlighed til med Begejstring at hylde ham, og han samvirkede paa en udmærket Maade med Foreningens daværende Gymnastikinspektør *Valentiner Branth*, der paa sin Side havde en enestaaende Evne til at holde Gymnastikerne til Ilden og fange dem ind, naar de svigtede.

Med Hensyn til Stedet, hvor Gymnastikken dreves, skete der i 1896 en betydningsfuld Forbedring, idet man paa Grund af Ombygning af „Efterslægtens“ gamle Ejendom paa Østergade maatte forlade den Gymnastiksal, hvor man i næsten 20 Aar havde nydt Gæstfrihed, og ved Velvilje fra Hærens Side fik Tilladelse til at benytte en Sal i Hærens Gymnastikskole paa Sølvgadens Kaserne. I 1899 gen-

optog man et Forsøg, der i Firserne var mislykket, at oprette et Hold paa Vesterbro¹⁾, og denne Gang fulgte Heldet, saaledes at Holdet bevaredes ind i det følgende Tidsafsnit.

Forslaget om et eget *Gymnastikhus*, knyttet til Universitetet, naaede i Begyndelsen af disse Aar frem til Rigsdagen. I 1892—93 behandledes Sagen ikke til Ende, i 1893—94 vedtoges Forslaget af Landstinget men ikke af Folketinget; et Forsøg paa at holde det i Live ved Hjælp af en ny Adresse, der samlede 1505 Underskrifter, mislykkedes. Det jordedes i den store Fællesgrav, og paa Gravstenen staar den ikke ukendte Minderune: „Det faldt som et Offer paa „det politiske Forligs Alter.“²⁾

Om Foreningens økonomiske Forhold i disse Aar er det som altid en smerteblandet Fryd at tale. Det er smerteligt at se, hvorledes den sjældne Foreteelse et Overskud, som optræder i de to første Aar og naar en saa kolossal Højde som 650 Kr., forsvinder som Dug for Solen og forvandles til et Underskud paa 500 Kr., blot som Følge af Christianiafesten, hvortil man dog samlede ind blandt Medlemmerne og desuden, som berørt, fik et ret stort Statstilskud. Festen i Odense bringer Underskuddet op til 1130 Kr., det følgende Aar naaes foreløbig Højden med 1550 Kr. Saa arbejder man sig langsomt og besværligt ned til 300 Kr. i 1898. I rivende Hast gaar det til Vejrs igen, 1600 Kr. i Aaret 1900, og Aaret efter omtrent 2000 Kr., uagtet man i Anledning af Skyttefesten d. A. havde faaet et særligt Statstilskud paa 400 Kr. og indsamlet 800 Kr. blandt Medlemmerne. Bestyrelsens i Aarsberetningen aar-

¹⁾ I Schneekloths Skole paa Værnedamsvej.

²⁾ Foruden egentlig Gymnastik dreves ogsaa i hele Tidsrummet Vaabenøvelser, Hugning og Floretfægtning. Tilslutningen svingede ret stærkt fra knap 30 Deltagere til over det dobbelte Antal. Det forsøgtes ogsaa i et Par Aar, 1898 og følgende, at drive Idrætsøvelser om Sommeren, men disse Forsøg maatte opgives af Mangel paa Tilslutning.

ligt tilbagevendende Betænkelighed var ved at blive til Bekymring, da der pludselig hændte en Ting, som er den smukkeste Bekræftelse paa Rigtigheden af den senere saa ofte gentagne Sætning, at det er af største Betydning at have en betryggende Revision. Foreningens mangeaarige

Revisor, Ingeniør *Foss*, ønskede at fratræde, og da han maatte erkende, at Underskuddet var opstaaet under hans Revisorat, skænkede han A. S. et Beløb af 1000 Kr. Dette gav Anledning til, at en Del Medlemmer traadte

sammen og dækkede Re-

Udenfor Eksercerhuset i Gotersgade (efter Morgenøvelsen).

sten af Underskuddet, saaledes at Foreningen kunde begynde Regnskabsaaret 1902 fri for Gæld. Ogsaa paa anden Maade havde Medlemmernes Offervillighed vist sig, bl. a. havde saaledes et unævnt Medlem Aar efter Aar skænket en Sum, tilstrækkelig til at afholde Omkostningerne ved en „Jernbanefelttjeneste“ for Eksercerskolen.¹⁾ Det er den Slags Træk, som det er en Fryd at berette om.

¹⁾ Storkøbenhavns Vækst indskrænkede paa en allerede i disse Aar føelig og stedse mere generende Maade Felttjenesteterrænet i nogenlunde overkommelig Nærhed af Byen.

Endnu en Ting maa nævnes for at fuldstændiggøre Billedet af Livet i A. S. i hine Aar. Dannelsen af A. S. U. F. 5: Akademisk-Skyttekorps'-Underofficers-Forening. Foreningen stiftedes den 13. November 1892. Den har ingen Love, den kræver intet Medlemsbidrag, men kun „Ølskar“ ved Felttjenesterne; enhver der er eller har været Underofficer i Korpset er Medlem. Den regeres enevældigt af en af de tjenestegørende Underofficerer, han fører Forsædet ved Sammenkomsterne, han bærer som Tegn paa sin Værdighed en gylden Skytteknep i Ordensknaphullet, han leder Forhandlingerne ved Hjælp af en lille Sølvklokke, paa hvilken alle hans Forgængeres Numre findes indgraverede, han drikker af en mægtig Krystalpokal, fra hvis Laag i Sølvkæder hænger smaa Sølvskjolde, bærende Forgængernes Navne, han vælges paa ubestemt Tid, men sidder kun et Aar og genvælges ikke, han uddeler paa Rekrutturen Delingsfører Gads og Halvcompagnifører Schous Kaffelegater, bestaaende af en Kop Kaffe med Wienerbrød til den eller de Underofficerer, der i Aarets Løb har det mest fejlfri Møde, han taler ved Rekrutgildet for Chefen. Han er kortsagt det Organ, hvorigennem Underofficererne udtaler sig, og derfor kaldes han „Kjæften“. Hans Nummer i Kjæfternes Række angives ved et Romertal. Til sin Medhjælp vælger han en „Underkjæft“. Kjæft I, nuværende Skolebestyrer Cand. theol. *H. P. Hansen*, hedder „Gallakjæften“. Denne fornøjelige Forening har løst en betydningsfuld Opgave i A. S. indre Liv; mindre derved, at den har taget sig af det selskabelige, som Moderforeningen ikke kan dyrke, ved at lave Foredragsaftener, Skovture, Gaasegilder osv., mere derved, at den har paataget sig Agitationsarbejdet for A. S., mest derved, at den, af hvilken efter Sagens Natur saa at sige alle betydende Medlemmer af A. S. ere Medlemmer, har afgivet en Tumbleplads, hvor de unge tvangfrit og formløst kunde fremsætte deres Tanker, og hvor navnlig store og vigtige Sager kunde underkastes en foreløbig Drøftelse, inden de bragtes frem paa Generalforsamlingen. Og endnu en Opgave har den taget op, nemlig at skabe en Fotografsamling af alle Korpsets

Underofficerer og af Amatørbilleder fra Korpsets og Foreningens Liv, Felttjenester, Kapskydninger osv.

Der foreligger allerede en stor Samling, der, naturligvis med mange Huller, gaar helt tilbage til Korpsets ældste Dage, og hvoraf en Del af de her gengivne Billeder ere tagne.

1902—1911.

Dette sidste Afsnit af Foreningens Liv har en langt mere bevæget Karakter, end det nærmest foregaaende.

Medens Vejen i Halvfemserne ligger klar lige frem, stilles A. S. i det sidste Tiaar gentagne Gange over for tvivlsomme Valg af vidtrækkende Betydning. En naturlig Følge heraf er det, at medens Generalforsamlingsbarometret i hint Afsnit ikke svinger stærkt, staar det i dette Afsnit under Tiden paa Storm.

Straks i Begyndelsen hejsedes Urosignalet. Et Stormcentrum nærmede sig fra Gymnastikkens hidtil saa fredelige Arbejdsmark.

I Nedgangstiden i Halvfjerdsene havde man, som ovenfor fortalt, forsøgt at skaffe Foreningen forøget Tilgang ved at aabne Studenter Adgang til, som blot bidragydende Medlemmer, uden at paatage sig Korpstjeneste, at deltage i Foreningens Gymnastik. Da der imidlertid efter et Par Maaneders Forløb kun var een af disse Gymnastikere tilbage, ophævedes Bestemmelsen fornuftigvis igen. Nu i 1902 rejstes det samme Spørgsmaal udefra. Der fandtes nemlig en Kreds af Studenter, der uden at ville eller kunne paatage sig Korpstjeneste, ønskede at drive Gymnastik. Og da det maatte stille sig tvivlsomt, om Kredsen var tilstrækkelig stor til i Længden at bære en selvstændig akademisk Gymnastikforening, — muligvis ogsaa af andre Grunde — søgte denne Kreds Tilslutning til A. S. En Del af A. S.' gymnasticerende Medlemmer bleve vundne for Tanken og rettede i December 1902 en Henvendelse til Bestyrelsen om at tage Spørgsmaalet op. Denne stillede sig ret velvillig, og fik Sagen underkastet en Drøftelse i et

Møde i Underofficersforeningen, hvortil alle ældre Medlemmer fik Adgang. Uagtet Henvendelsen var underskrevet af 34 Medlemmer, gav en ved dette Møde foretagen Prøveafstemning kun 15 Stemmer for og 40 Stemmer imod Forslaget, hvorefter dettes Fædre — meget prisværdigt — ikke ønskede det forelagt en Generalforsamling.

Mindre prisværdigt var det, set fra A. S. Standpunkt, at en Del af dem derefter meldte sig ud og sluttede sig til den nydannede „Akademisk Gymnastikforening“.¹⁾

Og Spørgsmaalet var ikke dermed ude af Verden. Det var ikke en Gang ude af A. S.; thi det drøftedes stadig Mand og Mand imellem, men foreløbig optoges Interessen dog væsentligst af andre Ting.

Paa den ordentlige Generalforsamling den 27. Marts 1903 erklærede Foreningens mangeaarige udmærkede Formand *H. H. Schou*, at hans Forretningsvirksomhed ikke længere tillod ham at vedblive at være Formand. Hans Efterfølger blev Bestyrelsens ældste Medlem, Halvkompanifører *L. A. Damm*, der endnu er Foreningens Formand, og som kan se tilbage paa den længste Virksomhed, omkring 25 Aar, i Bestyrelsen, der overhovedet er ydet.

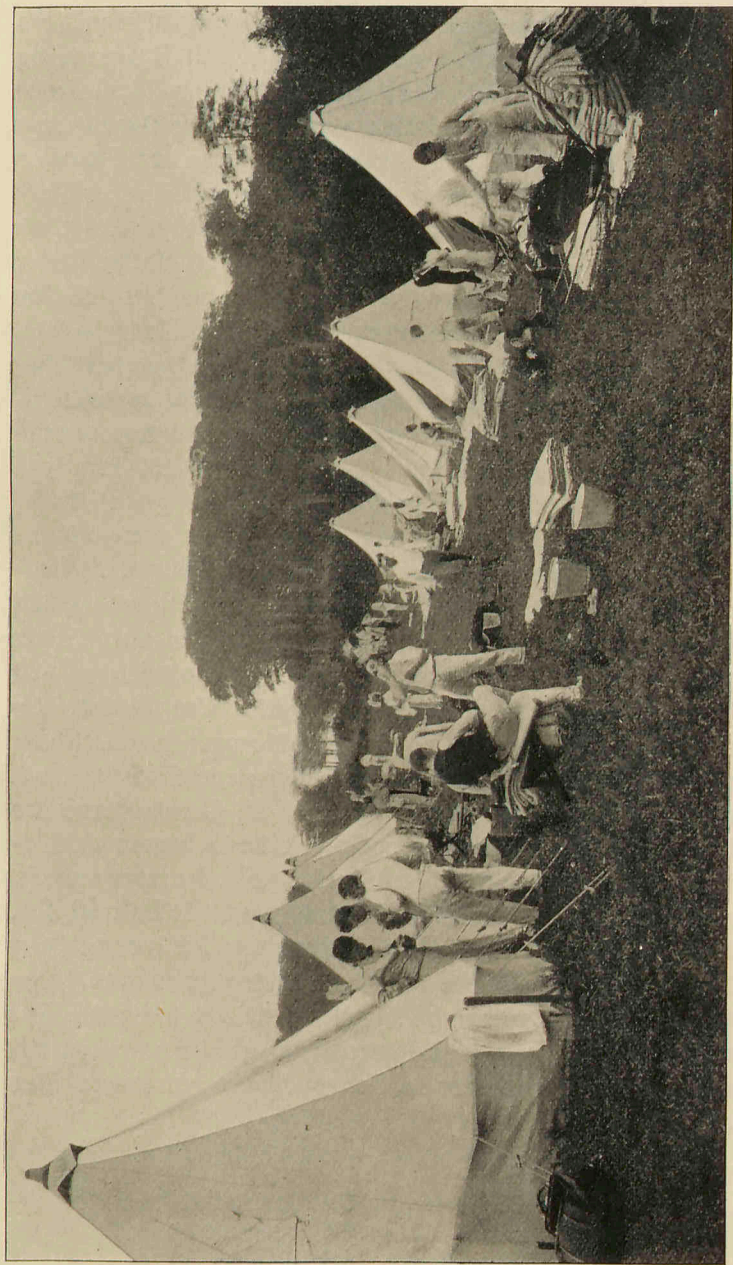
Som nyt Medlem indvalgte Delingsfører *Rud. Wiese*¹⁾.

Denne, der fungerede som Adjutant ved Korpset, havde allerede tidligere paa Aaret fremsat den Tanke, at man skulde søge at samle en 30 Mand til en Marschtur paa 8—10 Dage fra Fredericia til Randers over Silkeborg og Viborg.

Der var maaske en og anden, der havde tvivlet om, hvorvidt man skulde kunne samle 30 Mand til en saadan Tur. I saa Fald blev han hurtigt overbevist. Efter Generalforsamlingen, hvor Planen blev bekendtgjort, meldte sig 80. Spørgsmaalet blev nu et helt andet, nemlig, om det kunde lykkes at skaffe Kvarter og Bispisning o. s. v. til saa stor en Styrke, som man herefter maatte regne med.

Ogsaa dette Spørgsmaal blev dog klaret af et nedsat Udvalg, der over alt mødte Velvilje, ihvor det saa hen-

¹⁾ Cand. polyt., Brandinspektør ved Københavns Brandvæsen.

1. Jyllandstur. Lejr ved Vejle.

vendte sig, til Krigsministerium og Marineministerium (om Laan af Telte, Drejlstøj, Randsler m. v.), til Borgerne og Garnisonerne i de Byer, der berørtes af Turen, idel Imødekommen, Gæstfrihed og Elskværdighed, der foruden at lette Udvalget Arbejdet bevirkede, at Prisen pr. Deltager kunde sættes saa lavt som til 35 Kr. Intet Under, at Hjerterne bankede højt af Forventning hos den Styrke — i alt 107 Mand —, der den 5. Juli om Morgenens stillede under Kommando af Halvkompagnifører *Valentiner Branth* for med Jernbane at afrejse til Fredericia. Intet Under heller, at Hjerterne bankede højt af Stolthed, da Korpset om Aftenen den 13. s. M. indskibede sig i Aarhus for at sejle tilbage til København. Turen var gennemført. Humøret havde holdt, Benene havde holdt — baade til de 150 klm paa Landevejen og til de mange utalte Kilometre paa Patruljeturnene ind over Markerne, og til de mange, mange Kilometre Sideløb i Dansesalene, hvor Dagene sluttede. Kammeratskabet havde holdt, de gamle¹⁾ havde med Lethed fundet sig til Rette blandt de unge. Disciplinen havde holdt paa Marsch, under Øvelse, i Lejren, ved Soldene og ved Opbrud fra Dansen til Lejren. Og sidst ikke mindst: Uddannelsen havde holdt sin Prøve. Korpset havde klareret sig med Ære i de mange forskelligartede Øvelser, som under Vejs vare holdte med Dele af Garnisonerne fra Fredericia og Aarhus²⁾. For de enkelte Deltagere var Udbyttet en Række fornøjelige Minder. For Korpset var det naturligvis af vidtrækkende Betydning at vinde Erfaring for, hvor meget der kunde bydes Korpsets Medlemmer, og hvor meget dets Førere duede til under forholdsvis store Øvelser i ganske ukendte Omgivelser. De indvundne Erfaringer var, som allerede antydet, af glædelig Art, og lignende Ture ere derfor to Gange senere foretagne med samme Udbytte.

1) Den ældste af Deltagerne var Distriktslæge *F. Fogh*, Vordingborg, Rekrut fra 1876, der gjorde Turen med som Korpslæge.

2) Her deltog Korpset første Gang i en Øvelse med alle tre Vaabenarter.

Imidlertid ventede Gymnastikspørgsmaalet stadig paa sin Løsning. Det kunde i og for sig synes en ringe Ting at give Folk Adgang til Gymnastikken uden at forlange Korpstjeneste af dem, men i Virkeligheden var det en Forandring af det Grundlag, hvorpaa Foreningen havde hvilet siden 1869, bortset fra den ovennævnte kortvarige Svag-hedstilstand. Intet Medlem af Foreningen kunde tvivle om, at Korpset var Grundlaget. I dette skabtes det Kammeratskab, der gjorde Foreningen til en Enhed. Forandrede man dette, foretog man et Skridt, hvis Rækkevidde var overmaade vanskelig at bedømme. Man kunde haabe, at Størstedelen af Tilgangen vedblivende vilde ske gennem Korpset, og at dettes Medlemmer vedblivende vilde være i Stand til at gennemsyre hele Foreningen med den rette Aand. Man kunde frygte, at Foreningen vilde blive over-svømmet af Folk, der ikke vare Tilhængere eller endog Modstandere af Korpset. Man kunde ret sikkert vente, at Enheden vilde være vanskeligere at bevare. Under denne Uvished var Stemningen i Foreningen overvejende for at blive ved det gamle.

Saaledes var Stillingen, da Statens Gymnastikinspektør, Cand. theol. *K. A. Knudsen*, der som oven for berørt var gammelt Medlem af A. S., i en Skrivelse af 14. September 1904 henstillede til Bestyrelsen at arbejde hen til en Sammen-slutning med Akademisk Gymnastikforening. Denne Hen-stilling havde naturligvis en ikke ringe Vægt. Bestyrelsen, der mente, at Gymnastikernes Krav ikke i Længden lod sig afvise, naar A. S. ønskede at bevare sin førende Stilling paa Studentergymnastikkens Omraade, bestemte sig nu til at tage Sagen i sin Haand og selv at fremsætte et Forslag i ovennævnte Retning. Efter en lang Række Overvejelser og Møder af ret bevæget Karakter stod det afgørende Slag paa en særlig dertil indkaldt Generalforsamling den 15. December 1904. Forslaget forkastedes med 103 Stemmer mod 79.

I Betragtning af, at Forslaget for at være vedtaget skulde have haft $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer for sig, fandt Be-styrelsen Nederlaget saa afgørende, at den erklærede, at

den gik af. Dog paatog den sig at fungere til den ordentlige Generalforsamling i Marts.

Paa denne, der afholdtes den 10. Marts 1905, kastedes der et nyt og til Fordel for Bestyrelsens Standpunkt særdeles tungt vejende Lod i Vægtskaalen derved, at det oplystes, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Skrivelse af 17. Januar 1905 havde gentaget den af Statens Gymnastikinspektør tidligere rettede Opfordring.

Da en Undladelse af at efterkomme denne Opfordring kunde ventes at medføre, at Kommunitetets Tilskud, der i 1903 var forhøjet til 800 Kr.¹⁾ atter vilde blive nedsat, idet Akademisk Gymnastikforening vilde blive delagtiggjort deri, var der for Modstanderne af Sammensmeltningen neppe anden Udvej end at bøje sig.

Seks Medlemmer, hvoriblandt Oberstløjtnant *Palle Berthelsen* og Halvkompagnifører *H. H. Schou*, opfordrede derfor „Bestyrelsen til at nedsætte et Udvalg med den Op-gave at undersøge Muligheden af at ændre Lovene, saaledes at der paa en for Korpset fuldt ud betryggende Maade aabnes Adgang til Gymnastik- og Skydeøvelser for Studenter, der ikke ere eller have været tjenestegørende i Korpset“ Ad denne Vej lykkedes det at bevare Bestyrelsen og opnaa Enighed om et Forslag til en Lovændring, der paa en den 26. Juni s. A. afholdt overordentlig Generalforsamling kunde samle alle Stemmer mod 5. Akademisk Gymnastikforening opløste sig faa Dage efter, og et af Medlemmerne af dens Bestyrelse, der iøvrigt var gammel Skytte, indtraadte i Bestyrelsen for A. S. som tredie Gymnastikinspektør²⁾. Korpsets Særstilling indenfor Foreningen finder i de nye Love Udtryk deri, at medens Medlemmerne iøvrigt have lige Indflydelse paa Foreningens Anliggender, have kun de Medlemmer, der have gjort Korpstjeneste, Stemme-

1) Forhøjelsen benyttedes bl. a. til at fritage Medlemmer af yngste Aargang for at betale særligt Gymnastikkontingent.

2) I det første Aar indtraadte 30 Medlemmer af Gymnastikforeningen (hvoraf dog 6 gamle Skytter) i A. S. Aaret efter var Tilgangen af Gymnastikere, der ikke paatog sig Korpstjeneste, 17.

ret med Hensyn til Korpsets Anliggender. Ingen kan blive Bestyrelsesmedlem uden at have dyrket to Grene af Foreningens Virksomhed. Og Formand og Sekretær skal være eller have været Befalingsmænd i Korpset. Dette er derfor vedblivende Foreningens Hovedhjørnesten, og den skete Lovændring synes hidtil ikke paa nogen Maade at have skadet Livet eller Tonen i A. S. Det forholdsvis mindre Antal Studenter, der har benyttet sig af den derved aabnede Adgang til Foreningen, har fundet sig til Rette blandt deres Kammerater af Korpset, uden at nogen Mislyd derved er fremkommen.

Ogsaa paa et andet Punkt truedes A. S. i hine Aar af en højst ubehagelig Medbejler til de unge Studenter Gunst. A. S. havde i Aaret 1903 oprettet en Juniorafdeling for Elever i de københavnske Latinskoler ældste Klasse, hvor disse kunde lære Skydning og Gymnastik og derigennem i Tide paavirkes saaledes, at de efter Studentereksamen indtraadte i A. S. Skolen fandt i det første Aar ret god Tilslutning, navnlig for Skydningens Vedkommende; der meldte sig 83 Deltagere, og Opgaven blev nu med megen Iver taget op af Skydelærerne og Gymnastikerne i A. S. Antallet af Deltagere aftog dog hurtigt, og med 1906 ophørte man med Forsøget. Desværre betragtede Københavns Skytteforening Oprettelsen af denne Juniorafdeling som et Indgreb paa dens Enemærker. Der havde nemlig allerede i en lang Aarrække¹⁾ bestaaet en Juniorafdeling under denne Forening, hvilken i det væsentlige rekrutteredes fra de samme Kredse, som den A. S. nu søgte at danne. Som Svar oprettede derfor Københavns Skytteforening en „Akademisk Skyttekreds“, udelukkende for Studenter, og fremhævede i de Opslag, den med større og mindre Held søgte at faa ophængt i de forskellige Studenterforeninger, at der ikke i denne Kreds krævedes Uniform og ikke var tvungen Mødetid. Dette betragtede A. S. naturligvis som

¹⁾ vistnok siden 1871.

et Indgreb i sine Enerettigheder og mente heri at have Støtte i de danske Skytteforeningers Fællesvedtægt, hvorfor A. S. indankede Sagen for Repræsentantmødet i 1905, for hvilket Københavns Skytteforening forelagde Spørgsmaalet om Juniorafdelingen. Repræsentanterne ønskede dog ikke at træffe Afgørelsen, men henviste de to Foreninger til ved mindelig Forhandling, eventuelt Voldgift, selv at ordne Spørgsmaalet.

Den „mindelige Forhandlings“ tornefulde Vej var forlængst gennemstridt, og A. S. foreslog da straks at gaa til Voldgift, hvilket mødtes med uantagelige Betingelser fra Københavns Skytteforenings Side, hvorefter alt blev ved det gamle. Heldigvis dog kun i to Aar. Allerede i 1907 var A. S.' Juniorafdeling ophørt at eksistere, og den „Akademiske Skyttekreds“ bleven til ganske simpelt 17de Kreds, der ogsaa optog Ikke-Studentere; og derefter er det fra Tidernes Morgen bestaaende, naturlige gode Forhold mellem de to Foreninger atter indtraadt.

I Aarenes Løb har A. S. fra saa mange Mennesker modtaget Gaver og saa mange Steder nydt Gæstfrihed, at blot en Oprensning af Navnene vilde fylde mange Sider, og fuldstændig vilde en Liste dog aldrig kunne blive, derfor er den ikke medtaget. Enkelte af de Folk, til hvem A. S. paa denne Maade er kommen i Taknemmelighedsgæld, ere lejlighedsvis nævnt i det foregaaende. Her skal med Hæder nævnes den Mand, af hvem A. S. har modtaget den mest storslaaede Gave, Ingeniør *Aage Westenholz*¹⁾ (Stifteren af Korps Westenholz), der i 1907 om Efteraaret skænkede A. S. et Beløb af 20,000 Kr. til Anskaffelse af Rekylgeværer og Afholdelse af Øvelser dermed. Der

¹⁾ Familien Westenholz har iøvrigt allerede i Korpsets ældste Tider lagt sit velvillige Sindelag overfor det for Dagen, idet Korpset da to Gange var paa „Stor Tur“ til Generalkonsul W.'s daværende Besiddelse „Dronninggaard“, hvor Korpset modtoges med stor Gæstfrihed.

anskaffedes 10 Rekylgeværer og oprettedes i Foraaret 1908 en særlig Skole til Uddannelse af Rekylgeværskytter. Hertil tages især de lidt ældre Korpsmedlemmer, hvis Tid ikke tillader dem at gøre regelmæssig Tjeneste paa de almindelige Skoler. Rekylafdelingens Oprettelse har saa-

Rekylgeværskytte. (Paa Cyklen er anbragt to Patrontasker).

ledes ogsaa i den Henseende været en Vinding for Korpsen, at det derigennem er lykkedes dette at fastholde en Del Medlemmer, med hvilke Forbindelsen ellers vilde være løsnet. Rekylafdelingen er cyklende. Medlemmerne have efterhaanden naaet en saa betydelig Færdighed i Benyttelsen af Vaabnet, at forskellige vellykkede Opvisninger i de sidste Aar har kunnet foretages paa Steder (Fyn og Jylland), hvor man har syslet med Tanken om Oprettelse af frivillige Afdelinger af Rekylgeværskytter.

I 1908 afholdtes ved Silkeborg den 7de almindelige danske Skytte- og Gymnastikfest i Dagene 23.—26. Juli. A. S.' Deltagelse i denne Fest blev overordentlig hæderfuld.

En Deling af Korpset, 37 Mand stærk, viste Eksercits¹⁾, 13 Mand foretog gentagne Gange under stor Opmærksomhed Opvisninger, Skarpskydninger, med 4 Rekylgeværer. Et Hold paa 21 Mand — for sidste Gang under Ledelse af Løjtnant *Mølgaard* — tilkæmpede sig i en haard Dyst

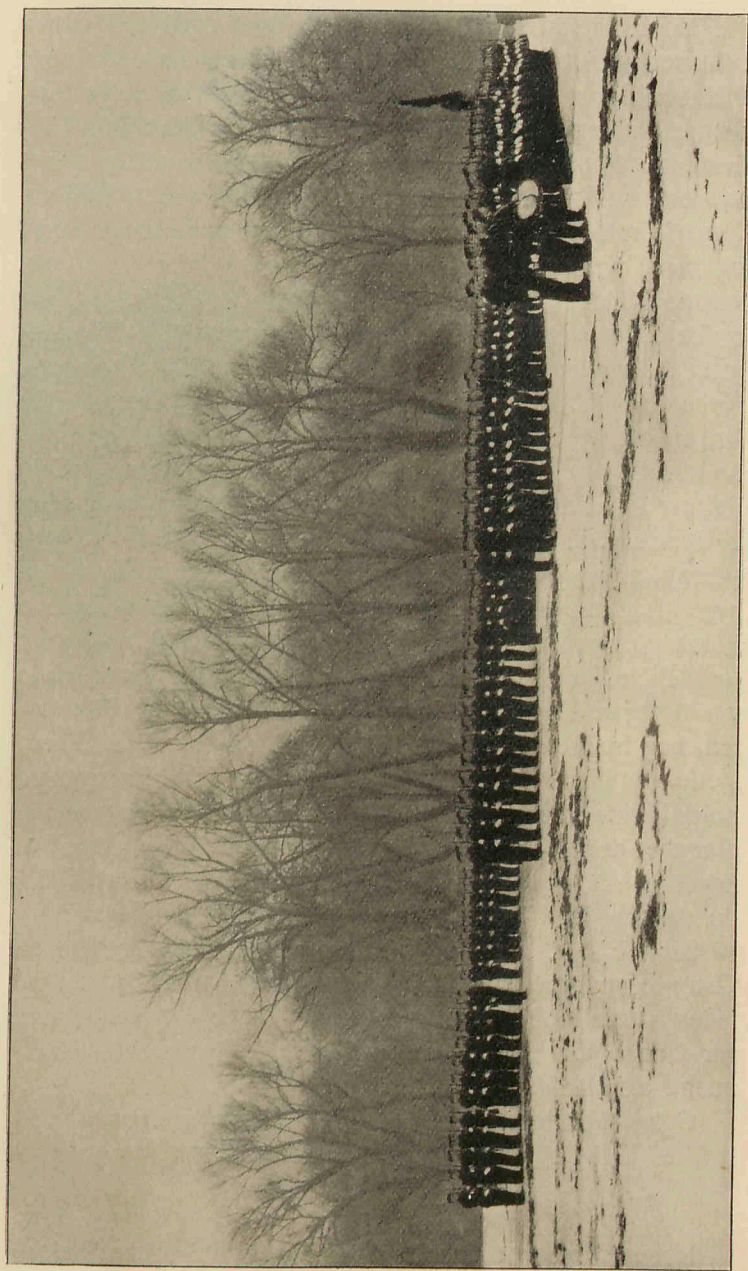
Silkeborg: Skydning med Rekylgevær. (Paa hver Side af Skytten en Patronbærer).

en Førstepræmie for Gymnastik²⁾, 32 Mand deltog i Skydningen. De hjemførte 15 Præmier og vandt for A. S. Pladsen som Nr 5³⁾ af 28 Foreninger, og endelig hændte det for første Gang, at Mesterskytten bar A. S.' Farver. Den dygtige Skytte, der saaledes kastede Glans over A. S., var Forststuderende *Tauson*. Alt i alt hævdede A. S. ved denne Lejlighed den smukkeste Stilling, den nogensinde har indtaget ved saa stor en Skyttefest.

1) Til Minde herom tildelte Overbestyrelsen Korpset en Sølvplade til Fanestangen.

2) En forgyldt Fanemedaille og Sølvbæger til Føreren.

3) En forgyldt Fanemedaille af Sølv var Belønningen herfor.

Korpset paa Rosenberg Eksercerplads den 16. Februar 1906.

Endnu er der Grund til paa dette Sted at dvæle et Øjeblik ved den 16. Februar 1906, da Korpset, formeret som Halvbataillon, 194 Mand stærkt, paraderede udenfor Studenterforeningen i Anledning af Kong Christian IX's Ligfærd. I 35 Aar havde en saa stor Styrke aldrig været samlet om Korpsets Fane, et smukt Bevis paa, i hvilken Grad Foreningens Medlemmer delte den almindelige Sorg, og med hvilken Taknemmelighed, man i Foreningen bevarede Mindet om den afdøde Konge.

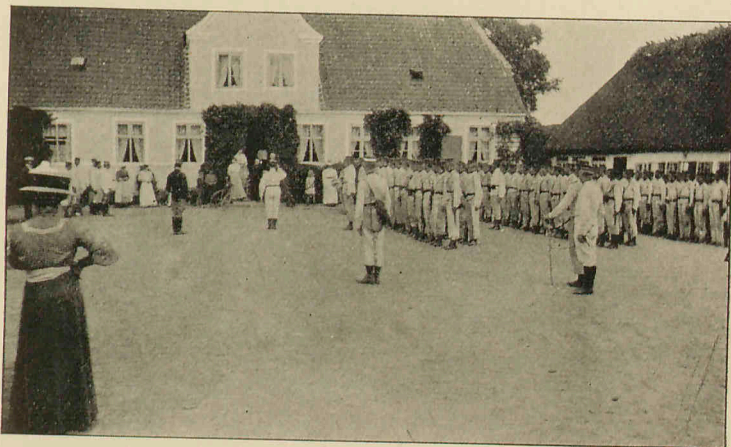
Et andet stemningsfuldt Minde knytter sig til Foreningens Deltagelse i de store Fester, der i 1909 afholdtes i København i Anledning af 250-Aarsdagen for „Stormen paa København“. Sammen med Foreningen „Dannevirke“ indbød A. S. til en Fest den 10. Februar om Aftenen i Odd Fellow Palæet. Festen overværedes af Kronprinsen samt af Repræsentanter for Regering, Rigsdag, Universitet, Magistrat, Hær og Flaade fra de øverste Befalingmænd til Menige. Logerne til den store Sal vare fyldte af en glimrende Forsamling medens Gulvet tavledes af Uniformerne fra de forskellige Afdelinger i København og fra A. S. Hver Plads var optaget; Hoved ved Hoved, alle vendte mod Talerstolen, bag hvilken Livgardens, 17. Bataillons og A. S.' Faner stode opstillede under Vagt. — Dr. phil. *Jens Nørregaard* holdt Mindetalen. — Hvem af Deltagerne vil vel nogensinde glemme det Øjeblik, da Studenterangforeningen lod Tonerne af Hornemanns herlige Fædrelandssang: „Vort Hjem, du danske Jord — —“ klinge ud over Forsamlingen?

Samme Aften holdtes i Studenterforeningen et paa en Gang stemningsfuldt og fornøjeligt Sold, hvortil A. S. ligeledes havde indbudt Repræsentanter for alle i København garnisonerende Afdelinger af Hær og Flaade, Befalingsmænd og Menige.

Ogsaa den følgende Dag holdtes forskellige Fester, ved hvilke A. S. dog kun spillede Gæstens Rolle.

Hvad *Korpset* angaar er der Grund til i første Række at nævne Chefernes Navne. Tidsrummet begyndte, som

tidligere nævnt med, at Kaptajn *A. Hedemann* den 11. Maj 1902 tiltraadte. Efter at være udnævnt til Oberstløjtnant og forflyttet til Odense, fratraadte han den 16. Oktober 1905 og efterfulgtes af Kaptajn *C. T. Lind-Hansen*, Stabschef ved 1. sjællandske Brigade, der atter den 10. November 1908 afløstes af den nuværende Chef, Kaptajn *H. Castonier*, der var en god, gammel Bekendt af Korpset,

Korpset i Svanninge Præstegaard 1910.

til hvilket han allerede som Premierløjtnant havde været knyttet.

En hel Række Premierløjtnanter have ydet deres villige Hjælp som Skoleforstandere: *J. O. Jensen*, *A. A. Tuxen*, *C. M. O. Kamman*, *K. P. Søltoft*, *Ivan Carstensen*, *C. O. H. Baron Güldencrone*, *K. Baron Wedell-Wedellsborg*, *O. Randa-Bolt*, *T. Thaulow* og *W. Haubroe*.¹⁾

Da Korpsets Udvikling i dette Tidsrum senere vil blive omtalt, er der her kun Grund til at nævne et Par Begivenheder vedrørende dets Udrustning.

I 1904 var Korpset paa et hængende Haar kommet ind paa at følge Hæren paa dens vildene Veje med Uniforms-

¹⁾ Desuden have enkelte Premierløjtnanter i kortere Tid været knyttede til Korpset (se Fortegnelsen bag i Bogen).

forsøg, en Opgave, der ganske sikkert vilde have oversteget Korpsets Kræfter. Der afholdtes den 21. Juni et Møde om Sagen, hvor en Prøveuniform fremstilledes og en Prøveafstemning foretoges. 28 stemte imod, 21 for, men denne særdeles beskedne Stemme flerhed var lykkeligvis stor nok til at bestemme Bestyrelsen til at henlægge Sagen.

Fanen føres til højre Fløj i Bregentved Slotsgaard. (Stor Tur 1909).

Samme Aar modtog Foreningen fra Boet efter Cand. phil. S. F. A. A. Bech et Legat paa 2000 Kr., som Bestyrelsen vedtog at anvende til Uniformer. Dette Legat blev saaledes en særdeles kærkommen Hjælp til Gennemførelse af en Opgave, Foreningen allerede tidligere havde taget op, nemlig paa billige Vilkaar at skaffe de mindre velbeslaaede blandt Russerne Uniform. Sagen var allerede bragt i god Gænge ved, at ældre Medlemmer havde skænket Foreningen deres brugbare Uniformer, og er nu saaledes ordnet, at ingen af det Hensyn, at han ikke har Raad til at anskaffe Uniform, behøver at holde sig borte fra Korpset.¹⁾

¹⁾ I de ældste Tider stod Foreningen i Forskud for Uniformen og indkrævede Afdrag, hvilket af og til medførte, at Forenin-

Medens Korpsets Uniform saaledes forblev uforandret, skete der i Foraaret 1908 en særdeles betydningsfuld Forandring ved dets Bevæbning, idet det ved Krigsministeriets Velvilje fik udleveret til Laans en Beholdning af Gevær 1889 til Brug ved Øvelserne. Korpset er saaledes nu ligestillet med Hærens Fodfolksafdelinger i Henseende til Bevæbning. Det kan ved første Øjekast forbavse, at Gevær 1889 brugte lige saa lang Tid — 19 Aar — om at naa Korpset, som Remingtonriflen i sin Tid havde brugt, uagtet den betydelige Forskel paa Nutidens og Datidens militære Autoriteters Blik paa Korpset. Men rent bortset fra de Grunde, der muligvis fra Hærens Side kan have været til at vente, var der, fra Foreningens Side betragtet, kraftig

Marsch gennem Assens. (Sommeren 1910).

gen i Stedet for en Uniform fik en Hue. Senere drev Tjernerne i Studenterforeningen en ret omfangsrig Kommissionshandel med brugte Uniformer, af hvilke nogle vare i den Grad veltjente og ærværdige, at Korpset kun med stærk Betænkelighed saa dem begynde paa et nyt Liv.

Opfordring til at betænke sig. Ønsket om at faa Gevær 1889 har derfor heller ikke været fremsat, før det blev imødekommet. Medens nemlig den i 1880 indførte Centralantændelsespatron til Remingtonriflen nedsatte Prisen paa dennes skarpe Patron meget betydeligt og muliggjorde det for Medlemmerne, da Korpset i 1886 fik Remingtonrifler, selv at lade løse Patroner til Felttjenestebrug, er noget lignende ikke kommen til at foreligge for Gevær 1889's Vedkommende. Al Ammunition hertil har hidtil maattet fremstilles paa Hærens Værksteder¹⁾. Ved Overvejelserne maatte det derfor i første Række betænkes, at Indførelsen af dette Vaaben vilde betyde en væsentlig Forøgelse af Bekostningen saavel ved den frivillige Skydning som ved Felttjenesteøvelserne. Og desuden kunde det ikke paa Forhaand anses for givet, at Indøvelsen i den langt vanskeligere Betjening af dette Vaaben paa en tilfredsstillende Maade vilde kunne naas paa Korpsets kortvarige Rekrutskole (ialt ca. 90 Timer). Paa begge Punkter er det imidlertid lykkedes at besejre Vanskelighederne, paa det første Punkt dog kun ved, at en Del Medlemmer have paataget sig et aarligt Bidrag til Afholdelsen af de forøgede Omkostninger. Allerede den 30. August s. A. havde Korpset første Gang Lejlighed til at prøve sin Færdighed i Anvendelsen af det nye Vaaben ved en Fægtningsskydning paa Hærens Baner ved Frederiksværk.²⁾ Og disse særdeles lærerige Øvelser ere derefter indgaaede som et Led i Korpsets Uddannelse.³⁾

Paa den frivillige *Skydnings* Omraade er der arbejdet energisk og med Held paa at fortsætte den Opgang, der

1) Der er nu Tale om, at de danske Skytteforeninger selv vil anlægge en Patronfabrik.

2) Der mødte c. 100 Mand, der befordredes pr. Bane med Undertagelse af Rekylgeværskytterne, 12 Mand, der cyklede.

3) I Sommerferien 1910 foretoges en Tur til Fyn i Lighed med Jyllandsturene. Denne Tur fik særlig Interesse derved, at Korpset overførtes fra Sjælland til Fyn paa et af Flaadens Skibe, der deltog i den Landgangsøvelse, der indledede Turen.

var at spore mod Slutningen af forrige Tidsrum. Som Middel hertil har man for de unges Vedkommende siden 1904 brugt en af Korpsets Skydelærere ledet Skydning efter en Plan, lignende den ved Hærens Rekrutskole benyttede saakaldte „Omgangsskydning“. For de ældre Skytters Vedkommende har der været udsat en Række Præmier, ved hvis Uddeling er taget Hensyn baade til Flid og Dygtighed.¹⁾ Virkningen har været dels en betydelig Stigning i Antal af Skytter og Skud, dels en Fremgang i Duelighed, saaledes som den kan læses ud af Skyttekongens Pointsantal og

Vinterskydning. (Chefen skyder).

af den smukke Stilling A. S. i disse Aar har indtaget ved en Række Kapskydninger, hvoraf Silkeborgfesten foran er omtalt. Her²⁾ er kun Grund til at nævne, at A. S. i 1909 ved en aarlig tilbagevendende Kapskydning mellem de østlige Øers Skytteforeninger opnaaede at blive Nr. 2 af 13, en særdeles smuk Plads i saa udsøgt et Selskab.

¹⁾ Saalænge Overbestyrelsen har bestaaet er der af denne uddelt Rifler, for A. S.s Vedkommende sædvanligt to om Aaret, efter samme Grundsætning, men saadan Præmie kan kun vindes en Gang. Ved Udsættelsen af disse Præmier har Bestyrelsen fundet Støtte hos en Række ældre Medlemmer og enkelte udenforstaaende, af hvilke sidste særlig fortjener at nævnes Grosserer *Poul Christensen*, der hvert Aar siden 1903 har skænket en Cykle til dette Formaal.

²⁾ Se iøvrigt Oversigten bag i Bogen.

Gymnastikken lider i Afsnittets første Aar ganske naturligt under de foran skildrede urolige Forhold. De medførte ikke blot en Nedgang i Deltagernes Antal, men ogsaa Tab af en Del dygtige Gymnastikere.

Fra 1905 bedredes Forholdene vel forsaavidt, som Deltagelsen øgedes betydeligt, og det lykkedes som anført ogsaa Mølgaard at føre Foreningens Hold til Sejr i Silkeborg 1908¹⁾. Men dels viste Bedømmelsen her for første Gang, at en Landskytteforening (Møens) naaede lige ind paa Livet af A. S.²⁾, dels havde en den 10. Marts s. A. stedsfunden Kamp med Handelstandens Gymnastikforening røbet en betydelig Underlegenhed hos A. S.' Hold, saaledes at det vistnok maa indrømmes, at A. S. i en stor Del af dette Tidsrum ikke har formaaet at stille et til Kappestrid med de københavnske Foreninger paa deres nuværende høje Standpunkt egnet Hold.

Den allersidste Tid har med en den 5. Marts 1911 vunden smuk Sejr over polyteknisk Gymnastikforening paa en særdeles glædelig Maade forandret dette Forhold.

Det synes saaledes som om det store Arbejde, der trods alt, ogsaa paa dette Omraade, er gjort i disse Aar, nu skal finde den Opmuntring, som Sejren unægtelig er.

I denne Sammenhæng bør det nævnes, at A. S. nu efter at Studenterforeningen er rykket ind i sin nye Bygning, har henlagt sin Gymnastik til dennes udmærket beliggende fuldt moderne Sal.

Foreningens *økonomiske Forhold* stiller sig i disse Aar forholdsvis gunstigt. Ganske vist samlede man straks i

²⁾ Det var som tidligere bemærket sidste Gang, at Mølgaard førte A. S.s Hold, idet han dermed opgav sin Lærervirksomhed i Foreningen. Som Paaskønnelse af Mølgaards lange og udmærkede Arbejde i Gymnastikkens Tjeneste udnævntes han til Ridder af Dannebrog. Meddelelsen herom fik han med selve Dekorationen overrakt af Foreningens Formand ved en den 15. Oktober 1908 afholdt Fest, hvor man uddelte Præmierne fra Silkeborg. Det var en stor Glæde for A. S. paa denne smukke Maade at kunne tage Afsked med sin højtfortjente og højtelskede Lærer.

²⁾ A. S. 242 Points, Møen 241.

det første Aar et friskt Underskud paa omtrent 500 Kr., men dette maa i de to følgende Aar vige for Overskud paa omtrent 80 Kr. Saa gaar det atter ned, og i 1908 naar man endogsaa til et Underskud paa omtrent 2,200 Kr. (Silkeborg-festen), men dette nedbringes allerede Aaret efter til 240 Kr., og 1910 viser paany Overskud, et Tegn paa, at Forningens økonomiske Grundlag nu er bedre sikret end tidligere. En væsentlig Ting herved er det selvfølgelig, at Kommunitetets Tilskud i 1907 forhøjedes til 2,000 Kr.¹⁾

Et for Medlemmerne særdeles behageligt Udslag af disse bedre økonomiske Forhold er det, at man nu i Studenterforeningen har faaet et Lokale, der ganske vist er beliggende i Kælderen, men hvis Størrelse og Udstyr dog er et umaadeligt Fremskridt fra Fortidens stadigt flyttende Kontor med sine ofte rent ud æventyrlige Adgangsforhold og sit alt andet end æventyrlige Udstyr, hvor Sekretæren henslæbte en Time om Ugen i en ofte trøstesløs Ensomhed, og fjernede sig snarest muligt efter i Protokollen at have gentaget den aargamle „Vittighed“: „Intet nydt.“

Tilbage staar at omtale den Begivenhed, som ikke blot er den største i dette Tidsrum, men som overhovedet er en af de betydningsfuldeste i Foreningens Liv: Afslutningen af en Overenskomst med Krigsministeriet, hvorved Korpset stilles til Raadighed i Tilfælde af Mobilisering.

I Aarsberetningen 1909 siges det under Omtalen af Overenskomsten: „Korpset var jo i 1866 dannet med Tanken rettet herpaa.....og.....i 1870... havde det vist sig, at store Skarer af Studenter var strømmede til for at øve sig i dens Rækker og eventuelt deltage i en Kamp under dens Fane“.

1) Den største Omsætning, Foreningen har været oppe paa, naaedes i 1908 med omtrent 12,000 Kr. De vigtigste Indtægtsposter vare Medlemsbidrag omtrent 4,000 Kr., Understøttelser 2,400 Kr., Skydning 2,250 Kr. og Gymnastik 280 Kr. Udgifterne vare til Korpset 2,850 Kr., til Skydning 4,030 Kr. og til Gymnastik c. 2,300 Kr. Heri er ikke medregnet Udgifterne ved Rekyl-geværafdelingen, for hvilken føres særligt Regnskab.

Dette er nu ganske vist neppe historisk rigtigt, thi, som det ovenfor er vist, saa Korpsets Stiftere og ledende Mænd i Tiden til 1870, utvivlsomt Korpsets Opgave deri, at det for det første skulde vække og styrke Fædrelandskærligheden og Offervilligheden hos Studenterne, og dernæst meddele dem en Uddannelse, der gjorde dem egnede til i Mobiliseringstilfælde straks at fordeles som vaabenøvede¹⁾ Frivillige til Hærens forskellige Afdelinger. Saaledes maatte disse Mænds Syn paa Sagen jo nødvendigvis være. Under begge de slesvigske Krige havde Studenterkorpset, som ganske vist under den sidste Krig kun bestod paa Papiret, spillet en ikke videre glørværdig Rolle. I 1848 havde Tidens smukke Broderlighedens Aand drevet Studenterne ud af Studenterkorpset og ind i Hærens Rækker som Frivillige. Hæren havde modtaget de Frivillige med aabne Arme, og de havde vist sig i Kraft af deres aandelige Overlegenhed at have stor Betydning for Aanden i Afdelingerne. I 1864 gik Strømmen uvilkaarlig samme Vej som i den forrige Krig uden om Studenterkorpset. Korpsets Stiftere og flere andre²⁾ af dets ledende Mænd fra hin Tid, havde været blandt de Frivillige fra den sidste Krig. De havde Erfaring — en stolt Erfaring — for, at den akademiske Ungdom uden noget særligt Korps kunde yde en værdifuld Indsats; men de havde ogsaa Erfaring — en bitter Erfaring — for, at de undertiden med al deres gode Vilje havde manglet Evne, fordi de havde manglet Uddannelse³⁾.

¹⁾ Særlig skarpt er dette udtrykt i den paa sit Sted anførte Dagsorden af 18. Juli 1870.

²⁾ Blandt Korpsets Officerer var saaledes baade Carlsen, Paulsen og Jerndorff Reserveofficersaspiranter fra Krigen.

³⁾ Oberst N. P. Jensen, (der iøvrigt ikke er Akademiker) udtalte en Gang i Studenterforeningen om sig selv og de andre frivillige Reserveofficerer fra Treaarskrigen omtrent saaledes: „Vore militære Kundskaber vare yderst ringe, men vi havde en glødende Begejstring . . .“ I samme Retning gaar en anden Udtalelse som Krigsministeriets Arkivar, Kaptajn Bilsted, lejlighedsvis fremkom med til Forfatteren. Han fortalte, at han en Gang kom forbi en lille Skare Reserveofficersaspiranter, der laa i Løbegraven ved Dybbøl, og som lidt mismodigt blev enige

Hvad Under da, at de saa Opgaven for det Korps, de havde stiftet, i at styrke det, der havde været deres Styrke, Fædrelandskærligheden, at afhjælpe det, der havde været deres Svaghed: Mangelen af militær Uddannelse. Og dette faldt godt i Traad med den Stilling, som det var nødvendigt at indtage, om man vilde gøre sig Haab om at overvinde den Mistillid, der havde vist sig, netop hos de Folk, hvis Tillid man nødigt vilde undvære, hos Hærens Officerer.

Men er Aarsberetningens Ord saaledes neppe strengt historisk rigtige, saa er der paa den anden Side ingen Tvivl om, at Afslutningen af Overenskomsten ikke betyder et Brud med Fortiden, men langt mere er et naturligt Led i en lang Udviklings Kæde. Og det er vel Ønsket om at paavise dette, der ligger bag Aarsberetningens Ord.

Baade i 1848 og 1864 havde der en kort Tid, i hvert Fald hos enkelte Akademikere, været Forventning og Ønske om, at det gamle Studenterkorps skulde komme til at deltage i Krigen. Det sidstnævnte Aar havde der jo som foran fremstillet indenfor A. S. været en Bevægelse i samme Retning.

I 1870 havde Tanken om, at Korpset som saadant skulde gaa med i den ventede Krig, ogsaa haft sine Talsmænd. Saa kommer Nedgangstiden, og under dennes haarde Kamp for at holde A. S. oven Vande, har der neppe været Tid eller Kræfter til at drøfte Spørgsmaalet. Det samme gælder af andre — ovenfor paaviste Grunde — om Firserne. I hvert Fald foreligger der ikke fra noget af disse Tidsrum noget Holdepunkt ved Afgørelsen af, hvorledes Opfattelsen af Spørgsmaalet i den Tid, har været i Foreningen.

Med Begyndelsen af Halvfemserne glider Foreningen ind under roligere Forhold. Højden i Korpsets Uddannelse, navnlig af dets Officerer, sættes betydeligt op. Samtidig ligger Hovedstaden, der imidlertid er bleven omgivet af en Række Fæstningsværker, hen med en saadan Mangel paa militær Besætning, at selv en saa ringe Ting som et

om, at de egentlig ingen Ting kunde, da en af dem pludselig sagde: „Jo een Ting kan vi. Vi kan vise, at vi ikke er bange“. Det var rigtigt begge Dele, sagde Kaptajnen.

Kompagni af Korpsets Størrelse, i Tilfælde af et med Samfærdselsmidlernes vældige Udvikling stedse lettere gennemførligt pludseligt Overfald paa Hovedstaden, var en Værdi, som ikke turde lades ude af Betragtning. For Korpsets Chef i Slutningen af Halvfemserne, var Tanken, om en Anvendelse af Korpset under saadanne Forhold, ingenlunde fremmed, og naturligvis prægedes Øvelserne noget deraf. Over for denne Mulighed, var det jo imidlertid givet, at Korpset kun kunde komme til Anvendelse som saadant og i 1903—04 syslede Bestyrelsen derfor gentagne Gange med Overvejelsen af en Mobiliseringsplan for Korpset. Særlig interessererede Halvkompagnifører *Valentiner Branth* sig herfor. Der gjordes baade af den daværende Chef, Kaptajn *Hedemann* og af *Branth* Forarbejder ¹⁾ til en saadan Plan. Under de usikre Forhold med Hensyn til den fremtidige Forsvarsordning, var det dog naturligt foreløbigt at stille Sagen i Bero, og der blev derfor ikke da foretaget videre i Sagen.

Imidlertid fortsattes den allerede tidligere omtalte Udvikling af Korpset. Øvelser med Afdelinger af Hæren blev stedse almindeligere. Jyllandsturene fik ogsaa her deres store Betydning. Medens Anmodningerne om Samarbejde tidligere stedse vare komne fra Korpsets Side, havde man nu den Glæde enkelte Gange at modtage en Opfordring fra Hærens Side til at deltage i Øvelser, første Gang i 1904 fra Generalinspektøren for Rytteriet til Deltagelse i en Øvelse af Rytter- og Cyklistafdelinger ved Roskilde. Korpset behandledes i det hele stedse mere paa lige Fod med de Afdelinger af Hæren, der deltog i de fælles Øvelser.

Under disse Forhold tog Bestyrelsen i Begyndelsen af 1908 Tanken om Udarbejdelsen af en Mobiliseringsplan op og nedsatte med dette for Øje en Komité under Ledelse af Halvkompagnifører *Kern*. Dennes Arbejde støttede sig til de ældre Udkast, navnlig *Branth*s, og paa dette Grundlag kom den senere afsluttede Overenskomst med Ministeriet til at hvile.

¹⁾ For sit Arbejde herved og for A. S. i det hele blev *Branth* i Begyndelsen af indeværende Aar udnævnt til R. af D.

I Juli 1908 havde jo omsider den i 1902 nedsatte Forsvarskommission afgivet Betænkning, og Spørgsmaalet om at knytte frivillige Afdelinger til Hæren var derved rejst.

I Januar 1909 rettede Bestyrelsen derefter en fortrolig Henvendelse til Krigsministeriet, om dette maatte ønske en Overenskomst med Korpset. Besvarelsen trak, som det var at vente under de herskende urolige Forhold, noget ud.

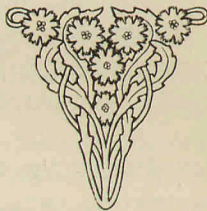
Først efter, at der ved Hærloven af 30. September 1909 § 230 var givet Lovhjemmel for Afslutning af slige Overenskomster, modtog Korpset et imødekommende Svar fra Ministeriet.

Efter Modtagelsen af dette Svar forelagde Bestyrelsen Sagen for Medlemmerne paa en overordentlig Generalforsamling den 15. December 1909, paa hvilken selve Sagen vandt udelt Tilslutning, medens et lille Mindretal ret energisk hævdede, at en Sag af saa stor Vigtighed burde være forelagt til Drøftelse paa et Møde, forinden den forelagdes Generalforsamlingen. Bestyrelsen svarede, at dette paa Grund af Forhandlingernes fortrolige Karakter havde været umuligt, og hertil sluttede, som antydet, Flertallet af Forsamlingen sig.

I Løbet af 1910 blev den endelige Overenskomst sluttet, hvorved Akademisk Skyttekorps stilledes til Raadighed ved Forsvaret af København og Sjælland. Det nærmere Indhold kan ikke her meddeles, men naturligvis giver den Krigsministeriet en vis Adgang til at overvaage Korpsets Virksomhed og Uddannelse, medens den paa den anden Side byder Korpset visse Fordele, navnlig i Retning af Ammunition.

For en Sikkerheds Skyld bør det maaske bemærkes, at det Korps, som saaledes vil stille, kun kommer til at omfatte Personer, der ere eller have været Medlemmer af A. S., men som ikke ere mødepligtige ved nogen Afdeling af Hæren, og at der selvfølgelig ikke blandt de Fordele, Korpset har opnaaet, er nogen Lettelse i Værnepligten for Korpsmedlemmer. En saadan Lettelse vilde ganske forandre Karakteren af Foreningens Arbejde og er derfor ikke fra dennes Standpunkt ønskelig.

Det er en Ære for A. S., at den er bleven den første Forening, med hvilken en saadan Overenskomst er afsluttet, Det tør vel siges, at Æren ikke er helt ufortjent. Akademisk Skyttekorps staar ganske sikkert i Øjeblikket paa saa højt et Stade, som kan naas af en Forening af Frivillige, der har deres borgerlige Gerning at passe. Det maa haabes, at Overenskomsten vil blive en Spore for Korpset til at stræbe at holde sig paa Højden. Det maa paa den anden Side haabes, at den aldrig maa føre til, at Buen spændes saa højt, at den brister. Og det maa haabes, at A. S. aldrig for Arbejdet paa Korpsets militære Udvikling maa glemme, at den i Fredens Dage har sin store Opgave, den, at lære de unge Studenter at være danske og at være Mænd i Troen paa, at danske Mænd bærer Danmark frem.

EFTERSKRIFT

Ingen, der kender den danske Student, vil betvivle, at han, om Tiden kommer, „vil drage sig til Minde sine gamle Formænds Tapperhed, dem at efterfølge“. Og det vil han gøre, hvad enten han har været i A. S. eller ej.

Men der er en Klage, der i 1658 lød saaledes: Eftersom der voxer disordre iblant osz, idet en deel af osz icke bliffue tilbørligen exercerit og undervijst och deroffuer icke Endnu veed Ret att handtere derisz gever, huoroffuer baade Er scheed ulycke ock enhuer mere fryckter sig for sin naboe End for sin fiende¹⁾.

Den lød i 1848 og 64 saaledes: „Vi kunde i Virkeligheden intet“.

Den Klage vil ikke komme til at lyde fra Medlemmerne af A. S. Og for at undgaa den er det vel værd at ofre en Del af sin Ungdom. Allerhelst naar det kan ske som i A. S. under et Samvær, der fra først til sidst er præget af et Kammeratskab saa sundt, saa jævnt, saa fordringløst og uegennyttigt som det vel noget Steds findes.

Det er vel værd.

Det har i de forløbne 50 Aar omtrent 4000 danske Studenter ment, og langt den største Del af dem vil med ublandet Glæde tænke tilbage paa den Tid, da Verdens skønneste Fane vajede over deres Hoveder paa den raske Marsch gennem lysegrøn Bøgeskov, da hver en glad og stemningsfuld Fest endte, som denne Bog skal ende, med:

¹⁾ Studenternes Andragende til Professorerne om at faa ansat en Auditor ved deres Regiment, August 1658, gengivet i Rørdams foran citerede Værk.

FANESANGEN.

Vaj højt, vaj stolt og frit, vort Flag,
 Med Dugen hvid og rød!
 Og vidn, vor Sag er Danmarks Sag;
 Vi vil ej savnes paa den Dag,
 Da Terningen om Liv og Død
 Skal rulle i dets Skjød.

Vift til os kjækt og frejdigt Mod
 Og Tro, som vakler ej!
 Vift Styrke til vor Arm og Fod
 Og Sundhed til vor Hjerterod!
 Vink frem Enhver, som følger Dig,
 Ad Pligtens lige Vej!

Og mind os om, at hvor vi gaar
 For Folk og Fædreland,
 Os mangel kjærlig Tanke naar
 Og mangt et ædelt Hjærte slaar
 Af samme Følelse i Brand
 Hos Kvinde som hos Mand!

Vaj højt, vort Mærke, fra Din Stang
 I Solskin, Regn og Vind!
 Flyv lystigt gennem Skov og Vang,
 Ombrust af glade Stemmers Klang!
 Men væk og Alvor i vort Sind,
 Vie os til Manddom ind!

C. Ploug.

Medlemmer af Bestyrelsen 1861—1911.

Navn	indtraadt	udtraadt	Bemærkninger
* C. E. Th. Hansen	4/4 1861	5/11 1862	Departementschef i Finansministeriet. † 1898.
C. U. Plesner	—	29/2 1863	Registrator i Gehejmearkivet. † 1882.
H. P. W. Mønster	—	7/11 1863	Kaptajn i Artilleriet. † i December 1866.
* A. Lange	—	5/11 1862	Overretsprokurator. †
	6/5 1871	9/9 1873	
* Th. Gliemann	4/4 1861	5/11 1862	Cand. polit. † 1871.
F. Schønheyder v. Deurs	5/11 1862	23/6 1864	Cand. jur., Landstingssekretær. † 1879.
	11/11 1864	12/3 1866	
J. Larpent	5/11 1862	7/11 1863	Kriminalretsassessor. † 1879.
	—	29/2 1863	
* J. N. A. Madvig	14/9 1866	22/11 1867	Retsformand i Sør- og Handelsretten til 1905.
	7/11 1863	5/3 1864	
A. Hein	14/11 1864	14/9 1866	Direktør i Kreditforeningen for Kbhvn. †
H. A. Bache	7/11 1863	16/1 1864	Oberst, Generalintendant.
* Otto Zinck	19/1 1864	23/6 1864	Skuespiller. †
	5/3 1864	23/6 1864	
T. N. Thiele	14/11 1864	14/9 1866	Professor ved Kbhvns. Universitet. †
	22/11 1867	5/4 1869	
C. Schønheyder	23/6 1864	14/11 1864	Cand. polyt., Inspektør ved Kbhvns. Vandværk. †

C. H. Sarauw	—	—	—	Cand. jur., Godsforvalter ved Sorø Akademi. †
Chr. F. Herschend	—	—	—	Cand. phil. Slægtshusbesidder. Herschendsgave pr. Skandeborg.
* M. Kjeldsen	12/3 1866	22/11 1867		Herredsfoged i Hanherrederne. † 1910.
L. Lunn	13/12 1870	23/4 1871		Oberst i Artilleriet. †
* A. Scholten	14/9 1866	22/11 1867		Cand. jur. (flv. Kontorchef i Kreditkassen).
P. Olsen	22/11 1867	5/4 1869		stud. jur. † 1870.
C. O. Andresen	—	16/6 1868		Sognepræst til Hvilsager og Lime. †
Chr. Fenger	16/9 1868	19/11 1868		Kommunelæge, Professor, Kbhvn.
J. Melchior	19/11 1868	13/2 1874		Flv. Skolebestyrer, Kbhvn.
* Johs. Hage	5/4 1869	13/12 1870		Korpset } Godsejer, Nivaagaard.
* Vilh. Vallø	? 1866	5/4 1869		Foreningen } Cand. jur., Fabrikbestyrer. † 1875.
David Jensen	? 1866	5/4 1869		Korpset } Cand. jur., Overretssagf, senere ansat under Kbhs. Mag. †
E. Lange-Müller	5/4 1869	13/12 1870		Foreningen } Cand. polit. †
Jul. Bramsen	13/12 1869	20/2 1873		Cand. jur., Sparekassedirektør, Frederiksberg.
* J. R. Zerlang	13/12 1870	16/12 1871		Rektor ved Aalborg Katedralskole.
T. B. Olrik	16/12 1871	13/2 1874		Oberstløjtnant, † 1897.
* C. A. Christiansen	20/2 1873	21/9 1875		Overretssagfører. Dommer i Juneau i Wisconsin, U. S. A.
Rud. Bay	9/9 1873	7/9 1874		Flv. Overlærer, Kbhvn.
C. C. de Holck	13/2 1874	Januar 1884		Kapt. af Artilleriets Forstærkning. †
N. Madvig	—	17/3 1874		Læge i Kolding. † 1909.
* A. C. Kaas	17/3 1874	20/3 1879		Sognepræst i Tikjøb.
O. G. R. Steenstrup	7/9 1874	6/3 1877		Sognepræst til Bøvling og Flynder.
	21/9 1875	20/3 1879		

Navn	indtraadt	udtraadt	Bemærkninger
* P. Buch	6/3 1877	12/3 1878	Borgmester og Byfoged i Nyborg.
R. J. C. Christensen	26/3 1879	23/1 1895	Lærer i Thisted.
A. Foss	12/3 1878	25/3 1881	Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.
Bernh. Bøggild	26/3 1879	23/3 1882	Cand. polyt., Mejerikonsulent.
A. G. Lehmann	25/3 1881	—	Dr. phil., Professor v. Kbhvns. Universitet.
Herman Koch	23/3 1882	2/3 1885	Sognepræst til Glostrup.
* H. H. Schou.	—	21/9 1883	Cand. polyt., Direktør, Kbhvn.
J. Caroc.	—	27/3 1903	Cand. polyt., Direktør, Kbhvn.
M. K. Goll.	2/4 1883	2/4 1883	Cand. polyt., Direktør, Kbhvn.
Johs. A. Petersen	2/4 1883	2/3 1885	Sognepræst til Øls, Hørby og Døstrup.
J. Klingemann	21/9 1883	18/3 1886	Hedder nu Thorlacius, Sognepræst i Købelev.
* L. A. Damm	21/2 1884	11/3 1891	Cand. theol., Seminarieforstander, Skaarup.
	2/3 1885	28/2 1894	Overretssagfører i Kbhvn.
	5/7 1895	til Dato	
Joh. Fich	2/3 1885	16/2 1887	Sognepræst til Løgstør, Løgsted og Kornum, Provst.
O. Lehmann	18/3 1886	31/5 1895	Overretssagfører, Kbhvn.
H. Bloch	16/2 1887	7/3 1889	Cand. mag., Lærer i Kbhvn.
H. L. R. Blum	7/3 1889	1/3 1892	Amtsforvalter i Rønne.
G. Valentiner Branth	11/3 1891	26/3 1907	Undernotar i Kbhvn.
E. Harboe	1/3 1892	27/2 1895	Højesteretssagfører.
Chr. Kiørboe	28/2 1894	17/12 1894	Cand. jur., Byfogedfuldmægtig i Aarhus.

V. Middelboe	27/3 1895	22/6 1905	Dispacheur, Kbhvn.
L. Wodstrup	—	19/3 1897	Cand. jur., Sagførerfuldm. i Kbhvn. † 1900.
A. Birke	—	17/3 1898	Sognepræst til Snodstrup.
O. Haack	19/3 1897	—	Kriminalretsassessor.
M. Viale	17/3 1898	25/3 1907	Fuldm. i Krigsministeriet.
H. Chr. Kern	—	29/3 1900	Cand. jur., Fuldm. i Generaldirektoratet for Postvæsenet.
V. A. A. Pürschel	30/3 1909	til Dato	Cand. jur., Politiaffassistent i Lyngby.
C. Manicus Hansen	29/3 1900	21/3 1902	Cand. polyt., ansat under Kbhvns. Kommune.
Johs. Hansen	—	—	Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.
Gust. Toft	21/3 1902	30/3 1906	Cand. jur., Fm. v. Sjællands Stiftamt, Assist. i Indenrigsm.
Rud. Wiese	—	25/3 1904	Cand. polyt., Brandinspektør ved Kbhvns. Brandvæsen.
C. Utke Ramsing	30/3 1906	30/3 1909	Cand. polyt., Prmltn. v. 1. Regiment.
Rud. Kraft	27/3 1903	22/6 1905	Cand. jur., Fuldm. v. Statsbanerne.
C. Lange	25/3 1904	30/3 1909	Præst i Helsingør.
Haak. Jørgensen	22/6 1905	til Dato	Cand. jur., Politiaffassistent i Kbhvn.
C. G. R. Fenger	—	31/7 1908	Cand. polit. Kbhvn.
P. G. Carlsen	14/7 1905	31/3 1908	Cand. phil., Assist. v. Kbhvns. Telefonselskab.
Emil Messerschmidt	26/3 1907	—	Fabrikant. Kbhvn.
O. Zehngraft	—	til Dato	Cand. polyt., Ingeniør. Kbhvn.
S. G. Gregersen	31/3 1908	30/3 1909	Cand. jur., Assist. i Finansmin.
P. Liebst	31/3 1910	til Dato	Cand. polyt., Ingeniør.
E. Blad.	—	31/3 1910	Cand. phil., Tandlæge.

De med * mærkede have været Formænd.

Korpsets Chefer.

Navn	tiltraadt	fratraadt	Bemærkninger
C. F. F. Freiesleben.....	9/5 1866	12/5 1869	Død som Oberstløjtnant i Aalborg i Efteraaet 1885.
Paril Burneister	27/8 1869	Maj 1874	Død som Kaptajn og Chef for Korpset.
B. Bærentzen	22/9 1875	5/10 1879	Afskediget som Kaptajn, karakt. Oberstløjtnant, Folketingsmand for Færøerne. Død i Kbhvn. 1896.
L. Severin	1/3 1881	2/9 1887	Oberst og Kommandant i Kbhvn. † 1907.
Soph. Høegh-Warming	19/1 1890	Juni 1891 ¹⁾	Udvandret.
J. V. C. Gørtz	3/9 1891	13/12 1896	Generalløjtnant, kommanderende General, 1. Generalkommando.
B. P. Berthelsen	13/12 1896	11/5 1902	Generalmajor, Chef for 1. Division.
A. Hedemann	11/5 1902	16/10 1905	Oberstløjtnant af Fodf. Reserve, Chef for 45. Bataillon.
C. T. Lind Hansen	16/10 1905	10/11 1908	Oberstløjtnant af Fodfolket, Chef for 2. Bataillon.
H. D. Castonier	10/11 1908	til Dato	Kaptajn, Adjutant hos Kongen.

¹⁾ Fra Juni 1891 til September s. A. fungerende Prmltn. E. Holten Nielsen (nu Oberstløjtnant, Kontorchef i Krigsministeriet) som Chef.

Officerer der som Skoleforstandere have været knyttede til Akademisk Skytteforening.

Navn	fra	til	Bemærkninger
Prmltn. Chr. V. C. Schultz	1866		Kaptajn, Afsked 1885, karakt. Oberst 1904. † 13/4 1909.
Sekløjtnant Johs. H. E. Zøylner	1869		Cand. jur., Sekløjtnant i 1864, nu Grosserer i Kbhvn.
— Ivan E. A. Sahlertz	—		Kar. Kaptajn 1885. † 11/7 1890.
— F. V. Kraft	—		Prmltn. 1867. † 11/1 1881 som Grosserer i Kbhvn.
— H. A. Bache	—	1871	Oberst, Generalintendant.
Prmltn. J. H. A. Tegner	Juli 1870		Flhv. Bankdirektør i København.
— A. H. W. Thestrup	1872		Kaptajn 1876. † 1882.
Løjtnant, T. B. Olrik	Septbr. 1872	Maj 1874	Oberstløjtnant i Fodf. † 1897.
Prmltn. J. C. V. Hirsch	Oktbr. 1875	Foraar 1876	Oberstløjtnant, u. a. T., Kbhvn.
— M. E. Winge	Septbr. 1878	1/11 1878	Oberstløjtnant, Chef for II. Livgardebataillon.
— J. V. C. Gørtz ¹⁾	Febr. 1879	Foraar 1882	Generalløjtnant, i. Generalkommando.
— F. S. Dodd	—	1881	Kaptajn af Fodf. Reserve, 35. Batl.
— Axel Larsen	Septbr. 1880	—	Nu Oberst Axel Liljefalk, u. a. T.
— F. H. V. Harbou	1881	Foraar 1882	Oberst, Chef for 2. Regiment.
— Sophus Høegh Warming	Efteraar 1882	19/1 1890 ¹⁾	Kaptajn. Udvandret.
— B. R. H. Fog	—	Efteraar 1884	Oberst, Chef for 10. Regiment.

¹⁾ Chef.

Navn	fra	til	Bemærkninger.
Pmrltn. P. J. Dorph.....	Foraar 1885	Oktbr. 1889	Kaptajn, u. a. T.
— E. Holten Nielsen.....	— 1890	Efteraar 1892	Oberstløjtnant, Kontorchef i Krigsministeriet.
— P. A. Heiberg Jürgensen....	Oktbr. 1890	April 1893	Kaptajn af Generalstaben.
— E. Lehmann.....	Oktbr. 1892	Oktbr. 1893	Kaptajn, Kompagnichef ved 4. Bataillon.
—	— 1895	Decbr. 1897	
— J. P. V. F. Jacobi.....	April 1893	Sommer 1894	Oberstløjtnant, Chef for Generalst. takt. Afd.
— A. Glahn.....	Oktbr. 1893	Foraar 1895	Kaptajn, Adjutant hos Kronprinsen.
— A. E. Duus.....	Oktbr. 1894	Maj 1899 ¹⁾	Oberstløjtnant, Chef f. Krigsministeriets 1. Dep.
— E. V. V. Jørgensen.....	Septbr. 1895 ²⁾	Juni 1898 ²⁾	Kaptajn, Kompagnichef ved 5. Bataillon.
— E. O. N. Castonier.....	Febr. 1898	Maj 1900	Oberstløjtnant, Chef for 15. Bataillon.
— M. Thalbitzer.....	Oktbr. 1899	Oktbr. 1901	Kaptajn af Generalstaben, Stabschef v. 3. Div.
—	April 1899 ²⁾	Juni 1899 ²⁾	Kaptajn, Kompagnichef ved 24. Batl.
—	Febr. 1904	Maj 1905	
— H. D. Castonier ³⁾	Oktbr. 1900	Oktbr. 1901	Kaptajn, Adjutant hos Kongen.
— G. P. Brammer.....	April 1900 ²⁾	Juni 1900 ²⁾	Kaptajn, Adjutant hos Forsvarsministeren.
— E. With.....	April 1901 ²⁾	Juni 1901 ²⁾	Kaptajn af Fodf. ved Generalstaben.
—	Oktbr. 1901	Decbr. 1903	
— P. Troels Smith.....	—	^{1/3} 1903	Kaptajn, Kompagnichef ved 6. Batl.
— C. Jacobsen.....	April 1902 ²⁾	Juni 1902 ²⁾	Premierløjtn. af Fodf. ved Generalstaben.
— J. O. Jensen.....	^{1/3} 1903	Decbr. 1904	Kaptajn af Generalst., Souschef v. 2. Generalk.
— E. Sonne.....	Maj 1903 ²⁾	Juni 1903 ²⁾	Premierløjtn. v. 15. Batl., Adjut. v. 11. Regimt.

—	W. C. L. Haubroe.....	April 1904 ²⁾ Oktbr. 1907 1/10 1910 ¹⁾	Juni 1904 ²⁾ Decbr. 1907 til Dato	Premierløjtn. u. N. i Fodfolket.
—	C. M. V. Kamman	Febr. 1905	Maj 1906	Kaptajn, Kompagnichef ved 30. Batl.
—	C. P. Bokkenheuser....	Maj 1905 ²⁾	Juni 1905 ²⁾	Premierløjtn. ved 16. Batl.
—	K. P. Søltøft	Oktbr. 1905	Maj 1907	Kaptajn, Kompagnichef ved 50. Batl.
—	O. Randa Bolt	Maj 1906 ²⁾	Juli 1906 ²⁾	Premierløjtn., Adjutant ved 1. Regiment.
—	Ivan Carstensen	Febr. 1910	til Dato	Kaptajn, Kompagnichef ved 23. Bataillon.
—	V. C. Bisgaard	Oktbr. 1906	Maj 1908	Premierløjtn. ved 4. Bataillon.
—	C. O. H. Baron Güldenchrone.	Maj 1907 ²⁾	Juni 1907 ²⁾	Kaptajn, Kompagnichef ved 28. Bataillon.
—	T. Thaulow	Febr. 1908	Decbr. 1909	Premierløjtn. ved Livgarden.
—	K. Baron Wedell-Wedellsborg	Maj 1908 ¹⁾	1/10 1910	Premierløjtn. ved Livgarden.
—	J. C. L. Ortvad	Oktbr. 1908	til Dato	Kapt., fung. Adjut. hos Generalinsp. f. Fodf.
—	J. T. Waagepetersen	Maj 1909 ²⁾	Juli 1909 ²⁾	Premierløjtn. ved 23. Batl.
—		Maj 1910 ²⁾	Juli 1910 ²⁾	

1) Har efter den Tid i flere Aar paa anden Maade været kayttet til Korpset. 2) Skydekursus. 3) Korpsets nuværende Chef. 4) Rekylgeværskytteskole.

Formænd (Kjæfter) i Underofficersforeningen.

I. 1892—93,	Halvdelingsfører,	322,	H. P. Hansen, Cand. theol. Skolebestyrer i København.
II. 1893—94,	—	173,	A. Birke, Sognepræst til Snodstrup.
III. 1894—95,	Sektionsfører,	320,	O. Haack, Kriminalretsassessor.
IV. 1895—97,	—	59,	R. Kraft, Cand. jur., Fuldm. ved Statsbanerne.
V. 1897,	Halvdelingsfører,	75,	F. Hoskjær, Assist. i Min. f. off. Arbejder.
VI. 1897—98,	—	26,	B. Balslev, Præst i Odense.
VII. 1898—99,	—	303,	V. Pürschel, Cand. jur., Politiasst., Lyngby.
VIII. 1899—1900,	—	404,	C. Berlème-Nix, Cand. jur., Sagførerfuldm., Kbhvn.
IX. 1900—01,	—	348,	G. Lunn, Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.
X. 1901—02,	—	46,	O. Fenger, Assist. i Kultusministeriet.
XI. 1902—03,	—	234,	H. Valeur, Assist. i Indenrigsministeriet.
XII. 1903—04,	—	35,	H. Lauritzen, Overretssagfører, Kbhvn.
XIII. 1904—05,	—	6,	C. Krarup, Cand. jur., Sagfører i Odense.
XIV. 1905—06,	—	20,	C. Fenger, Cand. polit.
XV. 1906—07,	—	174,	P. Carlsen, Cand. phil., Assist. ved Kbhvns. Telefs.
XVI. 1907—08,	—	356,	O. Zehngraft, Cand. polyt., Ingeniør.
XVII. 1908—09,	—	28,	E. Schmiegelow, Cand. polyt., Ingeniør.
XVIII. 1909—10,	Sektionsfører,	34,	A. Plum, Stud. med.
XIX. 1910—11,	—	513,	K. Mygind, Stud. polyt.

Korpsets Officerer.

Navn	Nr.	Rekrut	Delings- fører	Halvkom- pagnifører	Bemærkninger
1. Johannes Hage	1	1866	23/5 1867	17/12 1867	Godsejer, Nivaagaard.
2. Vilhelm Vallø	21	—	—	—	Cand. jur., Fabrikbestyrer. † 1875.
3. H. Paulsen	53	—	15/10 1867		Højesteretsassessor. †
4. F. Carlsen	65	—	—		Kasserer i Statsanst. f. Livsforsikring.
5. Peter Jerndorff	11	—	—	15/12 1868	Kgl. Skuespiller.
6. Soph. Müller	43	—	17/12 1867		Dr. phil., Museumsdirektør, Kbhvn.
7. Just Thiele	7	—	—		Herredsfoged i Sunds-Gudme Herreder.
8. Michael Lunn	4	—	—		Højesteretssagfører.
9. T. B. Olrik	13	—	—		Oberstløjtnant. † 1897.
10. C. L. V. Vilcken	26	—	5/5 1868	26/4 1871	Cand. jur., Direktør for Aarhus Privatbank.
11. P. M. Anker	6	1867 I.	—		Kriminalretsassessor. †
12. J. Scheel	29	1866	—		Overretssagfører. † 1910.
13. E. Raffenberg	5	—	15/12 1868		Død som Student.
14. L. Neumann	56	—	—		Stadslæge paa Frederiksberg.
15. Julius Bramsen	73	—	12/5 1869		Sparekassedirektør, Frederiksberg.
16. J. Elberg	119	—	10/12 1869	2/5 1871	Cand. phil. †
17. C. A. F. Vinkel	10	—	25/5 1870		Cand. jur. †
18. C. A. Christiansen	34	—	11/12 1870	9/5 1874	Overretssagfører. Dommer i Juneau, Wisconsin. U. S. A.

Navn	Nr.	Rekrut	Delings- fører	Halvkom- pagnifører	Bemærkninger
19. J. Zerlang	220	1867 II.	11/12 1870		Rektor ved Aalborg Kathedralskole.
20. K. J. Lunddahl	268	—	28/11 1871		Kgl. Skovrider paa Falster.
21. Chr. Henriksen	82	1868	Decbr. 1871		Død som Student i 1875.
22. R. Meulengracht	277	1870	13/11 1873		Cand. polyt. Best. af Sukkerfabr. i Nakskov. †
23. C. C. Holck	35	1871	9/12 1873		Kaptajn i Artilleriets Forstærkning. †
24. O. Steenstrup	100	1872	13/12 1874		Sognepræst til Bøvling og Flynder.
25. H. Ussing	113	—	10/12 1876		Lic. theol., Sognepræst ved Jesuskirken i Valby, Provst.
26. P. Buch	36	1874	27/5 1877	Maj 1884	Borgmester og Byfoged i Nyborg.
27. R. J. C. Christensen .	127	1873	10/5 1878		Lærer i Thisted.
28. J. Feddersen	74	1876	15/4 1879		Borgmester og Byfoged i Slagelse.
29. A. Foss	108	—	7/12 1879		Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.
30. H. H. Schou	50	—	23/6 1880	12/12 1888	Cand. polyt., Direktør, Kbhvn.
31. A. G. Lehmann	109	—	16/3 1882		Dr. phil., Prof. ved Københavns Universitet.
32. H. Koch	8	1878	—		Sognepræst i Glostrup.
33. K. Johansen	98	1879	10/12 1882		Provst. †
34. M. K. Goll	49	—	4/10 1883		Sognepræst til Øls, Hørby og Døstrup.
35. John Klingemann	64	1876	22/5 1884	11/12 1886	Cand. theol., Forstander for Skaarup Semin.
36. J. Fich	84	1881	25/2 1885		Provst i Løgstør.
37. M. T. Kabell	243	1883	13/12 1885		Præst i Randers.
38. F. C. Zahlmann	47	1881	—		Borgmester, Byfoged i Hillerød.

39. O. Lehmann	179	1879	3/6 1886		Overretssagfører, Kbhvn.
40. O. Hultin Hansen	2	1881	—		Cand. jur., Ekspeditionsskr. under Magtstr. † 1906.
41. L. A. Dam	170	1879	14/12 1886	8/10 1901	Overretssagfører, Kbhvn.
42. H. L. R. Blum	161	1882	1/12 1888		Amtsforvalter i Rønne.
43. C. Andersen	158	1884	9/12 1888		Cand. mag., Lærer i København.
44. H. Jensen	211	1883	—		Cand. mag. Forstander for den holl. Stats Tobaksforsøgsstation paa Java.
45. E. Buch	216	—	19/5 1889		Dr. phil. †
46. E. Harboe	264	1885	—		Højesteretssagfører.
47. G. Valentiner Branth.	182	—	—	7/11 1895	Undernotar i Kbhvn.
48. S. Andersen	113	—	3/2 1890		Præst.
49. Axel V. Tullinius	91	—	30/9 1890		Sysselmand paa Island.
50. Chr. Lerche	159	—	—		Kommissarius ved Statsbanerne.
51. K. P. Diderichsen	95	1886	24/5 1891		Auditør, Kbhvn.
52. Viggo Middelboe	181	—	22/5 1892		Dispacheur, Kbhvn.
53. Johs. A. Petersen	31	1887	—		Sognepræst til St. Thomas og St. Jan, Provst.
54. Hjalmar Juncker	66	1886	—		Overretssagfører, Kbhvn.
55. Louis Beck	227	1888	14/5 1893		Premierløjtn. ved 2. Regim. † 1910.
56. Ove Tryde	231	—	3/10 1893		Cand. theol., Boghandler, Kbhvn.
57. Johs. Holm	284	1889	27/5 1894		Medindeh. af Firmaet Jak. Holm & Sønner.
58. Louis Wodstrup	280	1890	11/10 1894		Cand. jur., Sagførerfuldmægtig. †
59. A. Greve Danneskjold- Samsøe	307	—	—		Løjtnant, Landmand.
60. Valdemar Secher	169	—	3/9 1895		Overretssagfører, Kbhvn.
61. Johannes Hansen	32	1889	—		Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.

Navn	Nr.	Rekrut	Delings- fører	Halvkom- pagnifører	Bemærkninger
62. A. Birke	173	1890	3/9 1895		Sognepræst i Snodstrup.
63. Erik Gad	191	1891	15/10 1896		Sognepræst i Aagerup.
64. Hjalmar Madsen ...	37	1890	—		Cand. polyt., Direktør for Gosch' Tændstikfabr.
65. J. J. A. Ammundsen.	24	1891	17/5 1897		Sognepræst til Klovborg og Tyrlsting, Provst.
66. H. Chr. Kernn	163	1893	12/10 1897	15/7 1907	Cand. jur., Fuldm. i Generalpostdirektoratet.
67. P. A. Valentiner	91	—	29/9 1898		Cand. jur., Godsforvalter paa Frederikslund pt. Assens.
68. Valdemar Zedeler ..	213	1891	—		Fm. i Østifternes Kreditforening.
69. Rud. Wiese	241	1893	—	15/7 1907	Cand. polyt., Brandinspektør i Kbhvn.
70. B. Bentsen	29	1892	15/5 1899		Cand. med., Læge i Hjørring.
71. Benj. Balslev	26	1894	17/12 1899		Præst i Odense.
72. Victor Pürschel	303	1895	—		Cand. jur., Politiasst. i Lyngby.
73. Erh. Borch	136	—	—		Cand. polyt., Ingeniør ved Kbhvns. Komm.
74. Rud. Kraft	59	1892	25/5 1900		Cand. jur., Fm. ved Statsbanerne.
75. Peter Nielsen	42	1896	20/5 1901		Cand. jur., Fm. under Magistraten i Kbhvn.
76. H. P. Hansen	322	1884	24/6 1901		Cand. theol., Skolebestyrer, Kbhvn.
77. A. de Fine Skibsted	233	1896	15/12 1901		Overretssagfører, Kbhvn.
78. Gustav Toff	93	1897	11/5 1902		Fuldm. v. Sjællands Stiftamt, Ass. i Indenrm.
79. Otto Fenger	46	1898	14/12 1902		Assistent i Kultusministeriet.
80. O. F. Olsen	74	1892	25/5 1903		Overretssagfører i Kbhvn.
81. Gustav Lunn	348	1897	—		Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.

82. Poul Harhoff.....	115	—	13/12 1903		Overretssagfører i Kbhvn.
83. Aage Nandrup.....	153	—	—		Cand. jur., Forsikringselsk. „Hafnia“.
84. Henrik S. Valeur.....	234	1899	—		Assistent i Indenrigsministeriet.
85. Bianco Boeck.....	54	1897	16/5 1904		Cand. jur., Assist. i Sø- og Handelsretten.
86. Chr. T. V. Krarup...	6	1900	19/5 1905		Cand. jur., Sagfører i Odense.
87. C. U. Ramsing.....	230	1900	19/5 1905		Cand. polyt., Premierltn. ved 1. Reg.
88. E. Erichsen.....	407	1901	—		Cand. jur., Kbhvn.
89. G. Jørgensen.....	418	—	24/5 1906		Cand. polyt., Ingeniør v. Kbhvns. Telefonselsk.
90. N. M. Plum.....	437	1898	—		Kapellan i Gentofte.
91. Frode Nielsen.....	199	—	—		Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.
92. C. G. R. Fenger....	20	1902	12/5 1907		Cand. polit., Kbhvn.
93. C. Lange.....	245	—	—		Præst i Helsingør.
94. E. Brun.....	22	—	—		Cand. jur., Sagførerfm. i Kbhvn.
95. P. G. Carlsen.....	174	—	17/5 1908		Cand. phil., Assist. ved Kbhvns. Telefonselsk.
96. Aage Moltke Leth..	13	1896	30/8 1908		Overretssagfører i Kbhvn.
97. E. Blad.....	354	1904	20/5 1909		Cand. phil., Tandlæge.
98. Jørgen Wolff.....	482	—	19/12 1909		Cand. jur., Kbhvn.
99. A. Obelitz.....	277	1905	22/5 1910		Cand. polyt., Kbhvn.
100. O. Zehngraft.....	356	1903	1/10 1910		Cand. polyt., Kbhvn.
101. G. Laub.....	420	1905	—		Cand. polyt., Kbhvn.

Uden for Nummer

Joh. Bartholdy.....		1886	Komponist. +
Bjørn Stephensen...	135	9/12 1888	Fabrikkejer.
Caroc.....	89	—	Cand. polyt., Direktør.

Skyttekonger.¹⁾

Aar	Charge	Nr.	Navn	Points	Nuværende Stilling
1891	Delf.	270	L. A. Damm	410 ²⁾	Overretsagfører,
1892			Samme	1274	Foren. nuv. Form.
1893	Oversk.	58	Leth	597	Læge i Løsning, Vejle Amt.
1894	—	295	L. J. Madsen ³⁾	426	Læge ved Randers.
1895			Samme	439	
1896	—	260	J. C. Johansen ⁴⁾	429	Læge i Kbhvn.
1897			Samme	429	
1898	Sektionsf.	13	Moltke Leth	504	Overretssagfører, Kbhvn.
1899	Oversk.	260	J. C. Johansen	515	Læge i Kbhvn.
1900			Samme	522	
1901	Sektionsf.	57	C. Utke Ramsing	520	Cand. polit.,
1902			Samme	518	Generaldir. f. Postv.
1903			Samme	517	
1904	Halvdelingsf.	143	Hvidt	525	Cand. polyt., Ingeniør, Kbhvn.
1905	Sektionsf.	457	Mohr	531	Cand. jur.,
1906			Samme	525	Østass. Komp.
1907	Oversk.	486	Liebst	528	Cand. polyt.,
1908	Sektionsf.		Samme	534	Ingeniør, Kbhvn.
1909			Samme	540	
1910			Samme	438	

1) Fra Tiden før 1891 mangler fornødne Oplysninger.

2) I Tiden 1898—1909 er Pointsberegningen sket efter samme Regel og Tallene viser altsaa en afgjort Fremgang.

3) Senere i en Aarrække Skyttekonger i Kbhvns. Skytteforening og Mesterskytte ved en international Skyttefest i Antwerpen og ved Skyttefesten 1901 i Kbhvn.

4) Senere flere Gange Skyttekonger i Kbhvns. Skytteforening.

Overskytte Nr. 1.¹⁾

1887	110. Koch	Halvdelingsfører 1890.
1888	292. Møller	Sektionsfører 1889.
1889	226. Conrau	Sektionsfører 1890.
1890	284. Johs. Holm	Delingsfører (Nr. 57).
1891	307. A. Danneskjold-Samsøe.....	Delingsfører (Nr. 59).
1892	220. Hoffmeyer	Ikke senere Tjeneste.
1893	59. Rud. Kraft	Delingsfører (Nr. 74).
1894	293. Knud Hansen	Ikke senere Tjeneste.
1895	157. Fog-Nielsen	Halvdelingsfører.
1896	100. Kraft	Sektionsfører 1897, indtraadt i Hæren s. A. Prmltn. i Rytteriet.
1897	359. Boisen Møller	Død faa Dage efter Udnævnelsen.
1898	54. Boeck	Delingsfører (Nr. 85).
1899	437. Plum	Delingsfører (Nr. 90).
1900	119. Hvidt.....	Halvdelingsfører.
1901	6. Krarup	Delingsfører (Nr. 86).
1902	143. Hvidt.....	Halvdelingsfører 1904.
1903	195. Arntzen	Sektionsfører 1904.
1904	334. Jensen.....	Halvdelingsfører 1906.
1905	483. Messerschmidt....	Halvdelingsfører 1907.
1906	19. Jessen.	Halvdelingsfører 1908.
1907	577. Waage Christensen	Halvdelingsfører 1909.
1908	216. Tersling	Sektionsfører 1909.
1909	607. Johansen	Sektionsfører 1910.
1910	185. Hansen	

¹⁾ Fra gammel Tid gaar et Par Overskytteknapper i Arv fra den ene Nr. 1 til den næste. Hvert Aars stor Tur er Spændingen stærk blandt de unge: Hvem skal findes værdig til at bære de eftertragtede Knapper.

Aar	Antal mandlige Studenter	Skytte-procent heraf	Rekrut-tilgang	Medlems-antal Gennemsnit pr. Maaned (kun aktive Medl.)	Gymnastik	
					Deltagere	Mødedage
1880	186	29, ₅₇	55	152, ₈	c. 40	
1881	229	28, ₈₂	66	162, ₇₅		
1882	309	21, ₀₃	65	170, ₄		
1883	309	25, ₅₇	79	212, ₀₈		
1884	352	21, ₈₈	77	227, ₅₈		
1885	352	27, ₅₆	97	239, ₃₃		
1886	410	23, ₁₇	95			
1887	382	25, ₃₉	97	c. 300		
1888	400	28, ₂₅	113	294, ₆₇		
1889	406	25, ₆₂	104	315, ₄₂		
1890	414	22, ₉₅	95	322, ₃₃	71	1067
1891	408	26, ₂₄	107	314, ₆₆		
1892	398	18, ₈₅	75	309, ₆₆		
1893	382	22, ₂₅	85	292, ₂₅	62	935
1894	379	22, ₉₆	87	298, ₉₂	103	1502
1895	396	23, ₉₉	95 ²⁾	291, ₆₆	98	1315
1896	394	22, ₈₄	90 ²⁾	305	98	1410
1897	404	25	101 ²⁾	325, ₂₇	95	1140
1898	369	21, ₉₅	81 ²⁾	348, ₈₃	112	1524

¹⁾ Til Grund for denne Oversigt ligger en af Halvkompanjefører Valentiner Branth i sin Tid udarbejdet øvrige Del kun er fundet en ganske enkelt Fejl, tør Oversigten sikkert betragtes som givende et i er anset for rettest at standse der.

²⁾ De enkelte Rekrutter, der ere indtraadte næste Aars Februar, ere medregnede.

sigt.¹⁾

Skydning		Bemærkninger.
Deltagere	Antal Skud, Korpsskydning ikke medregnet	
72	8161	
90	18864	Skyttefest i Nyborg.
101	16566	
118	13254	¹⁹ / ₄ Gymnastikfest i Lund.
122	22745	³⁰ / ₃ Gymnastikfest med Lundenserne.
170	25712	Skyttefest i Stockholm.
182	c. 38000	25 Aars Jubilæum.
170	c. 40000	²⁰ / ₃ Konkurrence med H. G. (S).
193	c. 44000	¹⁰ / ₆ Kapskydning med Slagelse (N).
231	c. 34000	²⁹ / ₉ Kapskydning med Slagelse (S). ⁹⁻¹¹ / ₆ Opvisning i Paris. ³¹ / ₃ Konkurrence med H. G. (S). Kon- kurrence i Aarhus (S).
197	21000	
207	29816	¹⁷⁻¹⁹ / ₅ International Gymnastikfest i Stockholm, 5 Del- tagere. ¹⁸ / ₁₀ Kapskydning med Frederikssund (S).
174	41700	⁶⁻¹³ / ₈ Skyttefest i Christiania (de her afgivne c. 3000 Skud ere medregnede). ¹¹ / ₉ Kapskydning med Frederikssund (S).
181	29723	²⁴ / ₉ Kapskydning med Holbæk Amt (S).
199	33672	²⁰⁻²² / ₇ Skyttefest i Odense (de her afgivne Skud ere ikke medregnede).
189	25766	¹⁶ / ₆ Kapskydning med Holbæk Amt (S). I Juni Idræts- fest i Christiania (3 Gymnastikere deltog).
		* ³¹ / ₃ Konkurrence mellem K. G. (I), A. S. (II) og H. G. (III).
170	26377	Skandinavisk Idrætsfest i Malmø i Juni.
173	21126	²⁷ / ₅ Kapskydning med Holbæk Amt (N).
203	24509	³⁰ / ₅ — ² / ₆ International Gymnastik- og Idrætsfest i Kbhvn. Februar Højdespringskonkurrence H. G. (I), A. S. (II) Polyt. G. (III).

for Tiden 1879—1905. En Del af de opgivne Tal have ikke kunnet kontrolleres, men da der i den
det væsentlige rigtigt Billede. For Tiden før 1880 foreligger kun saa mangelfulde Oplysninger at det

Aar	Antal mandlige Studenter	Skytteprocent heraf	Rekruttilgang	Medlemsantal Gennemsnit pr. Maaned (kun aktive Medl.)	Gymnastik	
					Deltagere	Mødedage
1899	353	24, ₃₆	86 ¹⁾	323, ₅₈	84	1491
1900	388	20, ₆₂	80 ¹⁾	337, ₀₈	97	1593
1901	345	26, ₉₆	93 ¹⁾	373, ₂₅	108	2021
1902	324	14, ₂₀	46 ¹⁾	397, ₁₇	86	1510
1903 ³⁾	361	24, ₃₈	88 ¹⁾	310, ₈₃ ²⁾	104	1725
1904	371	23, ₄₅	87	338, ₃₃ ²⁾	86	1222
1905	366	22, ₄₀	82	343, ₅₀ ²⁾	129	2018
1906	422	21, ₈₀	92	424	122	
1907	438	20, ₅₅	90	436	119	
1908	461	17, ₅₇	81	424	133	3002
1909	472	21, ₄₀	101	460	122	2690
1910			106 ⁴⁾	497	114	2464

1) De enkelte Rekrutter, der ere indtraadte næste Aars Februar, ere medregnede.

2) Nedgangen skyldes at udenbyes aktive Medlemmer ikke som tidligere ere medregnede.

3) Juniorafdelingens Deltagelse er ikke medregnet i dette og de følgende Aar.

4) Det samlede Antal Rekrutter bliver omtrent 3800.

Skydning		Bemærkninger.
		(N. betyder Nederlag, S. Sejer for A. S., hvor flere konkurrerende, er Rækkefølgen angiven ved Romertal).
Deltagere	Antal Skud, Korpskydning ikke medregnet	
177	29408	$16/4$ Gymnastikkonkurrence med H. G. (N). Gymnastik- og Idrætsfest i Norrköping.
170	31543	$1/7$ Kapskydning med Møens Skytteforening (N). $6/5$ Konkurrence med H. G. (S).
219	36546	$2/6$ Første nationale Gymnastikfest i Nyborg. $24/6-1/7$ 3. Skandinaviske 6. almindelige danske Skytte- og Gymnastikfest i Kbhvn.
192	21385	$23/3$ Konkurrence med K. G. (N). $14/9$ Kapskydning med Møens Skytteforening (N).
181	23567	$5-14/7$ Jyllandstur.
220	30997	$17/7$ Kapskydning mellem østlige Øers Skytteforeninger. A. S. Nr. 4 af 10.
227	29862	$4/6$ Kapskydning med Amagerlands Skytteforening (N). $17/9$ Kapskydning med Frederiksberg Skytteforening og Hvidovre Skytteforening. A. S. (I), F. S. (II) og H. S. (III). Sammenslutning med Akademisk Gymnastikforening.
227	40439	$27/5$ Kapskydning mellem A. S. (I), Amagerlands Skytteforening (II) og Frederiksberg Skytteforening (III). $15/7$ Kapskydning mellem østlige Øers Skytteforening. $22/4$ Olympiske Lege, 1 Gymnastiker deltog.
236	29561	$5-16/7$ II. Jyllandstur. $9/6$ Kapskydning med Amagerlands Skytteforening (S). $23/6$ Kapskydning med østlige Øers Skytteforening. $20/5$ II. nationale Gymnastikfest i Fredericia.
237	40908	$23-26/7$ VII. almindelige danske Skytte- og Gymnastikfest i Silkeborg. Olympiske Lege i London, 1 Skytte. $19/3$ Konkurrence med H. G. (N).
238	30708	$4/7$ Kapskydning mellem østlige Øers Skytteforening. Nr. 2 af 13. $3/10$ Kapskydning med Officerskredsen af Kbhvn.s Skytteforening (S).
247	33127	

Fortegnelse over Antallet af Del

1866 Maj	1866 Sept.	1867 Maj	1867 Sept.	1868 Febr.	1868 Sept.	1869 Febr.	1869 Sept.	1870 Juni	1870 Sept.
83	43	103	76	57	71	31	86	24	60
126		179		128		117		84	

Oversigt over Foreningens Med

	1865	1866	1867	1868	1869	1870
Januar	—	—	—	—	391	399
Februar	—	—	—	—	416	387
Marts	—	82	—	—	417	365
April	—	98	196	373	396	345
Maj	113	176	256	373	375	340
Juni	97	165	279	359	352	339
Juli	78	146	269	355	341	365
August	77	147	268	350	341	354
September	94	149	265	351	390	356
Oktober	87	181	328	404	409	386
November	84	211	329	393	406	381
December	—	—	—	393	407	381
Gennemsnit pr. Maaned..	90	151	274	372	312	367

¹⁾ Tallene for Tiden fra November 1868 til December 1870 ere gengivne efter en med stor ligning mellem hernaevnte Liste og „Historiebogen“s Tal viser, at de sidste ere en Del hidrore alene derfra. „Historiebogen“s Tal er sandsynligvis Tallet paa betalte Kvitteringer

For Aarene 1871 og 1873 findes ingen Oplysninger.

tagere i Rekrutskolerne 1866—79.

1871 Febr.	1871 Sept.	1872 Sept.	1873 Febr.	1873 Sept.	1874 Sept.	1875 Sept.	1876 Sept.	1877 Sept.	1878 Sept.	1879
15	73	48	12	35	39	49	48	34	51	54
88		48	47							

lemsantal i Aarene 1865—79.¹⁾

1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879
	241	211	185	203	204	206		158
	241	205	189	204	197	203		153
	288	209	204	201	198	191		152
	277	196	212	196	193	177		147
	266	185	210	195	182	171		142
	249	179	206	188	187	173		137
	243	175	186	186	182	171		137
	228	169	187	182	180	165		136
	238	167	177	178	175	161		131
	280	187	207	219	203	159		179
	239	188	213	209	211	178		178
	229	183	208	208	213	176		174
	252	188	199	197	194	178		152

Nøjagtighed ført Til- og Afgangsliste, iøvrigt ere de gengivne efter „Historiebogen“. En Sammenlavere, idet bl. a. kontingentfrie Medlemmer ikke ere medregnede. Forskellen kan dog ikke for hver Maaned.

